

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «Στρατηγική 07»

Η στρατηγική Ενεργείας στην Ελλάδα.

Υπό Κων/νου Κόλμερ.

Η Ελληνική ενεργειακή πολιτική προσομοιάζει με την εξωτερική πολιτική: Όταν δεν αντιβαίνει στα εθνικά συμφέροντα, είναι ανύπαρκος. Στην εξωτερική πολιτική, τα κόμματα χρεούνται με την μειωτική της εθνικής κυριαρχίας συμφωνία της Βέρνης, το 1974, την υποστολή της σημαίας στα Ίμια, το 1996, το αντιβαίνων στην συνθήκη της Λωζάννης σύμφωνο της Μαδρίτης το 1997, το «φιάσκο-Οτσαλάν», την απόσυρσι των πυραύλων S-300 από την Κύπρον, την υποστήριξι διχοτομικού σχεδίου Αννάν, το 2003 και την αστόχαστη «στήριξη της Ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας».

Η ανυπαρξία Ενεργειακής πολιτικής, την τελευταία 10ετία, διαδέχεται την αποσπασματικήν εφαρμογή μέτρων βελτιώσεως της παραγωγής ενεργείας την προηγηθείσα 40ετία (1950-1990).

Που εξησφάλισαν, μεν, σχετικήν επάρκειαν Ενεργείας αλλά με τεράστιον συναλλαγματικό και περιβαλλοντικό κόστος. Τέτοια μέτρα ήσαν:

*Η δημιουργία της ΔΕΗ υπό της Αμερικανικής ΕΜΠΑΣΚΟ στην 10ετία του '50. *Η ίδρυσι δύο διύλιστηριών πετρελαίου στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, μεταξύ των ετών 1956-66 και η εν συνεχεία περιπετειώδης ανάπτυξι του «Τρίτου διύλιστηρίου», που διεμοιράσθη μεταξύ της Μότορ-Οйл και της ΠΕΤΡΟΛΑ, στην 10ετία του 1970, άνευ «παραλλήλων επενδύσεων».

* Η αξιοποίησι των εγχωρίων λιγνιτικών κοιτασμάτων αλλά με μεγάλο περιβαλλοντικό κόστος.

*Ο πλήρης εξηλεκτισμός της χώρας.

Πρέπει εδώ να ομολογήσωμεν, ότι η στρατιωτική δικτατορία (1967-74) επέτυχε μεν το εξηλεκτισμόν όπως και την αποκάλυψι πετρελαίων, στο βόρειο Αιγαίον, απέτυχεν, όμως, να προχωρήσει στην ίδρυσι πυρηνοληλεκτρικού εργοστασίου, εν συνεργασία με την Βρετανία και να χρησιμοποίησει την αεροπορική υπεροχή της έναντι της Τουρκίας, στην Κύπρο, το καλοκαίρι του 1974.

*Η Εντροπική αυτή αποτυχία ολοκληρώθη επί της Μεταπολιτεύσεως, οπότε απωλέσθη η αεροπορική υπεροπλία μετά το 1975.

Χωρίς αεροπορικήν υπεροχήν, αδυνατεί μία χώρα να είναι ενεργειακώς ασφαλής, ως εδίδαξε το Ισραήλ.

*Οι κυβερνήσεις του ΠαΣοΚ προχώρησαν στην εισαγωγή φυσικού (ΦΑ) αερίου από την Ρωσσία και Αλγερία αλλά το εθνικό δίκτυον ΦΑ βραδυπορεί απαισίσως.

*Η «νέα» κυβέρνησι Κώστα Καραμανλή ενεπλάκη στις διαπραγματεύσεις κατασκευής αγωγών πετρελαίου και ΦΑ στο Ελληνικό έδαφος, χωρίς να είναι βέβαιον, ότι διασφαλίζει τα εθνικά συμφέροντα από τις σχετικές δουλείες.

Εντεύθεν η ανάγκη χαράξεως ολοκληρωμένης ενεργειακής πολιτικής εις εθνικό πεδίο.

Η Ενεργειακή πολιτική.

Η Ενεργειακή πολιτική πρέπει να είναι ως η εθνική Άμυνα: ολοκληρωμένη, ανεξάρτητη και αποτελεσματική.

Μιλώντας δι' Ενέργειαν, εις βάθος χρόνου μιάς 25ετίας, τρεις είναι οι επιδιώξεις της: «Επάρκεια, Αυτάρκεια και Εξοικονόμησης». Τούτο επιτυγχάνεται :

1. Με την αξιοποίησι των εγχωρίων κοιτασμάτων πετρελαίου-φυσικού αερίου-ουρανού,
 2. Με την ανάπτυξι πυρηνικής τεχνολογίας για μονάδες βάσεως παραγωγής ηλεκτρικής ενεργείας και
 3. Με μέτρα περιορισμού των εκπομπών αερίων διοξειδίου του άνθρακος στην ατμόσφαιρα.
- Όσον αφορά στον πρώτον στόχον, η Ελλάς ευρίσκεται εις μία γεωλογική περιοχή, που θεωρείται ευνοϊκή για την ανακάλυψιν επιγείων και υποθαλασίων πετρελαϊκών κοιτασμάτων.

Διαθέτει όλες τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις για την ύπαρξιν αξιολόγων αποθεμάτων υδρογονανθράκων , ως:

-Μητρικά πετρώματα.

-Πορώδη πετρώματα – Ταμιευτήρες.

-Παγίδες κοιτασμάτων (αντίκλινα).

-Καλύμματα πετρωμάτων.

Οι γεωλογικές πιθανότητες για ανακάλυψη Υ/Α είναι μεγάλες εν Ελλάδι.

Στερείται όμως η χώρα μας:

- Σχετικής Τεχνογνωσίας, που ημπορεί όμως ευκόλως ν' αποκτήσει.

-Επαρκών Κεφαλαίων υψηλού ρίσκου και επιχειρηματιών αναλήψεως λελογισμένων κινδύνων.

-Σταθεράς πολιτικής και στρατιωτικής βουλήσεως.

Η εγχώριος παραγωγή υδρογονανθράκων επιβάλλεται εξ αιτίας :

- *Της αφορήτου συναλλαγματικής αιμορραγίας, που προκαλεί το ανισοσκελές ισοζύγιον πετρελαίου-φυσικού αερίου-άνθρακος.
- *Της εξασφαλίσεως βαθμού αυταρκειάς Ενεργείας εις εποχήν ταχείας ανόδου των τιμών του πετρελαίου και της προσεχούς ελλείψεως του.
- *Της επιτεύξεως ουσιαστικής αναπτύξεως του εθνικού προϊόντος, μ' αύξησι της εγχωρίου παραγωγής.
- *Της διασφαλίσεως της εδαφικής κυριαρχίας και της αποτελεσματικής εθνικής αμύνης.

Η εξάρτησι της χώρας από εισαγομένους υδρογονάνθρακας (Υ/Α) είναι ανησυχητική :

- *Το 99% του πετρελαίου και το 100% του ΦΑ εισάγεται εκ του εξωτερικού. (Περσικόν κόλπον, Ρωσσία, Σαουδική Αραβία, Αλγερία - χώρες ασταθείς πολιτικώς.)
- *Το μερίδιον των Υ/Α στην πρωτογενή κατανάλωσι ενεργείας υπερβαίνει το 65%, που θεωρείται υψηλόν εν σχέσει με άλλες χώρες του ίδιου βαθμού αναπτύξεως με την Ελλάδα.
- *Η συναλλαγματική δαπάνη, γιά εισαγωγές 20 εκατομ. τόννους πετρελαίου, ανέρχεται περίπου εις 14 δις ευρώ (2007).
- *Το ποσοστό των εισαγωγών Υ/Α στο εμπορικό έλλειμμα υπερβαίνει το 35%. Καμμία άλλη χώρα της Ε.Ε. δέν έχει τόσο μεγάλη εξάρτησιν από το εισαγόμενο πετρέλαιον όσον η Ελλάς.
- *Η ενεργειακή αποδοτικότητα της Ελλάδος είναι στο 66% έναντι 71% του μέσου όρου στην Ευρώπη.

*Η στήριξι της συνολικής ζητήσεως ενεργείας στον ξένο δανεισμόν οδηγεί βραδέως αλλ' ασφαλώς εις εθνική χρεωκοπίαν. Εντεύθεν επιβάλλεται η στροφή στην αξιοποίησι των εγχωρίων κοιτασμάτων πετρελαίου.

Τα πετρέλαια της Ελλάδος.

Μήπως, όμως, η ύπαρξη πετρελαίου στην Ελλάδα είναι «άλλος ένας μύθος»;
Η απάντησής μου είναι ένα κατηγορηματικό: Όχι! Διότι:

1. Στην χώρα μας παρήχθησαν ήδη 115 εκατομ. βαρέλια στην περιοχή ΠΙΡΙΝΟΣ της Θάσου και
 2. Ανεκαλύφθησαν 500 εκατομ. βαρέλια και παρήχθη ένα δις. μ3 φυσικού αερίου στο Θρακικό πέλαγος.
 3. Στον υποθαλάσσιο χώρο του Κατακόλου έχουν εντοπισθή σημαντικά κοιτάσματα Υ/Α και έχουν γίνει δοκιμές καύσεως, χωρίς όμως να προχωρήσει η εκμετάλλευσίς.
Στατιστικώς, πιθανολογείται ότι το 10% των υδρογονανθράκων, που «εγεννήθησαν» γεωλογικώς εις μίαν περιοχήν είναι εκμεταλλεύσιμον.
Γεωλογικώς έχει διαπιστωθή ότι:
 - * Στο Θρακικό πέλαγος «εγεννήθησαν» 2,5 δις βαρέλια πετρελαίου και 44 δις μ3 ΦΑ.
 - * Στον Θερμαϊκό κόλπον «εγεννήθησαν» 1 δις βαρέλια πετρελαίου, 140 δις Μ3 ΦΑ, που ανεκαλύφθησαν υπό της ΔΕΠ-ΕΚΥ, πρό του 1996.
 - * Στο Ιόνιον Πέλαγος, το πετρέλαιο που «εγεννήθη» στα ώριμα πετρελαϊκά πετρώματα, υπολογίζεται σε 22 δις βαρέλια. Ανεκαλύφθησαν 120 εκατομ. βαρέλια.
- * Η γειτονική Αλβανία διενεργεί από πολλών ετών εκμεταλλεύσεις πετρελαίου και φυσικού αερίου και διαθέτει σημαντικά αποθέματα, που τα εκμεταλλεύονται δύο Ιταλικές εταιρίες.

Συνεπώς κοιτάσματα πετρελαίου και Φ.Α. υπάρχουν και η ανακάλυψι των είναι λίαν πιθανή στην χώρα μας. Δεν είναι μύθος.

Παραμύθια αντιθέτως είναι η αποφασιστικότης των κομματικών κυβερνήσεων να τ'αξιοποιήσουν.

Ο φόβος της Τουρκίας και οι εσφαλμένες στρατηγικές επιλογές υπαγορεύουν την Ενεργειακή «πολιτική» της κυβερνήσεως.

Μόλις προσφάτως εξεδηλώθη η πρόθεσι του υπουργείου Ανάπτυξης, να προχωρήσει στην χάραξιν «εθνικής ενεργειακής πολιτικής», μ'έμφασι στην αξιοποίησι των Ανανεωσίμων Πηγών Ενεργείας (ΑΠΕ).

Όσον όμως, κι' άν είναι χρήσιμες οι ΑΠΕ, δεν ημπορούν να εξασφαλίσουν επάρκειαν Ενεργείας .

Που προσφέρουν μόνον η πετρελαϊκή και πυρηνική ενέργεια.

Χρειάζεται όθεν πλήρης ανασχεδιασμός της στρατηγικής ενεργείας, ως αμέσου προτεραιότητος, με πρόβλεψι συμμορφώσεως και στις απαιτήσεις της συνθήκης του Κυότο, για την αποφυγή του «φαινομένου θερμοκηπίου» .

Ειδικώτερον, όσον αφορά στα Ελληνικά πετρέλαια, ιζηματογενείς λεκάνες, μεγάλων πιθανοτήτων ευρέσεως Υ/Α, έχουν εντοπισθή στην Ορεστιάδα , Αλεξανδρούπολιν, Επανωμή (απολήψιμα αποθέματα Φ/Α 450 εκατομ. μ3) .

Στην Πτολεμαΐδα, Καστοριά, Κατερίνη.

Επίσης, στό Κιλκίς, στην Ηγουμενίτσα, Πρέβεζα και Πάτρα.

Ομοίως, στο Αιτωλικό, στη Κυλλήνη και στο Κατάκωλον (Φ/Α , δύο πηγάδια 12 εκατομ.κυβικών ποδών/ημερησίως και 1500 βαρέλια/ημερησίως).

Εξ άλλου, στην Ζάκυνθο αναβλύζει κατά καιρούς αργόν πετρέλαιο από της εποχής του Ηροδότου!

Ενδείξεις Υ/Α υπάρχουν στα Φιλιατρά και στους Παξούς.

Το κοιτάσμα ΠΙΡΙΝΟΣ της Νοτίου Καβάλας δεν έχει εξαντληθή, παρά την ληστρική του εκμετάλλευσιν και

Το μεγάλο κοιτάσμα Υ/Α «Μπάμπουρας» δεν έχει αξιοποιηθή ακόμη, ευρισκόμενον πέραν των 6 μιλίων .

Η Ελλάς δεν τολμά να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα στα 12 μίλια, όπως δικαιούται υπό του Διεθνούς Δικαίου της Θαλάσσης, φοβούμενη το casus belli της Τουρκίας, που όμως μπλοφάρει συστηματικώς.

Η θαλασσία έρευνα στην χώρα μας δεν έχει προχωρήσει πέραν της γεωλογικής και βάθους διατήσεως 350 μέτρων - όταν σήμερα διεθνώς γίνονται εκμεταλλεύσεις στα 3.500 μέτρα βυθού, στην ανοικτή θάλασσα.

Πρακτικώς, η Ελληνική επικράτεια παραμένει ανεξερεύνητος. Το Μυρτώον , Κρητικόν, Λυβικόν και Αιγαίον πέλαγος, δεν έχουν ερευνηθή για Υ/Α, λόγω των γνωστών εμπλοκών με την Τουρκία .

Ακατανόητος παραμένει η ολιγωρία του Ελληνικού κράτους στο Ιόνιον, όπου η υφαλοκρηπίδα ερρυθμίσθη με την Ιταλίαν.

Τα 4.000 νησαία εδάφη της χώρας μας στο Αιγαίον και στο Ιόνιον πέλαγος διαθέτουν Ζώνη Αποκλειστικής Οικονομικής Εκμεταλλεύσεως 100 εκατομμυρίων τετραγωνικών χιλιομέτρων.

Η πυρηνική ενέργεια.

Υπο την πίεσι των κλιματικών μεταβολών, προσφάτως η πυρηνική ενέργεια έγινε πάλι της μόδας .

Τούτο την αδικεί.

Οι πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτρικής ενεργείας παράγουν με το χαμηλότερον κόστος κιλοβατώρας.

Ο απλούστερος και ασφαλέστερος σχεδιασμός των επιτρέπει την λειτουργία των 90% του χρόνου (έναντι 50% πρό 20ετίας) και

Ο εφοδιασμός των με καύσιμο ουρανίου δεν εξαρτάται από τους «αγιατολάχ» αλλά από την Αυστραλία και τον Καναδά και είναι ουσιαστικώς ανεξάντλητος.

Στην Θράκη έχουν εντοπισθή εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα ουρανίου, που εμπλουτιζόμενα θα ημπορούσαν να τροφοδοτήσουν την εγχωρία πυρηνοληκτρική ενέργεια, δίχως περιβαλλοντικές επιπτώσεις και εξαρτήσεις.

Η σύγχρονη τεχνολογία επιτρέπει τα ραδιενεργά κατάλοιπα των συμβατικών αντιδραστήρων να τροφοδοτήσουν τους λεγομένους «ταχείς» αντιδραστήρες

(Pressurised water reactor PWR).

(βλ.σχ.ECONOMIST 8.9.07 σελ.20 επόμενες).

Αλλ'ακόμη κι' άν η νέα γενεά πυρηνικών αντιδραστήρων δεν προσέφερε οικονομία και ασφάλεια, το γεγονός ότι ο «εξ ανατολών κίνδυνος» ετοιμάζεται να καταστή πυρηνική δύναμις, επιβάλλει ν'αναθεωρήσωμεν την παθολική μας άρνησι για την πυρηνική ενέργεια,

Τα σχετικά επιχειρήματα, όπως η εγχωρία σεισμικότης είναι αβάσιμα.

Η Ιαπωνία – κατ'εξοχήν σεισμογενής χώρα - είναι γεμάτη από πυρηνικά εργοστάσια και 35 χώρες διαθέτουν 439 τέτοια, που καλύπτουν το 15% της παγκοσμίου παραγωγής ηλεκτρισμού.

Δεν εννοώ διατί στην Ελλάδα υπάρχει τόση δυσπιστία για τα πυρηνικά.

Η Βουλγαρία ετοιμάζεται να επεκτείνει το δίκτυον πυρηνικών εργοστασίων και πέραν του υπάρχοντος Κοζλοντούι .

Η Τουρκία κατασκευάζει τρεις πυρηνικούς αντιδραστήρες στην Ανατολία και Η Αλβανία μελετά την ίδρυσι πυρηνοληκτρικού εργοστασίου στο Δυρράχιον 100 χιλιόμετρα από τα Ελληνικά σύνορα.

Η Ρουμανία και η Αίγυπτος προχωρούν συντόμως στην ανέγερση πυρηνικών εργοστασίων.
Δεν πρέπει άλλο να καθυστερήσωμεν στον αγώνα δρόμου για την πυρηνική τεχνολογία
όχι μόνον διά να επιλύσουμε το πρόβλημα ηλεκτρικής επαρκείας αλλά και
δια την Αποτροπή μελλοντικών πυρηνικών εκβιασμών...

Ανακεφαλαίωσις.

Τα χαρακτηριστικά της νέας ενεργειακής πολιτικής πρέπει να είναι:

*Βαθμιαία απεξάρτησις από εισαγωγές Υ/Α.

*Σταθερή εξασφάλισις ηλεκτρικής ενεργείας και αποφυγή συχνών διακοπών ηλεκτρισμού,
με την ίδρυσι 3 πυρηνοληλεκτρικών σταθμών 1.200 μεγαβάτ εις πρώτη φάσιν.

*Ανάληψις σοβαρών ενεργειακών επενδύσεων με κρατικά και ιδιωτικά κεφάλαια.

*Τερματισμός του εξωτερικού δανεισμού χρηματοδοτήσεως του καθαρού πετρελαϊκού
ελλείμματος με 10 δις ευρώ ετησίως (2007) και
πλήρης μετακύλισις στην κατανάλωσι του κόστους των υγρών καυσίμων, μαζί με τους
τόκους προγενεστέρων δανείων.

(Η Ελληνική αγορά διαθέτει την φθηνότερα βενζίνη-ντήζελ στην Ευρωπαϊκήν Ένωσι)

Τα άμεσα βήματα της νέας Ενεργειακής Στρατηγικής πρέπει να είναι:

- 1.Ίδρυσις δημοσίου φορέως διαχειρήσεως δικαιωμάτων του δημοσίου στον τομέα των Υ/Α ,
συμφώνως προς την νομοθεσία της Ε.Ε., κατόπιν της ανακτήσεως των πετρελαϊκών
δικαιωμάτων από τα ΕΛΠΕ, συμφώνως προς την γνωμάτευσι του Νομικού Συμβουλίου του
Κράτους, επί τη βάσει του νόμου 2289/95.
- 2.Πλήρης νομοθετική επαναφορά του δικαιώματος παραχωρήσεων εκμεταλλεύσεως πηγών
Ενεργείας στο Ελληνικό κράτος, για λόγους δημοσίου συμφέροντος και διενέργεια διεθνών,
πλειοδοτικών διαγωνισμών, δια την εκχώρησι των εις ιδιωτικούς φορείς.
- 3.Βελτίωσις νομικού πλαισίου για την προσέλκυσι ξένων πετρελαϊκών επενδύσεων , κατά το
προηγούμενο της Κυπριακής Δημοκρατίας (Ζώνη αποκλειστικού οικονομικού ελέγχου 200
μιλίων) .
4. Ίδρυσις υπουργείου Περιβάλλοντος και Δημοσίας Επιχειρήσεως Πυρηνικής Ενεργείας
(ΔΕΠΕ), κατά το προηγούμενον της ΔΕΗ.
- 5.Ανάκτησις της αεροναυτικής υπεροπλίας στο Αιγαίον, η οποία κοστίζει ολιγώτερον από
την διατήρησι της ζημιογόνου Ολυμπιακής Αεροπορίας .

Εν κατακλείδι, η ανάπτυξις παραγωγής εγχωρίων υδρογονανθράκων και η είσοδος στη
χώρα στη πυρηνικήν εποχήν, αποτελούν επιτακτικόν εθνικό καθήκον.

Είναι όμως και αναγκαίον, ως οικονομική επιχείρησις, ζωτική για την επίτευξι της πλήρους
απαχολήσεως των νέων Ελλήνων, που ένας στους τέσσαρες παραμένουν άνεργοι.

Η φθινή ενέργεια δημιουργεί ευκαιρίες απασχολήσεως.

Συνεπώς, η χάραξις Ενεργειακής Στρατηγικής καταλήγει να είναι αναπόφευκτος πολιτική
επιλογή. Ο Ελληνικός λαός πρέπει να εννοήσει ότι:

Εάν «πόλεμος πατήρ πάντων», κατά τον Ηράκλειτον και το πετρέλαιον «υπόθεσις
Ασφαλείας» γιά τους Αμερικανούς ,

δι'ήμάς τους Έλληνας, η απόκτησις ενεργειακής αυταρκείας είναι ζήτημα εθνικής
ανεξαρτησίας.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΓΔΜ

Αντιναύαρχου (ε.α.) Φ. Καμπέρη ΠΝ

Η μη συναίνεση της Ελληνικής κυβερνήσεως κατά την τελευταία σύνοδο κορυφής του ΝΑΤΟ προς πρόσκληση της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ) για έναρξη συνομιλιών εντάξεως, υπήρξε πολλαπλώς χρήσιμη.

Πρώτον, οι συμμαχικές κυβερνήσεις αν και δεν το ομολογούν όλες, φαίνεται να αντελήφθησαν ότι οι σε βάρος της Ελλάδος αλυτρωτικές φιλοδοξίες της ΠΓΔΜ, υιοθετούνται και προωθούνται από το επίσημο κράτος της δημοκρατίας αυτής, αλλά και ότι η λεγόμενη συνταγματική της ονομασία, αποτελεί την ακραία έκφραση που συνοψίζει όλα τα επιμέρους στοιχεία της πολιτικής της αυτής.

Δεύτερον, οι σύμμαχοι αντελήφθησαν ότι η Ελλάς θεωρεί το ζήτημα του αλυτρωτισμού που καλλιεργούν και προωθούν τα Σκόπια, απειλή κατά της ασφάλειάς της. Κάποιοι δε εξ αυτών φαίνεται ότι κατενόησαν και συμμερίστηκαν τις ανησυχίες της αυτές και ως εκ τούτου εξέφρασαν την υποστήριξή τους στη στάση της Ελλάδος.

Τρίτον, έγινε αντιληπτό κυρίως στα Σκόπια, ότι η Ελλάς δεν θα υποκύψει σε πιέσεις τρίτων προκειμένου να τους επιτρέψει να τεθούν κάτω από την ομπρέλα προστασίας του ΝΑΤΟ όσο συνεχίζουν αυτή τη πολιτική έναντι της Ελλάδος.

Αν όλα τα ανωτέρω δημιουργούν επιτέλους το πλαίσιο το οποίο θα επέβαλε την μετακίνηση των Σκοπίων από την αδιάλλακτη θέση τους, θα ήταν επίσης χρήσιμο να εκτιμηθεί έγκαιρα κατά πόσον η νέα συμβιβαστική πρόταση της Ελλάδος για την ονομασία της ΠΓΔΜ αποτελεί πράγματι λύση που εξασφαλίζει τα συμφέροντά της.

Κατ' αρχήν θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ο αποκλεισμός της «διπλής» και η αποδοχή μιας «σύνθετης» ονομασίας «erga omnes – έναντι όλων», ορθώς αποτελεί «κόκκινη γραμμή» για την Ελλάδα. Οι λόγοι είναι ευνόητοι και δεν απαιτείται περαιτέρω ανάλυση.

Υπάρχουν όμως σοβαρές επιφυλάξεις αναφορικά με την παράμετρο του «γεωγραφικού προσδιορισμού» ως συνθετικού της ονομασίας αυτής. Ένας τέτοιος προσδιορισμός θα υλοποιείτο ενδεχομένως μέσω των επιθέτων «Βόρεια», ή «Άνω», ή της φράσεως «του Βαρδάρη» κοκ. Ενώ η τελευταία είναι ίσως περισσότερο ανεκτή, ο προσδιορισμός «Βόρεια» παραπέμπει σε διχοτομημένες χώρες όπως Βόρεια - Νότια Κορέα, ή πρώην Ανατολική – Δυτική Γερμανία κοκ. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι εξυπηρετεί τον παράλογο και ανυπόστατο αλυτρωτισμό των Σκοπιανών και θα πρέπει να εξετασθεί πολύ προσεκτικά πριν προταθεί αν και εφ' όσον ευρίσκεται στα υπ' όψη της Ελληνικής κυβερνήσεως.

Ο επιθετικός προσδιορισμός «Νέα» είναι μία λύση με κάποια αρνητικά, αλλά και θετικά για την Ελλάδα στοιχεία.

Αρνητικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι μπορεί να παραπέμπει σε ιστορική συνέχεια.

Από την άλλη πλευρά, είναι μάλλον κοινή η αντίληψη ότι το επίθετο «Νέα» εννοιολογικά αλλά και ιστορικά, σημαίνει αποκοπή, ή ακόμη και καμία σχέση με την αρχική κατάσταση και δημιουργία μιας νέας, η οποία λαμβάνει το όνομα «τιμής ένεκεν» ή «θαυμασμού ένεκεν». Μάλιστα δε, ο επιθετικός προσδιορισμός «Νέα», δεν είναι εν γένει συνδεδεμένος με διχοτομικές καταστάσεις.

Τέλος, ο υπήκοος, ή ο κάτοικος, συνήθως ονοματίζεται κατά τέτοιο τρόπο που ο προσδιορισμός είναι εμφανής πχ: Newzeelander, Newyorker κλπ. Αυτό είναι θετικό διότι ακόμη και στην περίπτωση που συμφωνείτο κάποια ονομασία σχετικά ανεκτή κατά λοιπά, όπως “Scorpan Republic of Macedonia” η κατάληξη θα ήταν να ονομάζεται ο υπήκοος “Macedonian”

Πιστεύουμε ότι οι ανωτέρω προβληματισμοί αποτελούν θέματα που ήδη μελετώνται από την Ελληνική πλευρά.

ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΕΓΓΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Υπό Αντιναύαρχου ε.α. Γ. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ Π.Ν.

Η Ελλάδα ευρίσκεται στο κέντρο της ΝΑ Μεσογείου, μιας περιοχής που αποτελείται από ηπειρωτικές χώρες και νησιά, που ενώνει τρεις ηπείρους και που υπήρξε το λίκνο πολιτισμών με κορυφαίο τον Ελληνικό πολιτισμό. Η περιοχή υπήρξε πεδίο εντόνων ανταγωνισμών μεταξύ των λαών της, μεταξύ των παρακτίων κρατών, των ισχυρών παγκόσμιων δυνάμεων αλλά και ισχυρών οικονομικών συμφερόντων. Στην ίδια περιοχή γεννήθηκαν μεγάλες θρησκείες και πολλά εθνικά κινήματα.

Από την περιοχή της ΝΑ Μεσογείου περνούν υποχρεωτικά όλες οι βασικές θαλάσσιες γραμμές επικοινωνιών για τη μεταφορά υλικών, εφοδίων, ενισχύσεων και ενέργειας προς και από τις πλούσιες ενεργειακές πηγές του Καυκάσου-Κασπίας, Β. Αφρικής και Μέσης Ανατολής, τις χώρες της Δύσης και μέσω του Σουέζ τις χώρες της ΝΔ Ασίας.

Είναι περιοχή στην οποία είναι δυνατή η εκτέλεση ασκήσεων και επιχειρήσεων και η προβολή ισχύος στην ξηρά, με κατεύθυνση προς όλες τις πιθανές ή ήδη υπαρκτές περιοχές κρίσεων της Μέσης Ανατολής ή της Β. Αφρικής.

Παρά την εξάλειψη του Σοβιετικού κινδύνου, η στρατηγική σημασία των «σημείων στραγγαλισμού» (choke points), δηλαδή Δαρδανέλια, Αιγαίο, Σουέζ, της Ελληνικής Χερσονήσου και των μεγάλων νήσων δηλαδή της Κύπρου και της Κρήτης, παραμένει μεγάλη.

Ο έλεγχος αυτών απαιτείται, τόσο για την διατήρηση ανοικτών γραμμών επικοινωνιών (SLOCS) όσο και για την υποστήριξη επιχειρήσεων περιορισμού/ανάσχεσης (containment) του Νότου, αν αυτό απαιτηθεί.

Κατά τους υποστηρικτές του Mahan, Αμερικανούς Αναλυτές, η ΝΑ Μεσόγειος έχει επανακτήσει, για λογαριασμό των ΗΠΑ, το ρόλο της «Ζωτικής Οδού» (Vital Line) των χρόνων της Βρετανικής Αυτοκρατορίας.

Κατωτέρω θα παρουσιαστεί συνοπτικά η παρούσα κατάσταση κατά περιοχή και κράτος (όπου υπάρχει άμεσο ενδιαφέρον για τον Ελληνισμό) για τα **Βαλκάνια**, την **Τουρκία**, την **Μέση Ανατολή** και **Βόρειο Αφρική**, την **Κύπρο** και την **Ελλάδα** και θα αναφερθούν οι ρόλοι των Μεγάλων Δυνάμεων και Διεθνών Οργανισμών.

Βαλκάνια

Η σημερινή κατάσταση στα αποκαλούμενα «Δυτικά Βαλκάνια» που περιλαμβάνουν τα κράτη ή μορφώματα που προέκυψαν από την διάλυση της πρώην Γιουγκοσλαβίας και την Αλβανία παραμένει ρευστή, σε αντίθεση με τα Ανατολικά Βαλκάνια (Ρουμανία, Βουλγαρία) που η πρόσφατη ένταξη στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ δημιουργεί προϋποθέσεις σταθερότητας και ειρήνης.

Η αστάθεια και η ρευστότητα στα Δυτικά Βαλκάνια εντείνεται από την προβλεπομένη απόσχιση του Κοσσυφοπεδίου, με την αντιπαράθεση των Αλβανοφώνων Κοσοβάρων με την Σερβία που βρίσκουν αντίστοιχα υποστηρικτές τις ΗΠΑ και την ΕΕ αφ' ενός και την Ρωσία αφ' ετέρου. Η δημιουργία ανεξαρτήτου Κοσόβου εκτιμάται ότι θα έχει παρενέργειες που πιθανόν να οδηγήσουν σε προσπάθειες αλλαγής συνόρων στην περιοχή, που δεν θα είναι αναίμακτες όπως το ήρεμο διαζύγιο που πέτυχε το Μαυροβούνιο από την Σερβία.

Ειδικά η πορεία των χωρών της Δυτικής Βαλκανικής προς το ΝΑΤΟ φαίνεται ότι ελέγχεται από τις ΗΠΑ, οι οποίες στα πλαίσια των στρατηγικών τους επιδιώξεων για διασφάλιση προθύμων, σίγουρων και απόλυτα ελεγχόμενων χωρών-δορυφόρων, στην Βαλκανική, ευρίσκουν πρόσφορο έδαφος στα Δυτικά Βαλκάνια, με την παρούσα κατάσταση.

Η κατάσταση αυτή, η οποία δυσχεραίνεται ακόμη περισσότερο από τις προσπάθειες άσκησης επιρροής και διείσδυσης ισχυρών δυτικών κρατών, μεμονωμένα ή και μέσω διεθνών οργανισμών και συμμαχιών ώστε να αποκτήσουν σημαντικό μερίδιο στον έλεγχο των εξελίξεων σύμφωνα με τα νέα

πολιτικοοικονομικά συμφέροντά τους, προσδίδει νέα γεωπολιτική διάσταση, όχι μόνο σε αυτή την περιοχή και τα επί μέρους κράτη, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή.

Στην παραδοσιακή εικόνα της Βαλκανικής, που σχηματίζεται από την δυναμική της ιστορίας της, ήλθαν να προστεθούν με καταλυτικό τρόπο οι εξελίξεις που διαδραματίζονται στον τομέα των ενεργειακών πόρων στις γεωπολιτικές ζώνες της Ευρασίας και της ΝΑ Μεσογείου. Το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια, οι οδικοί άξονες, η χρήση των υδάτων των διασυνοριακών ποταμών και λιμνών συνιστούν σήμερα τις πιο δυναμικές προκλήσεις για την περιοχή των Βαλκανίων.

Πάντως στα Δυτικά Βαλκάνια η Αλβανία παραμένει το μεγάλο ερωτηματικό διότι παρά την προς την ΕΕ και το ΝΑΤΟ πορεία της, γεγονός που δρα ανασταλτικά, δεν αποτρέπεται η καλλιέργεια του «μεγαλοϊδεατισμού της». Σύμφωνα με το Σχέδιο της Αλβανικής Ακαδημίας για την «λύση του εθνικού προβλήματος» εμφανίζονται οι ακόλουθες επιδιώξεις :

- Ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου.
- Αυτονομία της Δυτικής περιοχής της FYROM.
- Αναγνώριση Αλβανικής μειονότητας και μειονοτικών δικαιωμάτων στην Ελλάδα.

Παράλληλα οι αλτρωτικές βλέψεις (έστω και για εσωτερική κατανάλωση) της FYROM με την επιμονή του σφετερισμού του ονόματος «Δημοκρατία της Μακεδονίας» αποτελούν αγκάθι στις σχέσεις της χώρας αυτής με την Ελλάδα στην οποία και αναζητά στηρίγματα πολιτικά και οικονομικά. Εφόσον η FYROM δεν σέβεται την ενδιάμεση συμφωνία για εξεύρεση ονομασίας του κράτους που θα είναι κοινά αποδεκτή από την ίδια και την Ελλάδα, για την τελευταία είναι μονόδρομος η αρνησικυρία (veto) για την ένταξη των Σκοπίων τόσο στο ΝΑΤΟ όσο και στην ΕΕ.

Το θέμα της ονομασίας, είναι «Ζωτικό Συμφέρον» για την χώρα μας και εφ'όσον τα Σκόπια συνεχίζουν την αδιαλλαξία των, θα πρέπει να λαμβάνονται προοδευτικά, όλα τα αναγκαία μέτρα, που θα ασκήσουν ασφυκτική πίεση στην γειτονική χώρα.

Τουρκία

Από το 1923 μέχρι σήμερα, με εσωτερική νομοθεσία, αντίθετη προς τις δεσμεύσεις της Λωζάνης και πολιτικές πρακτικές διώξεων η Τουρκία πέτυχε την εξαφάνιση του, προστατευομένου από τη συνθήκη της Λωζάνης, Ελληνισμού. Η δημιουργία του Κυπριακού από το 1950 σε συνδυασμό με σοβαρά ελληνικά λάθη στο χειρισμό του, έχουν προσθέσει αιτίες και αφορμές διαιώνισης και αλληπαλλήλων αναζωπυρώσεων, εντάσεων και κρίσεων των Ε/Τ σχέσεων. Η διατηρουμένη κατοχή της Βορείου Κύπρου, η άμεση αμφισβήτηση των ελληνικών απόψεων κυριαρχίας εναερίου χώρου, δικαιώματος επέκτασης χωρικών υδάτων στα 12 ν. μίλια, καθορισμού υφαλοκρηπίδος, σε συνδυασμό με τη συντήρηση μειονοτικού θέματος στη Θράκη δημιουργούν πλέγμα ανακύκλωσης εντάσεων και ίσως κρίσεων.

Μεσοπρόθεσμα, εκτιμάται ότι θα συνεχισθούν οι προσπάθειες της Τουρκίας να καταστεί περιφερειακή δύναμη στην περιοχή της λεκάνης της ΝΑ Μεσογείου αφ' ενός μεν δια του εκσυγχρονισμού των Ε.Δ. της (οργάνωση, μέσα, νέα τεχνολογία κ.λ.π.) και αφ' ετέρου δια της αναπτύξεως εντόνου διπλωματικής δραστηριότητας προς σύναψη συνεργασιών και επιβολή της ηγεμονίας της στην περιφέρεια. Οι πρόσφατες εξελίξεις στο χώρο της Μέσης Ανατολής, του Καυκάσου, της Υπερκαυκασίας αναβαθμίζουν την γεωστρατηγική αξία της περιοχής και κατάλληλες συνθήκες για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού. Επίσης η Τουρκία θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται έντονα προς ανάπτυξη ευνοϊκών γι' αυτήν διπλωματικών, στρατιωτικών, οικονομικών σχέσεων με την Ρωσία, την Κίνα, τις χώρες της Μέσης Ανατολής αλλά και με χώρες της ΕΕ, με απώτερο σκοπό την προβολή της γεωστρατηγικής αξίας και την εδραίωση της θέσης της ως περιφερειακής δύναμης. Ιδιαίτερα, η προσπάθεια προσέγγισης με Ιράν και Συρία, αποσκοπεί στη διατήρηση των λεπτών ισορροπιών, που με επιμέλεια εξασφάλισε η Τουρκία στην περιοχή με την Τουρκο-Ισραηλινή συνεργασία και στον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων μιας πιθανής επιδείνωσης των σχέσεών της με τις ΗΠΑ, λόγω της αρνητικής της στάσης στις επιχειρήσεις του Συνασπισμού κατά του Ιράκ, αλλά και την πιθανότητα δημιουργίας ανεξάρτητου Κουρδικού κράτους στο βόρειο Ιράκ.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η προαναγγελλομένη αλλαγή του Τουρκικού Αμυντικού Δόγματος, σύμφωνα με το οποίο η πρωτεύουσα απειλή για την Τουρκία είναι η τρομοκρατία ενώ η Ελλάδα δεν αποτελεί πλέον στρατιωτική απειλή, γίνεται με πολιτικά κριτήρια προκειμένου να ικανοποιηθούν η ΕΕ και οι ΗΠΑ ενώ επισημαίνεται η αντιμετώπιση της Κουρδικής απειλής από όπου και αν προέρχεται.

Μέση Ανατολή – Βόρειος Αφρική

Από τα τέλη του 1989, ο χώρος της Μέσης Ανατολής και Β.Αφρικής επανήλθε με δραματικό τρόπο, στο επίκεντρο του παγκοσμίου γεωπολιτικού και γεωστρατηγικού ενδιαφέροντος, αφού ειδικότερα η Μέση Ανατολή έχει εξελιχθεί στη σοβαρότερη σήμερα περιοχή κρίσεων και εντάσεων διαρκείας. Οι κρίσεις αυτές που είναι συνεχείς και πολυσύνθετες προσελκύουν το παγκόσμιο ενδιαφέρον, γιατί επηρεάζουν τις παγκόσμιες εξελίξεις και προκαλούν αναμίξεις και επεμβάσεις διεθνών οργανισμών και όλων των ισχυρών του κόσμου.

Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης που αποτελούσε την κατ'εξοχήν προστάτιδα δύναμη του Αραβικού κόσμου, την εξασθένιση της ενότητας των Αραβικών χωρών, λόγω των «συνθηκών ειρήνης» που υπέγραψε το Ισραήλ με την Αίγυπτο και την Ιορδανία, αλλά και την πτώση του Ιρακινού καθεστώτος, αναμένεται η δημιουργία νέου «Status Quo» στο χώρο της Μ. Ανατολής και της Β. Αφρικής.

Η αναθέρμανση του Παλαιστινιακού, με άδηλη την προοπτική επιτυχίας της, με πρωτοβουλία των τεσσάρων (ΟΗΕ, ΗΠΑ κυρίως, ΕΕ και Ρ.Ο.), προσπαθείας ειρηνεύσεως και συνυπάρξεως Ισραήλ και Παλαιστινιακού κράτους, είναι μια πηγή εξαγωγής απειλών και κινδύνων.

Η αντιτρομοκρατική εκστρατεία που ευρίσκεται σε εξέλιξη με τις επιχειρήσεις στο Ιράκ και Αφγανιστάν και τις πιέσεις προς άλλες Αραβικές και Ισλαμικές χώρες είναι πιθανόν να οδηγήσει σε εξελίξεις που κυμαίνονται από την πλήρη προσαρμογή των χωρών αυτών προς το προβαλλόμενο πρότυπο

εκδημοκρατισμού, μέχρι την συσπείρωση των πιεζομένων και την αντιδυτική (όχι μόνον αντιαμερικανική) Αραβοϊσλαμική έκρηξη.

Κατά την παρούσα περίοδο η Συρία φοβούμενη μήπως είναι ο επόμενος στόχος των ΗΠΑ, μετά το Ιράκ, κατά της τρομοκρατίας τηρεί ήπια και ισορροπημένη στάση στην εξωτερική πολιτική και έχει διακόψει τον εμφανή, τουλάχιστον, εξοπλισμό της Χεζμπολάχ στο Λίβανο.

Η σύρραξη Ισραήλ-Χεζμπολάχ το θέρος του 2006 κατέστρεψε υποδομές στον Νότιο Λίβανο κυρίως. Η επιτευχθείσα εκχειρία και η εν συνεχεία εγκατάσταση της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμews και η ανάπτυξη του Λιβανικού στρατού, σε συνδυασμό με τις από θαλάσσης ναυτικές επιχειρήσεις, συντελούν στην ενότητα του Λιβάνου και θα βοηθήσουν στην ανάπτυξή του, παρ'όλον ότι ο κίνδυνος του εμφυλίου πολέμου δεν έχει απομακρυνθεί.

Κίνδυνοι σε εθνικό και διασυμμαχικό πλαίσιο δυνατόν να θεωρηθούν κατά περίπτωση η ανεξέλεγκτη μετανάστευση, η εξαγωγή του Ισλαμικού εξτρεμισμού, η διασπορά της τρομοκρατίας και των όπλων μαζικής καταστροφής. Σε αυστηρά εθνικό μας πλαίσιο η Τουρκο-Ισραηλινή στρατηγική σύγκλιση αποτελεί σημείο προβληματισμού. Η επανεμφανισθείσα από το 1991 τάση της Τουρκίας για ανάληψη ηγετικού ρόλου στον Ισλαμικό κόσμο, η αφύπνιση παλαιών Τουρκικών εδαφικών βλέψεων, η πρόθεση της Άγκυρας για αποκλειστική διαχείριση της ροής των ζωτικών ποταμίων υδάτων και η Τουρκο-Ισραηλινή στρατηγική σύγκλιση, σε συνδυασμό με άλλα διμερή θέματα τριβών και την ιστορικά δικαιολογημένη καχυποψία των Αράβων έναντι των προθέσεων της Άγκυρας, δημιουργούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την βελτίωση των σχέσεων της Ελλάδας με τον Αραβικό κόσμο.

Η Βόρεια Αφρική, γενικά, δεν αποτελεί, κατά την παρούσα περίοδο, περιοχή κρίσεων αυτοτελούς υπόστασης, ιδίως μετά το άνοιγμα της Λιβύης προς τις χώρες της Δύσης. Ουσιαστικά στην Βόρεια Αφρική μεταφέρονται και την επηρεάζουν τα προβλήματα της Μέσης Ανατολής και της υπόλοιπης Αφρικής. Ειδικότερα στην Αλγερία η ιδιάζουσα σύγκρουση Κοσμικών-Ισλαμιστών δημιουργεί υποδομή παραγωγής και στρατολογίας τρομοκρατών και εξαγωγής τους στην Ευρώπη.

Η γεωστρατηγική και γεωπολιτική σημαντικότης της Κύπρου είναι αυταπόδεικτη αφού ευρίσκεται σε κεντρική θέση της λεκάνης της ΝΑ Μεσογείου με δυνατότητα ελέγχου της εγγύς Μέσης Ανατολής, του Σουέζ και της ΒΑ Αφρικής. Η εκ μέρους του Η.Β. διατήρηση των Βάσεων στην Κύπρο, με ουσιαστική κυριαρχία επ'αυτών, αποδεικνύει την εξαιρετική σημασία της Κύπρου για τον έλεγχο της ευρύτερης περιοχής.

Παρ'όλες τις περιπέτειες, τις δοκιμασίες, την στυγνή Τουρκική εισβολή του 1974 και την έκτοτε κατοχή του βορείου τμήματος της νήσου, τον εκπατρισμό και την προσφυγοποίηση περίπου 200.000 Ελληνοκυπρίων, η Κύπρος ως Κυπριακή

Δημοκρατία επέτυχε κυριολεκτικά άθλους τόσο στο Οικονομικό όσο και τον Κοινωνικό τομέα με αποτέλεσμα να έχει το προβάδισμα έναντι όλων των συνυποψηφίων χωρών που ενετάχθησαν στην ΕΕ κατά την τελευταία διεύρυνσή της (2004).

Παρά τα προαναφερθέντα, η Κύπρος, καίτοι ουσιαστικός Εταίρος πλέον της ΕΕ, δεν μπορεί να αισθάνεται ασφαλής. Η Τουρκία, παρ'ότι υποψηφία για ένταξη στην ΕΕ, δέσμια του πλέγματος ιδιαιτεροτήτων, αδυναμιών, φιλοδοξιών και επιδιώξεών της, εκμεταλλεύεται κάθε δυνατότητά της και τη διεθνή ανοχή, κατέχει τη Βόρεια Κύπρο και απειλεί την Κύπρο και εμμέσως την Ελλάδα.

Η Κύπρος παρά τα επιτεύγματά της είναι η μόνη πρώην αποικία εις την οποία η διεθνής κοινότητα αρνείται τα στοιχειώδη συστατικά πλήρους κρατικής κυριαρχίας, δηλαδή : Η πλειοψηφία δεν αποφασίζει. Η εδαφική κυριαρχία περιορίζεται, αφού, πλέον της Τουρκικής κατοχής, το Η.Β. κατέχει, ως Βρετανικό έδαφος, τις βάσεις και ειδικά προνόμια χρησιμοποίησεως του θαλασσιού και εναερίου χώρου.

Εφ'όσον τελικώς επιτευχθεί λύση στο Κυπριακό πρόβλημα, η Κύπρος ως κυρίαρχο εφ'όλης της νήσου κράτος, χωρίς την Τουρκική απειλή (με ή χωρίς ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ), θα αποτελέσει περιοχή σταθερότητας και ασφαλείας. Άλλως θα τελεί συνεχώς υπό απειλή και βεβαίως μαζί της και η Ελλάδα.

Είναι βέβαια γνωστή η, επί του παρόντος, αδυναμία της ΕΕ να δώσει εγγυήσεις ασφαλείας. Εν τούτοις μέσα από την Ευρωατλαντική σχέση θα ήταν δυνατόν να εξετασθεί η παροχή ασφαλείας από Νατοϊκές δυνάμεις (παρά τις προφανείς δυσκολίες τόσο στο εσωτερικό της Κύπρου όσο και μεταξύ των εταίρων του ΝΑΤΟ) που εγκαθιστάμενες στην Κυπριακή Δημοκρατία και πλαισιούμενες από τις στρατιωτικές δυνάμεις αυτής, να παρέχουν την εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια που απολαμβάνει κάθε δημοκρατία στον πλανήτη.

Ρόλοι Μεγάλων Δυνάμεων και Διεθνών Οργανισμών στο εγγύς περιβάλλον της Ελλάδος

Στον σύγχρονο κόσμο όλοι και όλα αλληλοεπηρεάζονται λόγω του νέου διεθνούς συστήματος που είναι βασισμένο στην αρχή της «παγκοσμιοποίησης».

Αναφορικά με το εγγύς περιβάλλον της Ελλάδος έχει προεκταθεί η επίδραση της Διατλαντικής Κοινότητας (ΝΑΤΟ, ΕΕ) ενώ συγχρόνως πρωταγωνιστούν οι ΗΠΑ πρωτεύοντως και η Ρωσία που προσπαθεί να διατηρήσει ότι έχει διασώσει ως κληρονόμος της Σοβιετικής Ενώσεως.

Προκειμένου η Διατλαντική Κοινότης να καταστήσει στην ευρύτερη περιοχή (Βαλκάνια – Μεσόγειος – Μαύρη Θάλασσα) μία ελεγχόμενη γεωπολιτικά και γεωοικονομικά περιοχή, αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες και αναπτύσσονται μηχανισμοί (ως συστήματα διαλόγων, συνεργασιών) που συνήθως πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι ΗΠΑ και έχουν ως αποδέκτη ολόκληρο τον χώρο αυτό.

Οι ΗΠΑ αποτελούν σήμερα τον μοναδικό πόλο στο διεθνές σύστημα με ισχυρή παρουσία στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Το επίπεδο και ο χαρακτήρας της παρουσίας τους στη Μεσόγειο έχει παίξει και θα συνεχίσει να παίζει, και κατά την προσεχή εικοσαετία, σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του γεωπολιτικού περιβάλλοντος της περιοχής. Οι ΗΠΑ είναι μεσογειακή δύναμη, κατά ένα ιδιαίτερο τρόπο, και η στρατιωτική τους παρουσία δεν ήταν ένα περιστασιακό φαινόμενο κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου. Αν εξαιρέσει κανείς την αποτροπή του Σοβιετικού κινδύνου, τα αμερικανικά συμφέροντα στην περιοχή της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας αλλά και του Καυκάσου και της Κασπίας, καθώς και της Μέσης Ανατολής παραμένουν και μάλιστα ενισχυμένα. Κατόπιν τούτου οι ΗΠΑ θα συνεχίσουν την πολύπλευρη παρουσία τους με σκοπό την προστασία των συμφερόντων τους που εξυπηρετούνται από:

- Την εξασφάλιση της ομαλής ροής των ενεργειακών πόρων και των οδών και αγορών για τις εξαγωγές τους.
- Τη διατήρηση και επέκταση της επιρροής τους στις χώρες της Βαλκανικής.
- Την προστασία του Ισραήλ.
- Την εγκατάσταση – στήριξη φιλικών καθεστώτων σε σημαντικές Ισλαμικές χώρες.

Η ΕΕ για να προασπίσει την ασφάλειά της και να προάγει τις αξίες της προβάλλει δύο στρατηγικούς στόχους :

- Την αντιμετώπιση απειλών και κυρίως της τρομοκρατίας και
- Την οικοδόμηση της ασφαλείας του εγγύς περιβάλλοντος.

Το ΝΑΤΟ, σήμερα, με το δόγμα δράσεως «εκτός περιοχής» (out of area) και παρά τις όποιες εσωτερικές αντιθέσεις έχει μεταλλαχθεί από «**Αμυντική Συμμαχία**» σε «**Οργανισμό Ασφαλείας**» με δυνατότητες ευέλικτης προσαρμογής, προλήψεως, ελέγχου και αντιμετώπισης καταστάσεων στις περιοχές των αποδεδειγμένων από την επικυριαρχία της Σοβιετικής Ενώσεως ενεργειακών πόρων αλλά και στις περιοχές παραγωγής και εξαγωγής απειλών κατά της ασφάλειας της Δύσης και ειδικά των ΗΠΑ.

Η Ρωσία προσπαθεί να δείξει την παρουσία της και να προωθήσει την επιρροή της στην ευρύτερη περιοχή. Η Ρωσία εκτιμάται ότι στην παρούσα περίοδο :

- Δεν προτίθεται να συγκρουσθεί με τις ΗΠΑ, αλλά προθύμως, όσο οι συσχετισμοί το επιτρέπουν αμφισβητεί την μονοκρατορική υπόστασή τους.
- Προκρίνει τη συνεργασία με την ΕΕ, προβάλλει ανησυχίες με την πρόσφατη διεύρυνσή της και ασκεί πίεση μέσω των εξαγωγών ενεργειακών πηγών προς την Ευρώπη.
- Ενδιαφέρεται για να διατηρήσει καλές σχέσεις με την Σερβία με την στήριξή της στο θέμα του Κοσόβου και
- Ενδιαφέρεται για την προώθηση οικονομικών κυρίως σχέσεων με διάφορες χώρες ως Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος.

Μέσα στο προαναφερθέν περιβάλλον, είναι εμφανής η γεωστρατηγική αξία της Ελλάδος λόγω της Κεντρικής και δεσπόζουσας θέσης της σε συνδυασμό με την μετατόπιση του προσανατολισμού του άξονος της διεθνούς ασφάλειας από τις σχέσεις Ανατολής-Δύσης που ίσχυαν τις προηγούμενες δεκαετίες στις σχέσεις Βορρά-Νότου ή Δύσης-Ισλαμικών χωρών.

Οι τομείς οι οποίοι εκτιμάται ότι προσφέρονται για εκμετάλλευση και οι σχετικές δυνατότητες έχουν ως ακολούθως :

- Το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι κράτος μέλος της ΕΕ αλλά και παλαιό πλήρες μέλος του ΝΑΤΟ, την κάνει να είναι εκ των πραγμάτων ο καλύτερος σύνδεσμος της Δύσης (ΝΑΤΟ-ΕΕ) με τις χώρες του πρώην Συμφώνου της Βαρσοβίας και κυρίως τις αμέσως γειτονικές της χώρες. Όλα αυτά της δίνουν το δικαίωμα αλλά της δημιουργούν και την υποχρέωση να αναλάβει ενεργό σταθεροποιητικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή, κύριο ρόλο στη διαμόρφωση της Βαλκανικής πολιτικής της ΕΕ

καθώς και πρωτεύοντα ρόλο στη διαμόρφωση και υλοποίηση της μεσογειακής πολιτικής στην ΝΑ Μεσόγειο σε συνδυασμό με άλλες χώρες που θα την ασκήσουν.

- Η Ελλάδα με την Ελληνορθόδοξη θρησκεία της και τον πολιτισμό της, λόγω θέσεως, ιστορικών σχέσεων και δεσμών αλλά και ευχερούς επικοινωνίας με όλα τα κράτη της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής, ένωσε στο παρελθόν τη Δύση με τον Ισλαμικό κόσμο αυτών των περιοχών. Το ίδιο μπορεί να κάνει και τώρα όταν μάλιστα η αντιπαράθεση της Δύσης και ειδικότερα των ΗΠΑ, με το Ισλάμ οδηγείται σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις.
- Η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα καλύτερης επικοινωνίας με τους ομοδόξους της Ανατολικούς.
- Ο Ελληνισμός της διασποράς, με την ισχυρή δύναμη και επιρροή που διαθέτει, οργανωμένος και σωστά ενημερωμένος, μπορεί να προβάλει τις κατάλληλες Ελληνικές και συμμαχικές θέσεις.
- Ορισμένες συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας είναι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, λόγω της σημαίνουσας γεωστρατηγικής τους θέσης, αλλά και λόγω των δυνατοτήτων χρησιμοποίησής τους και των διευκολύνσεων που παρέχουν, σε διμερές επίπεδο (ΗΠΑ) ή συμμαχικό επίπεδο (ΝΑΤΟ).
- Συνέχιση της συνεργασίας με την Ρωσική Ομοσπονδία, Βουλγαρία και Παρευξείνιες χώρες, με ανάλογα ανταλλάγματα, ώστε τα ενεργειακά και μεταφορικά δίκτυα από τις χώρες των ενεργειακών πόρων Κασπίας-Καυκάσου να δρομολογηθούν και μέσω Μαύρης Θαλάσσης-Βουλγαρίας-Ελλάδος προς την Δυτική Ευρώπη, ως η πλέον οικονομο-τεχνικά συμφέρουσα λύση.

Παράλληλα με τα αναφερθέντα σημεία ισχύος η Ελλάδα αντιμετωπίζει την υπαρκτή Τουρκική απειλή η οποία εκδηλώνεται έναντι των κυριαρχικών της δικαιωμάτων στον Ελλαδικό χώρο (σε ξηρά, θάλασσα και αέρα) αλλά και έναντι της Κύπρου, ενώ όμορα κράτη εκφράζουν κατά καιρούς αλυτρωτικές βλέψεις για την Βόρεια Ελλάδα. Οι ασύμμετρες απειλές είναι επίσης υπαρκτές και ανθεί η λαθρομετανάστευση καθώς και η διακίνηση ναρκωτικών και άλλων παρανόμων υλικών.

Συμπερασματικά το εγγύς περιβάλλον της Ελλάδος αλλά και το αμέσως γειτνιάζον με αυτό παραμένει το επίκεντρο στρατηγικών συμφερόντων, με συγκρούσεις, αναταραχές και εύθραυστες συνήθως διευθετήσεις των συμφερόντων.

Η περιοχή εξακολουθεί να παραμένει μία ζώνη αντιπαράθεσεων θρησκευτικών, πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών και αποτελεί ζώνη εν δυνάμει πολιτικών και στρατιωτικών κρίσεων που η αντιμετώπισή των απαιτεί τα εμπλεκόμενα κράτη και οργανισμοί να υιοθετήσουν και να ασκήσουν ευέλικτες, καινοτόμες και αποτελεσματικές λύσεις. Αυτές οι

λύσεις πρέπει να βρίσκονται με βάση το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες και να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτεροι παράγοντες ως και οι ιστορικές και πολιτισμικές παραδόσεις που ζύμωσαν τους λαούς.

Επιβολή λύσεων ίσως επιτύχει μία προσωρινή ηρεμία, αλλά είναι βέβαιον ότι στο μέλλον οι κρίσεις θα αναβιώσουν.

Η Απαγωγή του '21

Ήτον κάποτε έθνος. Έθνος Ελληνικόν.
Τότε το '21, που Έλληνες ήτον οι αητοί, που έκρωξαν στα ύψη.
Κι'οι Οθωμανοί ξαφνιάστηκαν πρώτα' ταραχτήκαν μετά.
Κι'ύστερ'ανατρόμαξαν και φρίκιασε η τούρκικη καρδιά.

Για κείνους τους υπό τον ζυγόν, Έθνους σήμανε αναγέννηση.
Η ώρα έφθασε. Η οργή ξεχείλισε. Η σπάθη ωμίλησε.
Και ο αγώνας άρχισε. Σκιαχτερός.
Κι'η βεβαίωση τ'ονείρου στα πέρατα αγγέλθηκε.

Για τους αγαρηνούς αγροικησιά ήταν,
αποκοτιά, θρασύτητα, παράτολμη ανταρσία.
Οχλαγωγία ήταν για Μέττερνιχ κι' Αντάντ.
Το ίδιο ήταν και για την λοιπή φραγκιά.

Μον' κάποιοι ξένοι Μπάυρονς ετίμησαν
κι'εποίησαν αγνών ψυχών Ελληνικών την πίστη.
Την του σκοπού του ιερού την ηθική.
Το νόημα το υπέρτατο, του αγωνιστή η ιδέα.

Κι'οι λεοντόθυμοι αγωνιστές, υπέρ πατρίδος έπεσαν,
θυσίας εμαρτύρησαν, ήρωες καρτερόψυχ' ιστορήθηκαν.
Αρετής φάροι. Αψηφιστοι στον Γολιάθ,
τά γνήσια της γης μας τέκνα κι αργότερα πατέρες ιδεών.

Κι ερχόμαστε στο σήμερα!
Που μεταλλάξεις ηθών επιτάσσει
και παραδόσεις ανατρέπει, την φυλή ξελογιάζει
και αγνότητες συνθλίβει.

Ω! Το σήμερα, που τον Ιησού εκθρονίζει
και σ'αναπλασμούς της παιδείας προβαίνει
και πνεύματος αλλοκοτιές ιδρύει
και την πλανεύτραν ύλην υμνεί.

Ω! Του είρωνος άγνωρος του σήμερα,
που τους ήρωες του τότε, Δον Κιχώτες τους βάφτισε
κι οι άλλοι τους είπανε ληστές, ωμούς, διαβολικούς.
Άλλοι θεατρνίστικα τους λένε τρομοκράτες.

Σε τούτους τους καιρούς, της ιστορίας της γραπτής,
η πάλη για την λευτεριά καλείται απιστία.
Μα ποιός ειν'αυτός που λογάται ανάντι στ'ορθόδοξο;
Μα, φυσικά, ο πολιτικώς ορθός, της υποτέλειας ο νους.

Κι έρχονται οι επίκληροι της λογικής και ερωτούν.
Άραγε υπάρχουν μορφές γενναίες σήμερα;
Ένας Κολοκοτρώνης; Ένας Κανάρης;
Μήπως ένας Παπαφλέσσας;

Όλοι το ξέρουν, μα δεν τ'ομολογούν,
ότι μόνο με τέτοιους γραφικούς σώζονται έθνη.
Όχι με της ορθής της λογικής τις πράξεις,
ούτε με σπλισμένους αστακούς χωρίς ψυχή.

Στην Ιστορία του κόσμου ανατρέξατε.
Τούτο διδάσκει. Η τόλμη μεγαλουργεί.
Η ορθότητα υποχωρεί, παραχωρεί, ενδίδει.
Διατριβή και πολυπραγμωσύνη ατυχίες οiwνίζεται.

Γύρω μας πια δεν είναι μόνο οι Τούρκοι.
Είναι κι απ'το βορρά οι Γκέγκηδες κι οι Τσάμηδες
Κι οι Βαρδαραίοι σλάβοι κι'οι Βούλγαροι ομοίως.
Στον κόσμο είμαστ'ανάδελφοι. Φίλος ουδείς.

Γ'αυτό χουγιάζτε Έλληνες
στ'αυτί των ηγητόρων.
Αλλοιώς πως....
να είστε έτοιμοι για το κακό!
Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2007»

«Διεθνές Σύστημα και Διεθνείς Σχέσεις Σήμερα»

Υπό Στρατηγού ε.α. Δ. Σκαρβέλη
Επιτίμου Α/ΓΕΕΘΑ – Ακαδημαϊκού

Θεωρώ την ομιλία αυτή, με το συγκεκριμένο θέμα, σαν εισαγωγική στις δραστηριότητες του συνεδρίου, που θα ακολουθήσουν. Θα είναι μία σκιαγράφηση του κόσμου μας, όπως δρα και λειτουργεί σήμερα, από απόψεως πολιτικής και διεθνών σχέσεων, όσο επιτρέπουν τα περιορισμένα χρονικά όρια μιας ομιλίας. Εξάλλου, ένα συνέδριο μιας Εταιρείας Στρατηγικών Μελετών, δεν μπορεί παρά να εκκινεί από μία τέτοια αφετηρία, διότι όλες οι θεματικές του, τον κόσμο της σήμερα αφορούν. Ας δούμε πως έχει αυτός ο κόσμος.

Κυρίες και Κύριοι,

Το Διεθνές Σύστημά μας είναι έντονα εθνοκρατικό. Το αποτελούν, το συγκροτούν, κρατικές οντότητες με ισχυρό εθνοτικό χαρακτήρα, δηλαδή κράτη που είναι εθνικά ή τείνουν να γίνουν τέτοια (με την έννοια της εθνικής ομοιογένειας). Το στοιχείο της εθνότητας είναι κυριαρχικό στον αυτοπροσδιορισμό των ατόμων και κατ'επέκταση των κρατικών οντοτήτων και εξήλθε ισχυρότερο μέσα από τα τόσα κατά εποχές διεθνιστικά κινήματα, τον κομμουνιστικό διεθνισμό και σήμερα την σε εξέλιξη παγκοσμιοποίηση και τις θεωρίες περί πολυπολιτισμικότητας, για τις οποίες θα κάνουμε λόγο στη συνέχεια.

Δεν θα ανατρέξουμε στην ιστορία της γένεσης του εθνικού κράτους, που δεν είναι δημιούργημα κάποιας θεωρίας ή ιδεολογίας ή έστω κάποιας κοινωνικής επανάστασης, αλλά μιας φυσικής ροής των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων τους τελευταίους τρεις αιώνες. Θα επισημάνουμε όμως το υπόβαθρο αυτής της γένεσης, που ανάγεται στον άνθρωπο, τον κάθε άνθρωπο, που θέλει να είναι ο συγκεκριμένος άνθρωπος, με ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ η οποία ερείδεται πάνω σε σημεία αναφοράς διαχρονικά, δηλαδή την ιστορία, τη γλώσσα, την παράδοση και ακόμα τη θρησκεία, σε συντομία με την πολιτισμική ιδιαιτερότητά του. Αυτή η έντονη αναζήτηση και τοποθέτηση του ανθρώπου, η οποία ακόμα και στις ημέρες μας όλο και περισσότερο εντείνεται και το βλέπουμε αυτό στις αυτονομιστικές και ανεξαρτησιακές εξάρσεις σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης, εγγυάται τη μακροβιότητα του εθνοκρατικού μας συστήματος. Ως προς την «ταυτότητα», ο Κλίντον (τέως Πρόεδρος των ΗΠΑ) μας είπε πρόσφατα στην ομιλία του, εδώ στην Αθήνα, ότι, «παγκόσμια οικονομία» βλέπει, αυτό που δεν βλέπει είναι «παγκόσμια κοινωνία».

Το πιστεύουμε δε αυτό, διότι κάθε διεθνισμός και αυτή η παγκοσμιοποίηση των ημερών μας (μορφή διεθνισμού είναι και αυτή) καλούν για μία μερική, ή και ολική αποεθνοποίηση και στοχεύουν στο μηδενισμό της ετερότητας υπέρ της ομοιογένειας, η οποία όμως ετερότητα είναι αποδεκτή (και το τονίζουμε αυτό), είναι

αποδεκτή και συμβατή και με τη φύση, όπου και δεσπάζει, τείνουσα ακόμα και μέσα από τις όποιες αντιθέσεις προς την αρμονία (Πυθαγόρειοι, Ηράκλειτος).

Αν, στα ανθρώπινα πράγματα και μόνο σ' αυτά υπάρχει δυσαρμονία, είναι διότι δεν χειριζόμεθα με λογική και σύνεση την ετερότητά μας. Όπου κυριαρχούν τα συμφέροντα, ατομικά και κρατικά και αποπειράται μάλιστα η επιβολή των δια της ισχύος, δεν υπάρχει τόπος για αρμονία και κατ'επέκταση για αρμονική συμβίωση.

Το Δ.Σ. δεν το συνιστούν, μόνο τα υπάρχοντα κράτη. Λειτουργικό μέρος του είναι και οι υπερκρατικοί και υπερεθνικοί Οργανισμοί, με πρώτο τον ΟΗΕ. Είναι δε πολλοί οι Οργανισμοί και οι Φορείς που έχουν συγκροτηθεί με συναινετικές διαδικασίες, παρά την υπάρχουσα ετερότητα, ώστε να καλύπτονται όλες οι ανθρώπινες δραστηριότητες, αυτές για τις οποίες η σύμπραξη και η συλλογικότητα είναι εκ των ων ουκ άνευ. Θέματα ασφαλείας, πρόληψης συγκρούσεων, πυρηνικής ισχύος, περιβαλλοντικά, υγείας, οικονομικά κ.α. έχουν τους φορείς των ή τις επιτροπές των διεθνούς χαρακτήρα. Υπάρχουν Ενώσεις, Συμμαχίες, Πολυκρατικές Οντότητες, όπως π.χ. η Ε.Ε., το ΝΑΤΟ, Συμφωνίες και Σύνδεσμοι (θα αναφερθούμε αργότερα σε όλα αυτά) που λογίζονται παράγοντες του Δ. Συστήματος, όπως είναι και πολλά Όργανα, τοπικά και περιφερειακά, σε Ασία και Αφρική, Ευρώπη και Αμερική. Ανεπτύχθη μάλιστα και Διεθνές Δίκαιον για να διέπει τις διακρατικές και διεθνείς σχέσεις και συμπεριφορές, έως και Δίκαιον Πολέμου, για την αποφυγή των ακροτήτων στον πόλεμο (αν και ο πόλεμος, αυτός καθεαυτός, είναι μία ανθρώπινη ακρότητα).

Έτσι είναι δομημένο το Δ.Σ., πάνω σε εθνοκρατική βάση και λειτουργεί με τον τρόπο που λειτουργεί, ο οποίος μπορεί να μη μας ενθουσιάζει, όμως αυτό δεν πρέπει να αποδίδεται στη δομή του και στην έλλειψη προβλέψεων, αλλά σε λειτουργικές και διαδικαστικές αδυναμίες, διότι κάποια κράτη-μέλη του (και μάλιστα από τα μάλλον ισχυρά) τις δημιουργούν, με το να προτάσσουν του πανανθρώπινου συμφέροντος και της συλλογικότητας, τα ίδια αυτών συμφέροντα, έτσι όπως τα εννοούν. Διαθέτουμε επάρκεια διεθνούς οργάνωσης και δομών, αλλά ανεπάρκεια βούλησης για αλληλοκατανόηση και συναίνεση, για την επίλυση των προβλημάτων του κόσμου μας.

Ιδιαίτερα επισημαίνω το Δ. Δίκαιον, που το απαρτίζουν κατά εποχές ληφθείσες κοινές αποφάσεις, συμβάσεις και συμφωνίες, καθώς και «χάρτες» καταστατικοί διεθνών οργανισμών, όλα κείμενα που αποπνέουν λογική, ορθότητα, δικαιοσύνη και ακόμα ανθρωπισμό και ειρηνοφιλία, κείμενα με κανόνες που αντικατοπτρίζουν την επιθυμία του όπου γης ανθρώπου για συναδελφότητα και ειρήνη, που όμως αλίμονο, καταστρατηγούνται και παραβιάζονται κατάφορα και εξακολουθητικά. Μία συνοπτική αναφορά στα κύρια χαρακτηριστικά του Δ.Σ., το άναρχόν του και την ισοτιμία (πολιτική ισοτιμία) των κρατών που το απαρτίζουν, θα συμπληρώσει την επιχειρούμενη σκιαγράφησή του.

Το Δ.Σ. είναι όντως «άναρχον», με την έννοια ότι ουδείς άρχει αυτού, ουδείς το διοικεί ή το κυβερνά, είτε άτομον, είτε κράτος. Δεν υπάρχει παγκόσμια κυβέρνηση, ούτε παγκόσμιος κυβερνήτης. Η παγκόσμια τάξη λοιπόν, είτε θα προέρχεται και θα εξασφαλίζεται με συναίνεση μέσα από διεθνή όργανα, είτε από

την κυριαρχία και την επιβολή του ενός. Αλλά το θέμα αυτό έχει λυθεί. Η παγκόσμια βούληση έχει εκφραστεί μέσα από τη συγκρότηση διεθνών οργάνων και την κατάρτιση διεθνούς ισχύος κανόνων (το Δ. Δίκαιο που προανέφερα) για τη συλλογική αντιμετώπιση των παγκόσμιων πραγμάτων, συναινετικώς και ισοτίμως. Δεν δέχεται την κυριαρχία του ενός.

Είπα «ισοτίμως» και αυτό σαν χαρακτηριστικό του Δ.Σ. συνάγεται από την ισοτιμία (πολιτικά ισοτιμία) εκπροσώπηση στα διεθνή όργανα των κρατών-μελών, ανεξάρτητα από γεωγραφικό ή πληθυσμιακό μέγεθος ή άλλου είδους ειδικό βάρος στη διεθνή σκηνή.

Αυτή η ισοτιμία είναι στοιχείο πολιτικής αρετής, αλλά και ωριμότητας, όμως η πραγματικότητα τείνει να την υποβαθμίζει. Π.χ. στον ΟΗΕ τα θέματα ασφαλείας και ειρήνης διεκπεραιώνονται από το Σ.Α., δηλαδή τη μειοψηφία των ισχυρών κρατών (μόνιμα μέλη) και όχι από τις γενικές συνελεύσεις, αν και δεν διαφεύγει κανενός ότι και αυτές οι τελευταίες είναι υποκειμένες επηρεασμών, υπονομευτικών ασφαλώς της ισοτιμίας που προανέφερα.

Η ισοτιμία συνδύαζεται και με το χαρακτηριστικό της ελεύθερης βούλησης των κρατών-μελών. Είναι ένα δίδυμο (ισοτιμία-ελεύθερη βούληση) που αν λειτουργούσε σωστά, χωρίς επηρεασμούς, σκοπιμότητες και παζαρέματα, τα παγκόσμια θέματα θα εύρισκαν λύσεις. Ζητείται ίσως κάτι το ιδεατόν, που όμως η σκληρή πραγματικότητα δεν το επιτρέπει.

Και πριν ολοκληρώσω το θέμα του Δ.Σ. έρχομαι να επισημάνω δύο παραμέτρους – τελευταίας κοπής θα έλεγα, αφού είναι σχετικά νέες – την πολυπολιτισμικότητα αφ' ενός και την παγκοσμιοποίηση αφ' ετέρου, που προανέφερα (πολύς ο λόγος στις ημέρες μας και για τους δύο όρους). Και οι δύο τείνουν να διεμβολίσουν το Δ.Σ. σε αλληλεξάρτηση, βοηθώντας ο ένας τον άλλο.

Με την πολυπολιτισμικότητα επιδιώκεται η άμβλυνση δήθεν των πολιτισμικών αντιθέσεων, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν και σε συγκρουσιακές καταστάσεις (πόλεμο των πολιτισμών, κατά Χάντιγκτον) και η προώθηση της ανεκτικότητας, της συνδιαλλαγής και της συμφιλίωσης μεταξύ των διαφόρων πολιτισμικών ομάδων, μιας και της αυτής κοινωνίας ή και μεταξύ κοινωνιών διαφόρων πολιτισμών. Υπάρχουν πολλές θεωρίες γι' αυτό, που ξεκινούν από αυτήν του melting pot δηλαδή του χωνευτηρίου, όπως στις ΗΠΑ, έως το apartheid δηλαδή του φυλετικού διαχωρισμού σε όλα τα επίπεδα και της γκετοποίησης. Η κατάλληλη φόρμουλα για μία ειρηνική συμβίωση ποικίλει από περιοχή σε περιοχή και εν πάση περιπτώσει, δεν νομίζω ότι μπορούμε να πιστεύουμε ότι βρέθηκε η πρόβλεψη και απόλυτα επιτυχημένη συνταγή. Και πριν βρεθεί η συνταγή, έρχεται τελικά η πολυπολιτισμικότητα, συνεπικουρούμενη από την παγκοσμιοποίηση, να επιβάλει την μονοπολιτισμικότητα, τον ένα πολιτισμό, γνωστής κατεύθυνσης, αυτής της «Μακ» κουλτούρας (γλώσσα, μουσική, ένδυση, φαστ φουντ, τρόπος ζωής κ.λ.π. που αλλοιώνουν την πολιτισμική ιδιαιτερότητα), έρχεται – επαναλαμβάνω – να μας οδηγήσει όλους στην ομοιογενοποίηση. Εδώ εμπίπτει κάθε προσπάθεια άμβλυνσης της ιστορικής μνήμης που συντηρεί την εθνική ταυτότητα, μέσα από την αποδόμηση του ιστορικού παρελθόντος (βλέπε και βιβλίο ιστορίας ΣΤ' Δημοτικού). Γι' αυτό

προανέφερα ότι η πολυπολιτισμικότητα διεμβολίζει το εθνοκρατικό διεθνές σύστημά μας.

Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει και η παγκοσμιοποίηση, που και η ίδια υποβοηθείται, με την ομοιογενοποίηση των λαών (για να μην ειπώ πολτοποίηση), η οποία θα τους κάνει ευμεταχειρίστους στα χέρια των ισχυρών της γης και εύκολα εκμεταλλεύσιμους, βοηθώντας και των κατά τόπους και κατά κράτη θιασωτών της (για να μη ειπώ πρακτόρων της).

Αυτά λοιπόν, κάπως περιεκτικά, όσον αφορά στο Δ.Σ. μας και έρχομαι τώρα στο δεύτερο σκέλος της ομιλίας μου αυτής, αυτό των Διεθνών Σχέσεων.

Με τον όρο «διεθνείς σχέσεις» εννοούμε πολύ απλά τις σχέσεις και τις συμπεριφορές των κρατικών οντοτήτων του Δ.Σ. μεταξύ των, αλλά και προς τους Διεθνείς Οργανισμούς, αυτό το τελευταίο με την έννοια των αντιδράσεών τους προς τα καταστατικά κείμενά των και τις αποφάσεις των και ακόμα την καλή ή όχι διάθεσή τους, για συμμόρφωσή των με τους κανόνες του Δ.Δικαίου. Αυτές οι συμπεριφορές δημιουργούν καταστάσεις και επηρεάζουν το παγκόσμιο γίνεσθαι.

Ανατρέχοντας στην ιστορία του περιορισμένου ελληνικού αρχαιόκοσμου, κάνουμε διαπιστώσεις, ως προς τις σχέσεις και συμπεριφορές μεταξύ των πόλεων-κρατών της εποχής, που με πολύ ομοιότητα βλέπουμε να απαντούν και σήμερα, στο απείρως πλέον διευρυμένο διεθνές πεδίο της εποχής μας. Ο πολύς Θουκυδίδης, στρατιωτικός και ιστορικός, άφησε...εσαεί παρακαταθήκες εις τους επερχομένους, τις αναλύσεις των αιτίων για τις συμπεριφορές των κρατών της εποχής του. Η επικαιρότητά του σήμερα είναι εκπληκτική.

Τα Συμφέροντα του κράτους, συμφέροντα επιβολής, επέκτασης, οικονομικής εκμετάλλευσης κ.λ.π. ήταν ο κινητήριος μοχλός δράσεως. Η έννοια της Ισχύος ήταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένη και τότε. Το Δίκαιον επήγαξε από την ισχύ και όχι αντιστρόφως (το δίκαιον του ισχυροτέρου). Οι Συμμαχίες και το σύστημα αποικιών σε στρατηγικά σημεία ενίσχυαν τη Μητρόπολη. Τα αντίποινα και τα εμπάργκο ήσαν στην ημερησία διάταξη και εκείνη την εποχή.

Όλα αυτά λοιπόν απαντούν και στη σημερινή διευρυμένη διεθνή κονίστρα. Οι συμπεριφορές των κρατών δημιουργούν τις καταστάσεις – όπως προανέφερα – και αυτές ποικίλουν από ειρηνοποιές έως συγκρουσιακές. Προφανώς τα κράτη αντανακλούν την ανθρώπινη φύση, μία φύση που είναι ικανή για το μέγιστο καλό και ταυτόχρονα για το επίσης μέγιστο κακό. Η ατομική επιδίωξη της επιβίωσης, της διάκρισης, της απόκτησης ή και κατάκτησης μέσα σε μία κοινωνία, φαίνεται ωσάν να μεγενθύνεται δια του κράτους μέσα στη διεθνή κοινωνία, με τις ίδιες επιδιώξεις, της επιβίωσης, της διάκρισης, της κυριαρχίας και της εκμετάλλευσης των άλλων.

Πέραν όμως από τα διαχρονικά – θα λέγαμε – χαρακτηριστικά του αρχαιόκοσμου, που ισχύουν και σήμερα στη διεθνή πρακτική, η εποχή μας έχει να παρουσιάσει και νέα στοιχεία διεθνών σχέσεων.

Μετά τον Α΄ΠΠ και απερισσότερο μετά τον Β΄ΠΠ η διεθνής κοινότητα προώθησε τη δημιουργία Διεθνών Οργανισμών και τη συγκρότηση Οργάνων ειρηνοποιού και συμφιλιοτικής κατεύθυνσης, με πρώτους την ΚΤΕ και στη συνέχεια τον ΟΗΕ. Ευρείες ενώσεις κρατών σχηματίστηκαν σε όλες τις ηπείρους είτε οικονομικού προσανατολισμού, είτε τέτοιου ασφαλείας. Η Ε.Ε., ο Σύνδεσμος

Μουσουλμανικών χωρών, η Ένωση των Αραβικών χωρών, Ενώσεις σε Ασία, Αφρική και Αμερική, το ΝΑΤΟ, το Σύμφωνο της Σαγκάης και Όργανα, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, η Παγκόσμια Τράπεζα και πλήθος άλλων, λειτουργούν με γνώμονα την ομαλοποίηση των διεθνών σχέσεων. Ιδιαίτερα έχει εμπλουτισθεί τις τελευταίες δεκαετίες το Δ.Δίκαιον με κείμενα και συμβάσεις που προάγουν τους δημοκρατικούς θεσμούς, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ελευθερία έκφρασης, τον ειρηνικό διακανονισμό των διαφορών μεταξύ κρατών, την προστασία των μειονοτήτων και άλλες προβλέψεις, που προστατεύουν τον άνθρωπο και απομακρύνουν το φάσμα των πολέμων. Υποτίθεται ότι όλα αποβλέπουν στη βελτίωση των διεθνών σχέσεων και συμπεριφορών.

Βέβαια, παρ'όλα αυτά, οι διεθνείς σχέσεις δεν βρίσκονται στο καλύτερο επίπεδο και τα πράγματα ως έχουν δεν είναι ρόδινα, αλλά και η προοπτική των δεν μας γεμίζει με αισιοδοξία. Αυτό οφείλεται σε μία στροφή που πήρε η διεθνής σκηνή με την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού και την εμφάνιση διεθνώς νέας μορφής απειλών, καθώς και προβλημάτων περιβάλλοντος, όχι πλέον τοπικής ή και περιφερειακής διάστασης, αλλά παγκόσμιας. Ας δούμε με τη σειρά τους τα θέματα αυτά.

Η αυτοκατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού μετέβαλε το έως τότε διπολικό σύστημα της διεθνούς σκηνής σε μονοπολικό. Ο ένας πόλος, χάριν στην αδιαμφισβήτητη πλέον ισχύ του, ήτο σε θέση να επιβάλει και την κυρίαρχη ιδεολογία του στο διακανονισμό των παγκόσμιων πραγμάτων. Η παραβίαση των συνόρων, η επέμβαση στα εσωτερικά πράγματα ανεξαρτήτων κρατών, η χρήση της ισχύος, η παράβλεψη των αρχών του ΟΗΕ και άλλων, η καταστρατήγηση κανόνων Δ.Δικαίου, έγιναν πράξη στους πολέμους που ακολούθησαν την πτώση του ενός πόλου και την απόλυτη επικράτηση του άλλου. Πολέμους στον Ευρωπαϊκό χώρο (πρ. Γιουγκοσλαβία) και στη Μέση Ανατολή. Το δόγμα του «προληπτικού πολέμου» είναι συμφυές με την κατά το δοκούν του δογματίζοντος ερμηνεία της κάθε απειλής και την κατά την απόλυτη κρίση του ανάληψη προληπτικής δράσης. Με όλα αυτά έχει διασαλευθεί η παγκόσμια τάξη, αν και αργά αλλά σταθερά, με την εκ νέου ανάδυση της Ρωσικής ισχύος και με την εμφάνιση νέων «μεγάλων παικτών στη διεθνή σκακιέρα» (Κίνα, Ινδίες...) μία ευεργετική εξισορροπητική τάση στα παγκόσμια πράγματα άρχισε να γίνεται αισθητή.

Οι απειλές νέας μορφής, με πρώτη τη διεθνή τρομοκρατία, έχουν ασφαλώς το μερίδιό τους στην μεταβολή της διεθνούς σκηνής, κυρίως των διεθνών κανόνων. Ιδιαίτερα δε, η επίθεση στη Νέα Υόρκη της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001, που ήταν πρωτόγνωρη για την ανθρωπότητα αποτρόπαιη ενέργεια. Έκτοτε ήρχισε ένας αγώνας κατά της τρομοκρατίας και το περίεργον είναι ότι, ενώ όλα τα κράτη τάσσονται κατά της τρομοκρατίας το τέλος της δεν είναι ακόμα ορατό. Παράλληλα ήρχισε μαζικά η λαθρομετανάστευση ως προϊόν της μεγενθυνόμενης ανισοκατανομής του παγκόσμιου πλούτου. Το φαινόμενο συνεχίζεται (ίσως παράλληλα με τη G-7 των πλουσίων έπρεπε να λειτουργεί και μία G-7 των πτωχών) και επιτείνεται με την παγκοσμιοποίηση. Μάλιστα, μαζί με τη λαθρεμπορία όπλων, το διεθνές έγκλημα, τη διακίνηση των ναρκωτικών, η εσωτερική ασφάλεια των

κρατών αλλά και η γενική, η διεθνής, έχουν διασαλευθεί και ο κίνδυνος έχει αυξηθεί.

Σε όλα αυτά έρχεται να προστεθεί και ο πυρηνικός κίνδυνος και φυσικά δεν εννοώ τις αστοχίες και τα ατυχήματα στις εγκαταστάσεις ειρηνικής χρήσης της πυρηνικής ενέργειας, αλλά τον κίνδυνο που караδοκεί η ύπαρξη ενός τεράστιου πυρηνικού οπλοστασίου (30 τόσες χιλ. πάσης φύσεως πυρηνικές κεφαλές). Η Χιροσίμα και το Ναγκαασάκι είναι πλέον μακρινό παρελθόν και ο δισταγμός χρήσης τους από τις πολιτικές και στρατιωτικές ηγεσίες μειώνεται και βλέπουμε εσχάτως να συζητείται η χρήση τους (περίπτωση Ιράν), Μία πειστική και αφοπλιστική θέση προς όποιον φιλόδοξο επιδιώκει να καταστεί πυρηνική δύναμη, θα ήταν «μη το επιχειρείς, διότι και εγώ καταστρέφω τα δικά μου π.ο.», αλλά κάτι τέτοιο κανείς μας δεν έχει ακούσει. Οι συμφωνίες «μη διάδοσης» και «απαγόρευσης πυρηνικών δοκιμών» δεν τηρούνται, εξ άλλου υπάρχουν και φιλόδοξα κράτη που δεν τις έχουν υπογράψει, οι δε έλεγχοι χωλαίνουν. Το θέμα των πυρηνικών όπλων – έχω πει σε ομιλίες μου – κρύβει παράνοια στο σκεπτικό του και δεν τιμά καθόλου το σημερινό homo sapiens-sapiens. Αστεϊζόμενος θα μπορούσα να πω ότι, μπορούμε να παίζουμε σαν παιδιά με τα συμβατικά όπλα, αλλά σοβαρευόμενος θα έλεγα ότι με τα πυρηνικά το πράγμα πλέον στρέφεται εναντίον της ίδιας της δημιουργίας (εννοώ του κόσμου μας). Φαίνεται σαν να χάθηκαν σε αυτό το θέμα τελείως η λογική και η σύνεση.

Οι διεθνείς σχέσεις επηρεάζονται σήμερα και από την οξύτητα που προσλαμβάνουν σε αυξητικούς ρυθμούς τα σχετικά με τη φύση και το περιβάλλον προβλήματα. Οι κλιματολογικές αλλαγές, οι μολύνσεις ξηράς-θαλάσσης και αέρος, η υπερεκμετάλλευση του φυσικού πλούτου, θέτουν σε κίνδυνο τα οικοσυστήματα και τελικά τον άνθρωπο. Ο πλανήτης μας έχει τα όριά του, είναι πεπερασμένος. Η «ανάπτυξη» που επιδιώκουμε τείνει να τα ξεπεράσει και αυτό – να είμεθα βέβαιοι – θα έχει μεγάλο κόστος, που θα το πληρώσει η ανθρωπότητα. Θα αντιμετωπίσουμε μετακινήσεις μαζών, ελλείψεις ύδατος, μειώσεις στην πρωτογενή παραγωγή, προβλήματα υγείας και διατροφής. Απειλούμεθα από την τρομοκρατία, τα πυρηνικά όπλα, τα περιβαλλοντικά προβλήματα και δεν φαίνεται να έχουμε συνειδητοποιήσει ότι εμείς τα εδημιουργήσαμε και ήλθε η ώρα να τα θεραπεύσουμε, εργαζόμενοι ή μάλλον συνεργαζόμενοι προς αυτήν την κατεύθυνση. Ιδιαίτερα τα προβλήματα αυτά του πλανήτη μας, δεν μπορούν να επιλυθούν από κάθε κράτος χωριστά, αλλά από τη διεθνή κοινότητα με ειλικρινή συνεργασία, μέσα από τις διεθνείς σχέσεις και διαδικασίες.

Συμπερασματικά, Κυρίες και Κύριοι,

Το Διεθνές Σύστημά μας είναι ένα στέρεα οικοδομημένο, μέσα από το χρόνο, Σύστημα, που εδράζεται στην εθνική ιδιοπροσωπία και την πολιτισμική ταυτότητα, στοιχεία ακλόνητα, συμβατά με τον πλουραλισμό του φυσικού κόσμου, επιδεκτά αρμονικής συμβίωσης.

Οι δυσλειτουργίες του – και υπάρχουν τέτοιες – δεν πρέπει να αποδίδονται στο Σύστημα, αλλά στους χρήστες του και στους χειριστές του, δηλαδή στους ανθρώπους και συνακόλουθα στα κράτη που προτάσσουν το συμφέρον τους έναντι του συμφέροντος του συνόλου. Αν υπονομεύσουμε το Σύστημα, με τι θα το

αντικαταστήσουμε, τι είδους κόσμος θα προκύψει; Η Νέα Τάξη και η Παγκοσμιοποίηση έχουν «αφεντικά» με ίδια συμφέροντα και καθόλου ενδιαφέροντα πανανθρώπινης στόχευσης και ανθρωποκεντρικά.

Οι Διεθνείς Σχέσεις πρέπει να εδράζονται στο σεβασμό και την εφαρμογή των κανόνων Δ.Δ. και στην τήρηση των αποφάσεων των Διεθνών Οργανισμών. Τα ιδιαίτερα συμφέροντα και η τάση για χρήση της ισχύος, οι μονομερείς ενέργειες και οι ηγεμονικές συμπεριφορές, βλάπτουν και δεν είναι προς το συμφέρον του συνόλου. Η βελτίωση της εικόνας των διεθνών σχέσεων, προϋποθέτει συνεργασία και διάλογο, χρήση ειρηνικών μέσων για τη λύση προβλημάτων, παροχή συνδρομής στους έχοντες ανάγκη λαούς. Πολιτική αρετή από τις πολιτικές ηγεσίες χρειάζονται οι Δ.Σ.

Τέλος ο πλανήτης μας, με άλλα λόγια ο οίκος όλων μας, έχει γίνει προβληματικός. Θα είναι αφροσύνη και καταδίκη των γενεών που ακολουθούν, αν δεν φροντίσουμε τώρα. Είμεθα στην ύστατη ώρα. Οι ισχυροί της γης να υποχωρήσουν προ του συμφέροντος του συνόλου, της ανθρωπότητας, διότι τελικά αυτό επιτάσσει και το δικό τους συμφέρον, διότι δεν θα χαθούν οι μεν και θα επιζήσουν οι δε, αλλά θα χαθούμε όλοι. Η αλόγιστη και αχαλιναγώγητη «ανάπτυξη» όπως την εννοούμε και την επιδιώκουμε δεν εγγυάται βιώσιμο το μέλλον μας.

Κυρίες και Κύριοι,

Δεν υπήρξα ευχάριστος ομιλητής, το γνωρίζω, αλλά πιστεύω να μου αναγνωρίζετε ότι και το θέμα δεν αφήνει περιθώρια για πολλή αισιοδοξία. Εν τούτοις όλα τα σχετικά με το θέμα μου προβλήματα είναι αναστρέψιμα-διορθώσιμα. Αρκεί να υπάρξει βούληση και κινητοποίηση προς αυτή την κατεύθυνση, παγκόσμιας εμβέλειας. Κάτι έχει αρχίσει να διαφαίνεται.

Διεθνές Σύστημα

5^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ. ΟΜΙΛΙΑ

Θέμα:

Στρατηγικά Παίγνια και Ανταγωνισμοί Ισχύος Ναυτικών – Ηπειρωτικών Δυνάμεων στο διεθνές σύστημα.

Η μετα-διπολική περίοδος, την οποία διανύουμε μετά την κατάρρευση της πάλαι ποτέ ΕΣΣΔ, χαρακτηρίζεται από την παρουσία στο διεθνές σύστημα μιας και μόνης *Παγκοσμίου Δυνάμεως*: των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Οι ΗΠΑ είναι, πρώτον, η *μόνη Δύναμη* η οποία διαθέτει *ίδιον* Φυσικό Γεωγραφικό Χώρο (**Raum**), του οποίου μάλιστα έχει επιτύχει την πολιτική και οικονομική *ολοκλήρωση*, καθιστώντας τον *Ομοιογενή*, και τον οποίο είναι σε θέση να *υπερασπίζεται* αποτελεσματικώς έναντι έξωθεν επιβουλών – αναδεικνύοντάς τον έτσι, από γεωστρατηγικής και γεωοικονομικής απόψεως, σε *Μείζονα Χώρο* (**Grossraum**). Υπ' αυτήν την έννοια, οι ΗΠΑ είναι σαφώς **Ηπειρωτική Δύναμις** (*Continental Power / Kontinentalmacht*).

Πέραν αυτού, όμως, οι ΗΠΑ, ως διάδοχος της πάλαι ποτέ θαλασσοκράτειρας Μεγάλης Βρεταννίας, είναι και **Ναυτική Δύναμις** – υπό την έννοια, βεβαίως, της «*Naval Power*» / «*maritime Macht*» και όχι της «*See Power*» / «*Seemacht*» – και ως Ναυτική Δύναμη διαθέτουν δυνατότητες αναπτύξεως δράσεως επί παγκοσμίου επιπέδου, τις οποίες και δεν επιθυμούν σε καμμία περίπτωση να δουν να συρρικνούνται ή να παρεμποδίζονται από άλλες Δυνάμεις.

Ωστόσο, οι εγκυρότεροι στρατηγικοί αναλυτές των υπερατλαντικών δεξαμενών σκέψεως συμφωνούν στην διαπίστωση ότι οι ΗΠΑ είναι μεν η *μόνη Παγκόσμιος Δύναμη* (**World Power/Weltmacht**), πλην όχι και η *μόνη Μεγάλη Δύναμη* (**Great Power/Grossmacht**), και εκ του λόγου αυτού χαρακτηρίζουν το επί του παρόντος υφιστάμενο διεθνές σύστημα ως «*μονο-πολυπολικό*» (**uni-multipolar system**). Συμπίπτουν στην εκτίμηση ότι πρόκειται για *μεταβατικό* φαινόμενο περιορισμένης χρονικής διάρκειας μερικών δεκαετιών, μέχρι την ολοκληρωτική διαμόρφωση του νέου *πολυπολικού* (**multipolar**) συστήματος του 21ου αιώνας. Κατά την ανάλυσή τους, το αυριανό διεθνές σύστημα θα σύγκειται *απόπέντε ή έξι ισχυρούς Πόλους Ισχύος*, μεταξύ των οποίων οι ΗΠΑ θα κατέχουν (στην πλέον ευνοϊκή περίπτωση) την θέση του **primus inter pares**, ενώ στην χειρότερη για τις ίδιες περίπτωση θα υπερκερασθούν από μία **Ηπειρωτική - Ευρασιατική - Δύναμη**.

Επί μακρό χρονικό διάστημα, μέχρι της λήξεως του Ψυχρού Πολέμου, φαινόταν ότι η νέα Δύναμη η οποία, ως συγκροτημένος και ολοκληρωμένος από πάσης απόψεως *Πόλος Συγκεντρώσεως Διεθνούς Ισχύος* θα διεκδικούσε μελλοντικώς την στρατηγική πρωτοκαθεδρία έναντι των ΗΠΑ, θα ήταν η **Ηπειρωτική Δύναμη** που θα προέκυπτε από την ένωση των Δυτικοευρωπαϊκών Δυνάμεων – κυρίως εξ αιτίας της *οικονομικής* της ισχύος. Εν τούτοις, η ψυχρή και απηλλαγμένη ιδεοληψιών παρατήρηση οδηγεί αβιάστως στην διαπίστωση ότι *οντότητα κάποιου υπερεθνικού ευρωπαϊκού συνόλου δεν υφίσταται*.

Τρεις ισχυροί λόγοι παρεμπόδισαν μία εξέλιξη προς την κατεύθυνση αυτή:

α) Η παραμένουσα - πίσω από τους υπέρ της Ευρώπης πανηγυρικούς - ισχυρή αμοιβαία *δυσπιστία* μεταξύ των σημαντικών Δυτικοευρωπαϊκών Δυνάμεων (Μ. Βρεταννία, Γαλλία, Ο.Δ. Γερμανίας), λαμβανομένης μάλιστα υπ' όψιν της αντικειμενικής συγκρούσεως συμφερόντων μεταξύ της Ναυτικής Δυνάμεως (Μ. Βρεταννία) και των δύο Ηπειρωτικών Δυνάμεων (Γαλλία, Ο.Δ. Γερμανίας).

β) Η *αντιφατική* στάση τους έναντι της *Παγκοσμίου Δυνάμεως* (ΗΠΑ): Υπό την προστασία της οικοδομούν, επί δεκαετίες, ένα δικό τους *Οικονομικό Χώρο*, του οποίου όμως η ενδεχόμενη πολιτική και αμυντικοπολιτική *αυτονόμηση* θα οδηγούσε *νομοτελειακά* σε σύγκρουση ακριβώς με αυτήν την Προστάτιδα *Παγκόσμιο Δύναμη*.

γ) Οι εκτεταμένες δυνατότητες ασκήσεως *επιρροής*, εκ μέρους των ΗΠΑ, σε κάθε μια από τις δευτερεύουσες Δυτικοευρωπαϊκές Δυνάμεις. Η Παγκόσμιος Δύναμη έχει την άνεση, επί παραδείγματι, τότε να αποδίδει στην παραδοσιακή γεωπολιτική σύμμαχο Μ. Βρετανία το προνομιακό status της «*Ειδικής Σχέσεως*» (όρα την Αγγλο-Αμερικανική **special relationship** καθ' όλην την διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου), τότε πάλι να κολακεύει την επανενωθείσα Γερμανία, αναγορεύοντάς την, άμα τη αποκτήσει της εθνικής κυριαρχίας της, σε «*εταίρο εν ηγεμονία*» – **partner in leadership**, κατά την περίφημη διακήρυξη του Προέδρου **George Bush** (του πρεσβυτέρου), την οποία επανέλαβε αργότερα και ο Πρόεδρος **Bill Clinton**).

Η πραγματικότητα έμελλε να διαψεύσει τους ευσεβείς πόθους περί της δήθεν επικειμένης εκλείψεως του εδαφικού/πατριωτικού συναίσθηματος και της εθνικής συνειδήσεως αλλά και αυτού τούτου του Έθνους-Κράτους. *Αντιθέτως*, η κατάρρευση του σοσιαλιστικού συστήματος σήμανε μία άνευ προηγουμένη «επάνοδο» των *εθνοπολιτισμικών ταυτοτήτων και ιδιαιτεροτήτων* στο πολιτικό και πολιτισμικό προσκήνιο, και δη όχι μόνον στην πάλαι ποτέ Σοβιετική σφαίρα επιρροής αλλά, εξ ίσου εντυπωσιακά, και σε ολόκληρη την επικράτεια της Δυτικής Ευρώπης, από τα ορεινά της Σκωτίας έως τις ακτές της Καταλωνίας. Έτσι, κατά ιστορική ειρωνεία, από την υπογραφή της *Συνθήκης του Μάαστριχτ* (1992) και εξής, έμελλε να καταδειχθεί στην πράξη ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα/Ένωση *στάδια απείχε* μιας όντως «Ενωμένης Ευρώπης». Ή, για να μιλήσουμε με επιστημονικούς όρους, αυτός ο *υπό διαμόρφωσιν* Νέος Πόλος Συγκεντρώσεως Διεθνούς Ισχύος δεν αποτελεί (ακόμη, τουλάχιστον) ενιαία Δύναμη, αλλά *Χώρο Πεδίου Δυνάμεων*.

Η περιγραφείσα εξέλιξη οφείλεται στην μεταβολή του γεωπολιτικού τοπίου μετά το 1990. Η ενοποιητική διαδικασία της Δυτικής Ευρώπης, την οποία είχαν ακολουθήσει επί τέσσερις συναπτές δεκαετίες, διαρκούντος του Ψυχρού Πολέμου, οι δύο **Ηπειρωτικές Δυνάμεις - Γαλλία και Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας** - (με την ενεργό υποστήριξη των ΗΠΑ) εξυπηρετούσε συγκεκριμένες στρατηγικές στοχεύσεις για κάθε δρώντα. Στοχεύσεις, εν μέρει μεν συγκλίνουσες (αντιμετώπιση της Σοβιετικής Απειλής, σταθεροποίηση και ενδυνάμωση του υφισταμένου κοινωνικο-οικονομικού και πολιτειακού καθεστώτος), εν μέρει, όμως, όλως διάφορες μεταξύ τους.

Η μεν Γαλλία εκτιμούσε ότι δι' αυτού του τρόπου θα απαντούσε επιτέλους στο κρίσιμο για την ίδια *Γερμανικό Ζήτημα*, ούτως ώστε να μην αντιμετωπίσει, για τέταρτη φορά από το 1871, άμεση και ορατή απειλή κατά της Εθνικής της Ασφάλειας. Η δε Γερμανία θεωρούσε ότι ο ευρωπαϊκός δρόμος ήταν γι' αυτήν, υπό τις τότε επικρατούσες συνθήκες, ο καταλληλότερος δρόμος προκειμένου να υπερβεί την δεινή θέση στην οποία είχε περιέλθει μετά την στρατιωτική ήττα της και να ανακτήσει ευχέρεια διπλωματικών χειρισμών, Οικονομικό Χώρο (ΕΟΚ), στρατιωτική ισχύ («*Wiederbewaffnung*» / Επανεξοπλισμός, επανίδρυση Ενόπλων Δυνάμεων / Bundeswehr), πλήρη Εθνική Κυριαρχία («*Vier-plus-Zwei-Vertrag*» / «*Συνθήκη Τεσσάρων συν Δύο*» του 1990) και, εν τέλει, αποκατάσταση της πληγείσης εδαφικής ακεραιότητος («*Wiedervereinigung*» / Επανένωση των δύο Γερμανιών).

Την ουσία της ευρωπαϊκής ενοποιητικής διαδικασίας συνιστούσε η «σιωπηρά συμφωνία» (**Kissinger**) μεταξύ των δύο αρχιτεκτόνων: «*Η ΟΔΓ απεδέχεται τον ηγετικό ρόλο της Γαλλίας επί πολιτικών ζητημάτων εντός της ΕΟΚ, λαμβάνοντας εις αντάλλαγμα το δικαίωμα βαρύνοντος λόγου επί οικονομικών υποθέσεων.*» *Αυτό το δόγμα ετέθη εν αμφιβόλω από την Επανένωση και εξής, εξ αιτίας της άρδην μεταβολής του στρατηγικού τοπίου.*

Συνεπεία των ανωτέρω παρατηρήθηκε στην πρώτη μεταψυχροπολεμική δεκαετία η ακόλουθη ενδιαφέρουσα εξέλιξη στο ευρωπαϊκό στρατηγικό τοπίο: Αντί της προσδοκωμένης (μέχρι της

δεκαετίας του '80) εμφανίσεως μιας ισχυρής και ενιαίας Ηπειρωτικής Μέσης Δυνάμεως «Ευρώπη» εμφανίστηκαν, εκ νέου, οι παραδοσιακές (Βεσφραλιανές) επιμέρους *Μεσαιές* Δυνάμεις, σε ανταγωνισμό ισχύος μεταξύ τους, ο οποίος εκδηλώθηκε πλέον αφ' ης στιγμής εξέλιπε το αντίπαλον δέος. Οι επιμέρους Δυνάμεις, αξιοποιώντας τους υφισταμένους Κοινοτικούς θεσμούς ή δημιουργώντας νέους – προκειμένου να περιβάλουν με *νομιμοποιητικό ένδυμα* τις ιδιαίτερες στρατηγικές στοχεύσεις τους – αλλά και φανερά ανταγωνιζόμενες μεταξύ τους για την εύνοια της υπερατλαντικής Δυνάμεως, φαίνονταν, καθ' όλη την διάρκεια της δεκαετίας, να διεκδικούν, εκάστη για λογαριασμό της, την περιφερειακή ηγεμονία στον Χώρο της γηραιάς ηπείρου.

Η ιστορική μελέτη μας δείχνει ότι αυτές οι *δύνητικά Περιφερειακές Δυνάμεις (Regional Powers / Regionalmächte)* επιχειρούν πάντοτε να καλύψουν το περιφερειακό κενό ισχύος, το οποίο προκύπτει ειδικά σε περιόδους διασαλεύσεως της ισορροπίας δυνάμεων και, συνακόλουθα, διαταράξεως της σταθερότητας του διεθνούς συστήματος. Συνήθως δε επιχειρούν να το πράξουν υπό το αδιάφορο βλέμμα της εκάστοτε Παγκοσμίου Δυνάμεως, η οποία έχει εκείνη την ώρα άλλες πολιτικές προτεραιότητες. Ρεαλιστικές δυνατότητες πραγματοποίησεως των επιδιώξεών της αποκτά μία Μέση Δύναμη όταν και εφ' όσον η ηγεμονεύουσα Δύναμη αποφασίσει να την χρίσει *Περιφερειακή Δύναμη*, αφ' ενός επειδή κρίνει ότι τούτο ανταποκρίνεται στα συμφέροντά της και αφ' ετέρου επειδή η ίδια η *Παγκόσμιος Δύναμη*, για ποικίλους λόγους (εσωπολιτικούς, οικονομικούς κ.λ.π.) *δεν μπορεί ή δεν θέλει*, στην συγκεκριμένη συγκυρία, να επωμίζεται αυτό το βάρος.

Εν τούτοις, η διαταραχθείσα διεθνής σταθερότητα κάθε άλλο παρά αποκαθίσταται με την - κατά κανόνα ορμητική - εμφάνιση του φιλόδοξου «αναπληρωτού» (της *ανερχόμενης* δηλαδή *Περιφερειακής Δυνάμεως*). Απ' εναντίας, το ούτως ή άλλως ασταθές στρατηγικό τοπίο *επιδεινούται*, ακριβώς επειδή πρόκειται για μία *μεταβατική* φάση, κατά την διάρκεια της οποίας λαμβάνει χώρα *αναδιανομή ισχύος (power redistribution / Machtumverteilung)*, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι κίνδυνοι για την περιφερειακή και διεθνή ασφάλεια. Η εξέλιξη αυτή, όμως, υποχρεώνει τώρα την *Παγκόσμιο Δύναμη* να *επέμβει* πλέον, παρά τις αρχικές της προθέσεις, αφ' ενός μεν για να *σταθεροποιήσει* το φίλιο στρατόπεδο (*Konsolidierung des eigenen Lagers*) και να επαναβεβαιώσει την συμφωνία όλων των στρατηγικών δρώντων της θιγομένης περιφέρειας στον *κοινό ρόλο*, όπως αυτός φυσικά καθορίζεται από την ίδια, αφ' ετέρου δε για να *διαδηλώσει προς τα έξω*, προς τους τρίτους, το αδιαμφισβήτητο του ρόλου αυτού (*Power projection / Machtprojektion*).

Το τυπικότερο παράδειγμα του ανωτέρω εκτεθέντος στρατηγικού συσχετισμού είναι, στην μετα-διπολική περίοδο, ο εκδηλωθείς καθ' όλη την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 *ανταγωνισμός ισχύος* μεταξύ της Ναυτικής / Παγκοσμίου Δυνάμεως ΗΠΑ και της Ηπειρωτικής / *δύνητικά Περιφερειακής Δυνάμεως Ο.Δ.Γ.* (και, εν τινι μέτρω, Ε.Ε.) στην ΝΑ. Ευρώπη, με επίκεντρο τον χώρο της παλαιάς *Γιουγκοσλαβίας*. Διότι για τον στρατηγικό αναλυτή είναι αυτονόητο ότι τα συμβάντα στον χώρο αυτό μόνον κατ' επίφασιν είχαν να κάνουν με την μοίρα των Αλβανών ή των Σέρβων, των Κροατών ή των Μουσουλμάνων (όπως νομίζουν οι αφελείς), ενώ πολλαπλώς σχετίζονταν με την περαιτέρω εξέλιξη του υπό διαμόρφωσιν Ευρωπαϊκού Πόλου Διεθνούς Ισχύος και την μελλοντική θέση του στο διεθνές σύστημα.

Από της Επανενώσεως και εξής, η Γερμανία, αξιοποιώντας στο έπακρον τους κοινοτικούς θεσμούς και μηχανισμούς, διεκδίκησε τον ρόλο της ηγετικής *Ηπειρωτικής Περιφερειακής Δυνάμεως* στην Ευρώπη και επεδίωξε να καλύψει το κενό ισχύος που προέκυψε εκ της αποχωρήσεως της πάλαι ποτέ *Ηπειρωτικής Περιφερειακής (και Παγκοσμίου) Δυνάμεως* – της ΕΣΣΔ – από την Μεσευρώπη (*Mitteleuropa*) και την ΝΑ. Ευρώπη (*Südosteuropa*). Σημειωτέον εν προκειμένω ότι η *Σοβιετική Ρωσία* υπήρξε κατ' εξοχήν υπόδειγμα *Ηπειρωτικής Δυνάμεως*, όπως ακριβώς είχε προϋπάρξει και η *Αγία Ρωσία των Ρωμανόφ* – παρ' όλες τις (εν μέρει επιτυχείς) προσπάθειες τόσο των ορθοδόξων όσο και των ερυθρών Τσάρων όπως καταστεί και *Ναυτική Δύναμη* (υπό την έννοια της *Naval Power*). Γεωστρατηγικό ρόλο *αναχόματος* αυτών των προσπαθειών επετέλεσε (και εξακολουθεί να επιτελεί), επί τρεις αιώνες η (*Οθωμανική / Κεμαλική / Μετακεμαλική*) *Τουρκία* – και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο

το **Κράτος – Φύλαξ των Στενών** (*The State – Guardian of The Straits*) έτυχε πάντοτε, στο διάβα των αιώνων, ασχέτως καθεστώτων και ιδεολογικής νομιμοποίησης, της αμέριστης υποστηρίξεως των *Αγγλοσαξονικών Ναυτικών Δυνάμεων* (Μ. Βρετανία και, εν συνεχεία, ΗΠΑ).

Μετά το 1990, λοιπόν, η επανενωθείσα Ηπειρωτική «Δύναμη στο μέσον της Ευρώπης» δεν αρκέστηκε στην οικονομική ισχύ της, αλλά κατέφυγε και στην παραδοσιακή στρατηγική υποβοηθήσεως του εθνοφυλετικού κατακερματισμού της Ευρώπης δια της χρησιμοποίησης των *μειονοτήτων και εθνοτικών ομάδων* (σημειωτέον: η στρατηγική αυτής ουδόλως περιορίζεται στην περίοδο 1933-45, όπως συχνά, εσφαλμένα, νομίζεται, αλλά ανάγεται στην εποχή της δημοκρατικής Γερμανίας του Μεσοπολέμου, όπως κατέδειξε ο **Norbert Krekeler**). Στην προκειμένη περίπτωση, από τότε που η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έλαβε μόνη της την ιστορική απόφαση να προβεί στην *διπλωματική αναγνώριση της αποσχίσεως των επί μέρους Δημοκρατιών της Ο.Σ.Δ. της Γιουγκοσλαβίας*, επιβάλλοντας εν συνεχεία την επιλογή της αυτή στους κοινοτικούς εταίρους της (ενέργεια που στην διεθνή βιβλιογραφία θεωρείται ο *καταλύτης* της Γιουγκοσλαβικής τραγωδίας), από τον Δεκέμβριο του 1991, λοιπόν, δεν απουσίασαν οι ενδείξεις ότι ευνοεί την εμφάνιση πολλών, *σχετικής μόνον βιωσιμότητας*, κρατικών μορφωμάτων στην Βαλκανική, ενώ απ' εναντίας αντιμετωπίζει *αρνητικώς* την ανάδειξη μεσαίου μεγέθους *Περιφερειακών Δυνάμεων* στην περιοχή ή την ενδυνάμωση των *δυνητικών Περιφερειακών Δυνάμεων* που συνιστούν τα *ιστορικά Έθνη-Κράτη* της περιοχής.

Η *Παγκόσμιος Ναυτική Δύναμη* (ΗΠΑ), από την πλευρά της, σαφώς ενεθάρρυνε, από της Επανενώσεως και εξής, την Ηπειρωτική Δύναμη (ΟΔΓ) στην ανάληψη «*μεγαλύτερης διεθνοπολιτικής ευθύνης*», κατά την τρέχουσα γερμανική ορολογία, και την ανεκήρυξε μάλιστα «*εταίρο εν ηγεμονία*». Από των αρχών ήδη της δεκαετίας του '90 διεφάνη η επιθυμία της να αναλάβει η επανενωθείσα Γερμανία τον ρόλο της *Περιφερειακής Δυνάμεως* στην γηραιά ήπειρο. Στην περίπτωση αυτή, πρώτον, θα ήσαν *οι Γερμανοί*, όχι οι Αμερικανοί, εκείνοι που θα επωμίζονταν τα οικονομικά βάρη της ανορθώσεως των κατεστραμμένων από τον Κομμουνισμό οικονομιών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, και δεύτερον, δεν θα επιβαρύνονταν πλέον οι Αμερικανοί με την ανάληψη καθηκόντων τάξεως και ασφαλείας στην περιοχή, αφού ο ρόλος αυτός επεφυλάσσετο στους Γερμανούς. Όπως το έθεσε και ο διαπρεπής Αμερικανός αναλυτής **Samuel Huntington**, «*δεν υπάρχει κανείς λόγος, γιατί θα έπρεπε να αναλάβουν οι Αμερικανοί την ευθύνη για την διατήρηση της τάξεως, εάν τούτο μπορεί να συμβεί τοπικώς.*»

Συνεπώς, ο καλύτερος τρόπος «να συμβεί αυτό τοπικώς» - σε αυτό συμπίπτουν οι σπουδαιότεροι στρατηγικοί εγκέφαλοι των ΗΠΑ από τον **Kissinger** ως τον **Brzezinski** – ήταν να επωμισθεί την αποστολή μία *Γερμανία*, η οποία θα διαθέτει μεν ευχέρεια *τακτικών χειρισμών*, της οποίας όμως τον *στρατηγικό έλεγχο* θα εγγυάται η θεσμοθετημένη, και εξασφαλιζόμενη μέσω NATO, *Πρόσδεσή της* στο άρμα της Δύσεως, δηλαδή των ΗΠΑ (**Westbindung**).

Η ανάθεση του νέου αυτού διεθνούς ρόλου στην ΟΔΓ καθίστατο ακόμη ελκυστικότερη επιλογή για την Ηγεμονική Δύναμη εάν συνυπολογισθεί ότι ο άλλοτε προνομαχικός στρατηγικός εταίρος της, η *Μ. Βρετανία*, φαινόταν να *μη μπορεί πλέον* να φέρει εις πέρας τον ρόλο αυτό (ο **Brzezinski** δεν την συγκατέλεξε καν στους πέντε κρίσιμους για την Αμερικανική Πλανητική Ηγεμονία «*γεωστρατηγικούς δρώντες*» της «*Ευρασιατικής σκακιέρας*», κατά την ορολογία του). Εξ άλλου, για την έτερη Δύναμη που διεκδικούσε και διεκδικεί πεισμώνως ρόλο Περιφερειακής Δυνάμεως στην Ευρώπη, την *Γαλλία*, δεν τίθεται ζήτημα ούτως ή άλλως, αφού – πέραν του ότι επίσης *δεν μπορεί* («*postimperial Δύναμη μέσου βεληνεκούς*» την χαρακτηρίζει ο **Brzezinski**) – και αν ακόμη μπορούσε, θα επιθυμούσε μία Ευρώπη *ανεξάρτητη* των ΗΠΑ. Όθεν η Ουάσιγκτων κατέληγε στην γερμανική λύση, ως την καταλληλότερη: *μία υπό Γερμανική, λίγο-πολύ, ηγεμονία Ευρωπαϊκή Ένωση*.

Η ανάγνωση του στρατηγικού τοπίου δεν παύει όμως εδώ, όπως θα ανέμενε κανείς, αλλά συνεχίζεται, παρουσιάζοντα ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον στοιχείο, που οφείλουμε να λάβουμε σοβαρώς υπ' όψιν μας, αν θέλουμε να κατανοήσουμε τα διεθνή δρώμενα – ένα στοιχείο εκ πρώτης

όψεως οξύμωρο. Παράλληλως προς την ενθάρρυνση των Γερμανών να επιδείξουν ισχυρότερη διεθνή αυτοπεποίθηση, η Παγκόσμιος Ναυτική Δύναμη εφαρμόζει, το αργότερο από των μέσων της δεκαετίας του '90, μία ευκρινή *Στρατηγική Προληπτικής Ανασχέσεως*.

Ορμώμενη από την επιτυχία της **Containment Policy** που είχε ακολουθήσει την εποχή του Διπολισμού έναντι του τότε στρατηγικού αντιπάλου (ΕΣΣΔ), προέκρινε και εφήρμοσε μία Στρατηγική με διττό σκοπό:

α) *Την προληπτική ανασχεση της Μετα-Σοβιετικής Ρωσσίας*. Ή, όπως το έθεσε ο Kissinger: «*Να κρατηθεί η Ρωσσία σε θέση σαχ-ματ!*» Αυτό οφείλει να καταστεί το στρατηγικό δόγμα των ΗΠΑ έναντι της Μετα-Σοβιετικής Ρωσσίας, συμβούλευε προ ετών τους Αμερικανούς διπλωμάτες και πολιτικούς ο Μέντωρ της αμερικανικής Εξωτερικής Πολιτικής (στο ογκώδες σύγγραμμά του “*Διπλωματία*”) για την περίπτωση που η βαρύτατα ασθενούσα Ηπειρωτική Δύναμη ήθελε αναρρώσει και επανέλθει ακμαία στο διεθνές σύστημα, πράγμα για το οποίο ο ίδιος έμοιαζε *απολύτως βέβαιος* ότι θα συμβεί, θάπτον ή βράδιον-(και ήδη έχει αρχίσει να συμβαίνει επί Προεδρίας *Βλαδιμήρου Πούτιν*).

β) *την προληπτική ανασχεση της Ηπειρωτικής Δυνάμεως «Ευρώπη»*-(διάβαζε: «*Πυρήνα*» της ΕΕ υπό την διεύθυνση του **Γαλλο-Γερμανικού Άξονος**), για την περίπτωση καθ’ ην η τελευταία επετύγχανε κάποια ημέρα να χειραφετηθεί στρατηγικώς, αναδεικνύομενη τοιουτοτρόπως σε **ολοκληρωμένο Ηπειρωτικό Πόλο Συγκεντρώσεως Διεθνούς Ισχύος** και, επομένως, **αξίопιστο ανταγωνιστή** της Παγκοσμίου Ναυτικής Δυνάμεως.

Την πληρέστερη και συνάμα αφοπλιστικώς ελικρινέστερη κατάθεση της *Στρατηγικής Προληπτικής Ανασχέσεως* την οφείλουμε στον πρώην Σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας των ΗΠΑ **Zbigniew Brzezinski**, ο οποίος διετύπωνε, στο παγκοίνως γνωστό πλέον βιβλίο του «*Η Μεγάλη Σκακιέρα*», ως δόγμα στο μεταψυχροπολεμικό διεθνές περιβάλλον το εξής: Ως εναπομείνασα *Παγκόσμιος Δύναμη*, οι ΗΠΑ οφείλουν να *επαγρυπνούν*, ώστε να μην υπάρξει έμπρακτη και επιτυχής *αμφισβήτηση της ηγεμονίας* τους από καμία *Περιφερειακή Δύναμη*. Οι πιθανοί *στρατηγικοί ανταγωνιστές* εντοπίζονται στον *Ευρασιατικό Χώρο*. Οπότε τα *τρία ζητούμενα* για την Αμερικανική Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας είναι, κατά τον αναλυτή (χρησιμοποιεί ορολογία παραπέμπουσα στο **Imperium Romanum** και στον Φεουδαλικό Μεσαίωνα):

«*Να παρεμποδισθούν συμφωνίες μεταξύ των **vasalles** και να διατηρηθεί η εξάρτησή τους από την Αυτοκρατορία σε ζητήματα ασφαλείας, να κρατηθούν υποταγμένα τα φόρου υποτελή κράτη και να ληφθεί μέριμνα ότι οι βαρβαρικοί λαοί δεν θα συμπήξουν μέτωπο*».

Ακολουθώντας το φεουδαλικό σύστημα, ονομάζει “**vasalles**” τις μεγαλύτερες σχετικά *Αυτοκευρωπαϊκές Δυνάμεις*, που, όπως οι μεσαιωνικοί Ιππότες, χαίρουν ελευθεριών και προνομίων, πλην όμως, είναι *αφοσιωμένες* στον Ηγεμόνα διά των δεσμών της **fidelité**. «*Φόρου υποτελή*» κράτη είναι, κατά τα συμφραζόμενα, οι *μικρότερης σημασίας σύμμαχοι*. Τέλος, «*Βαρβαρικοί λαοί*», που δεν επιτρέπεται να συνασπισθούν εναντίον της Αυτοκρατορίας, είναι οι *Ρώσσοι*, οι *Κινέζοι*, οι *Ινδοί* κ.λ.π. Εν προκειμένω, ο **Brzezinski** επαναδιατύπωσε ουσιαστικά, για την μεταψυχροπολεμική περίοδο, με γλαφυρό τρόπο, τον στρατηγικό σκοπό της Βορειο-Ατλαντικής Συμμαχίας, όπως προσφυώς τον είχε εκφράσει ο πρώτος Γ.Γ. του NATO Λόρδος **Ismay**: “*to keep the Americans in (Europe), the Russians out and the the Germans down*”.

Αυτόν τον στρατηγικό στόχο, δηλαδή την προληπτική ανασχεση των δυνητικών αυριανών αντιπάλων ήλθε να υπηρετήσει και η επέμβαση εναντίον της *Ο.Δ. Γιουγκοσλαβίας* της 24^{ης} Μαρτίου 1999, η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, υπήρξε εξ όψεως Διεθνούς Δικαίου *έκνομη*, παρά τις κοπιώδεις απόπειρες να ενδυθεί *ιδεολογική νομιμοποίηση*, υπό το πρόσχημα της «*προστασίας των μειονοτήτων*» από δήθεν «*εθνοκάθαρση*», όπως άλλωστε **πάντοτε** συμβαίνει, ιστορικά, σε ανάλογες περιπτώσεις (όρα, μεταξύ πολλών άλλων, και το προηγούμενο της διεθνούς επεμβάσεως στην Τσεχοσλοβακία το 1938 για την «*προστασία*» της συμπαγούς γερμανικής μειονότητας της **Σουδητίας** από την τσεχική «*καταπίεση*»).

Σχετικώς προς τα αληθή – γεωστρατηγικά και γεωοικονομικά – αίτια της επεμβάσεως έγραφε ο Καθηγητής *August Pradetto*, από το *Ινστιτούτο Διεθνούς Πολιτικής του Γερμανικού Στρατιωτικού Πανεπιστημίου του Αμβούργου*, ήδη από το θέρος του 1998: «Ως προς την θεματική της ενταθείσης συνεργασίας του NATO με την Αλβανία και την Μακεδονία (εννοεί το Κράτος των Σκοπίων), της ιδρύσεως ενός Γραφείου Συνδέσμου, της εκμεταλλεύσεως στρατιωτικών εγκαταστάσεων στις χώρες αυτές και της από κοινού διεξαγωγής στρατιωτικών γυμνασίων, εξεφράσθη η επιφύλαξη ότι, υπό το πρόσχημα της ανασχέσεως της κρίσεως του Κοσσυφοπεδίου, το NATO οικοδομεί την παρουσία του στην ΝΑ. Ευρώπη και δημιουργεί για τον εαυτόν του νέες επιχειρησιακές επιλογές και στρατηγικές θέσεις στην ΝΑ. Ευρώπη – είτε ένεκα προετοιμασίας ενός νέου γύρου διευρύνσεως είτε διά της δημιουργίας ενός άξονος από Ουγγαρία, μέσω της Κροατο-Βοσνιακής Ομοσπονδίας (επιτευχθείσης χάρις στις ΗΠΑ, το 1994), του Κοσσυφοπεδίου, της Αλβανίας και της Μακεδονίας, μέχρι την Τουρκία.»

Και ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Bundeswehr συνέχισε: «Η επέμβαση στρατιωτικών δυνάμεων του NATO στο Κοσσυφοπέδιο χωρίς νομιμοποίηση από το Σ.Α. του ΟΗΕ και επί τη βάση μιας εντολής την οποία το ίδιο το NATO θα έδιδε στον εαυτόν του, εκτιμώντας μία κατάσταση ως απειλούσα την ασφάλεια και χρήζουσα στρατιωτικών μέτρων, εκτιμάται ως προηγούμενο για ενδεχόμενες μελλοντικές επεμβάσεις στην άμεσο προθάλαμο της Ρωσσίας, π.χ. στον Καύκασο, διά της αξιοποιήσεως εθνοτικών διενέξεων και διακρατικών ερίδων. Εκεί, όπου έχει ξεσπάσει μία δριμύτατη μάχη ανταγωνισμού μεταξύ Δυτικών και Ρωσικών πετρελαϊκών εταιρειών – και μεταξύ στρατηγικών συμφερόντων Ουάσιγκτων και Μόσχας – περί τα κοιτάσματα πετρελαίου της Κασπίας και τα δικαιώματα εκμεταλλεύσεώς τους (...) Υπό την έννοια αυτή, είναι πράγματι ορατές οι απαρχές ενός νέου «μίνι Ψυχρού Πολέμου», στον οποίο όμως η Ρωσσία ξεκινά από θέσεις αφετηρίας πολύ χειρότερες απ' ό,τι το 1945.»

Την μείζονα σημασία του Καυκάσου και της Κεντρικής Ασίας ως κρίσιμης γεωπολιτικής Περιοχής για τον έλεγχο του Ανατολικού Ευρασιατικού Χώρου εξαίρουν οι Αμερικανοί αναλυτές, ο **Brzezinski** μάλιστα την ονομάζει «Ευρασιατικά Βαλκάνια» - κατ' αντιδιαστολήν προς τα Νοτιο-Ευρωπαϊκά Βαλκάνια που επιτρέπουν στον επικυρίαρχο τους τον έλεγχο του Δυτικού Ευρασιατικού Χώρου. Από την περιοχή πρέπει, κατά τον Αμερικανό ειδήμονα, να κρατηθούν οπωσδήποτε μακράν οι Ρώσοι.

Για την Παγκόσμια Ναυτική Δύναμη, η διασφάλιση της προσβάσεως στα ενεργειακά αποθέματα της Κ. Ασίας, αλλά και τους εξ αυτής εκκινούντες ενεργειακούς αγωγούς – με παράλληλο αποκλεισμό της Ρωσικής προσβάσεως – αποτελεί μείζονα στρατηγικό στόχο. Για τον λόγο αυτό, άλλωστε, ισχυροί αμερικανικοί κύκλοι συνέπραξαν, διαρκούσης της δεκαετίας του 1990, προκειμένου, αρχικώς, να καταστήσουν δυνατό τον λεγόμενο «τουρκικό αγωγό» (**Turk Pipeline**: ο αγωγός πετρελαίου που οδηγεί από το Μπακού στο Τουρκικό λιμάνι του Τσεϋχάν στα νότια της Μ. Ασίας), εν συνεχεία δε να τον επιβάλουν αντί του «Ρωσικού αγωγού» (**Russian Pipeline**: ο αγωγός που οδηγεί από το Τεγκίτζ στο Νοβοροσίσκ και, εκείθεν, στον Πύργο της Βουλγαρίας, για να καταλήξει στην Αλεξανδρούπολη της Ελληνικής Θράκης).

Όμως, η κατίσχυση επί της Ηπειρωτικής Δυνάμεως Ρωσσίας στον *Πόλεμο των Αγωγών*, είτε διά *παρακάμψεως* των εδαφών της είτε διά της *αποσχίσεώς* τους από την κρατική επικράτεια (όρα γεγονότα Τσετσενίας, Νταγκεστάν κ.λ.π.), θα σήμαινε ότι το ενεργειακό υποσύστημα της Κασπίας θα υπήγετο, πλέον, απολύτως στην αγγλοσαξονική σφαίρα γεωπολιτικής επιρροής. Δοθέντος δε ότι η Μετα-Σοβιετική Ρωσσία, ακριβώς εξ αιτίας της απώλειας του status της Παγκοσμίου Δυνάμεως, έχει έντονο ενδιαφέρον στην διασφάλιση του status της ως Περιφερειακής Ηπειρωτικής Δυνάμεως στην περιοχή που αποκαλεί «*Εγγύς Εξωτερικό*», νέες εντάσεις στις σχέσεις Δύσεως - Ρωσσίας φαίνονται πιθανές.

Εν όψει και των νέων – ασυμμέτρων – απειλών και λοιπών προκλήσεων του μεταδιπολικού διεθνούς περιβάλλοντος, οι ιθύνοντες των Δυτικών Ναυτικών Δυνάμεων οφείλουν να επιδείξουν σύνεση, διορατικότητα και συμπεριφορά συνάδουσα προς τις αρχές του Πολιτικού Ρεαλισμού,

αναζητώντας μία αμοτεροβαρή Στρατηγική Συνεργασία με την Μετα-Σοβιετική Ρωσία – και όχι να «άγονται και φέρονται» υπό το κράτος και την πίεση ποικίλων ιδιοτελών «λόμπυ» επιρροής, αντιρωσικών ψυχοπολεμικών στερεοτύπων και ανιστορήτων διεθνιστικών ιδεολογημάτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Brzezinski, Zbigniew, Die einzige Weltmacht; Amerikas Strategie der Vorherrschaft (τίτλος αμερικανικού πρωτοτύπου: «The Grand Chessboard; American Primary and Its Geostrategic Imperatives»), Frankfurt a.M. 1999.
2. Του αυτού, A Plan for Europe, «Foreign Affairs», January/February 1995.
3. Glenny, Misha, Jugoslawien, Der Krieg, der nach Europa kam, München 1993.
4. Glotz, Peter, Rokoko-Saal-Politik, Notizen zur deutschen Aussenpolitik nach 1989, «Neue Gesellschaft - Frankfurter Hefte», 7/93.
5. Goldenbach, Walter von / Minow, Hans-Rüdiger / Rudig, Martin,

Von Krieg zu Krieg; die deutsche Aussenpolitik und die ethnische Parzellierung Europas, Berlin 1996.

1. Gordon, Philip H., France, Germany, and the Western Alliance, Boulder, San Francisco / Oxford 1995.
2. Gray, Colin S., Seapower and Strategy, Annapolis, Md. 1989.
3. Hacke, Christian, Nationale Interessen in einer interdependenten Welt. Εις: Kaiser, Karl / Krause, Joachim, Deutschlands neue Aussenpolitik, Band 3: Interessen und Strategien, München 1996.
4. Haushofer, Albrecht, Allgemeine Politische Geographie und Geopolitik, Heidelberg 1951.
5. Haushofer, Karl, Bausteine zur Geopolitik, Berlin 1928.
6. Huntington, Samuel P., Die einsame Supermacht, «Blätter für deutsche und internationale Politik», 5/1999.
7. Ηλιόπουλου, Ηλία, *Η Επέκταση του NATO προς Ανατολάς, Συμβολή στην Διεθνή Ασφάλεια - και υπό ποιους όρους;* Αθήναι / Μόναχο 1998.
8. Ηφαίστου, Παναγιώτη, Ευρωπαϊκή Άμυνα και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Η Ευρώπη των πολλών ταχυτήτων και κατηγοριών κατά της Ευρωπαϊκής Ιδέας, Αθήνα 1994.
9. Joxe, Alain, Humanitarisme et empires, «Le monde diplomatique», 1/1993.
10. Kaiser, Karl / Roper, John, Die Geopolitik der beiden Dreiecke, εις: Των ιδίων, Die stille Allianz. Deutsch-britische Sicherheitskooperation, Bonn 1987.
11. Murray, Douglas J. / Viotti, Paul R. (Edit.), The Defense Policies of Nations, Third Edition, Baltimore / London 1994.
12. Kempin, Ronja / Schreer, Benjamin / Thiede, Tanja, Neuordnung der atlantischen Beziehung? Berlin, Januar 2004.
13. Kennedy, Paul, Aufstieg und Fall der Grossen Mächte. Ökonomischer Wandel und militärischer Konflikt von 1500 bis 2000 (τίτλος Αμερικανικού πρωτοτύπου: The Rise and Fall of the Great Powers), Frankfurt am Main 1991.
14. Kindermann, Gottfried-Karl, Grundelemente der Weltpolitik. Eine Einführung, 4. Auflage, München / Zürich 1991.
15. Kissinger, Henry A., Die sechs Säulen der Weltordnung, Berlin 1994.

16. Του αυτού, *Die Vernunft der Nationen* (τίτλος πρωτοτύπου: *Diplomacy*), Berlin 1996.
17. Krekeler, Norbert, *Revisionsanspruch und geheime Ostpolitik der Weimarer Republik*, Stuttgart 1973.
18. Layne, Christopher, *The Unipolar Illusion: Why New Great Powers will Rise*, «International Security», άνοιξη 1993.
19. Mackinder, Halford J., *Britain and the British Seas*, Oxford, 1906 & 1915.
20. Του αυτού, *Democratic Ideals and Reality*, New York, 1942 & 1962.
21. Mahan, Alfred Thayer, *The Influence of Sea Power upon History, 1660-1783*, London, 1890 & 1965.
22. Μάζη, Ιωάννου Θ., *Γεωπολιτική. Η Θεωρία και η Πράξη*, Αθήναι 2002.
23. Morgenthau, Hans J., *In Defense of the National Interest*, New York 1951.
24. Του αυτού, *The Problem of the National Interest*, εις: *Dilemmas of Politics*, Chicago 1958.
25. Του αυτού, *Politics Among Nations. The Struggle for Power and Peace*, New York 1978, 5th Edit.
26. Newhouse, John, Bonn, der Westen und die Auflösung Jugoslawiens, «Blätter für deutsche und internationale Politik», 10/92.
27. Pradetto, August, *Konfliktmanagement durch militärische Intervention? Dilemmata westlicher Politik*, Hamburg 1998.
28. Ratzel, Friedrich, *Politische Geographie*, München 1897 & 1923 (επανάκδοση Osnabrück, 1974).
29. Schöllgen, Gregor, *Die Macht in der Mitte Europas. Stationen deutscher Aussenpolitik von Friedrich dem Grossen bis zur Gegenwart*, München 1992.
30. Weidenhiller, Marta, *Kaschmir oder Tibet als potentielle Kosovos? Kritik in Asien an den NATO-Angriffen; neue Konstellationen als Gegengewicht zu den USA gesucht*, «Die Welt», 10/5/1999.

Για την έννοια του Χώρου και του Ομοιογενούς Χώρου παράβαλε Μάζη, Ιωάννου Θ., *Γεωπολιτική. Η Θεωρία και η Πράξη*, Αθήναι 2002, σελ. 45.

Για τις έννοιες «Naval Power» και «Sea Power» όρα το κλασσικό έργο του κορυφαίου εκπροσώπου των Στρατηγικών Σπουδών Colin S. Gray, *Seapower and Strategy*, Annapolis, Md. 1989.

Πρβλ. ως λίαν σημαντικό για την κατανόηση της θέσεως των ΗΠΑ στην μεταδιπολική περίοδο και την ερμηνεία της Στρατηγικής της: Brzezinski, Zbigniew, *Die einzige Weltmacht; Amerikas Strategie der Vorherrschaft* (τίτλος Αμερικανικού πρωτοτύπου: *The Grand Chessboard; American Primary and Ist Geostrategic Imperatives*), Frankfurt a.M., 1999.
Επίσης: Kondylis, Panajotis, *Planetarische Politik nach dem Kalten Krieg*, Berlin 1992.

Πρβλ. Huntington, Samuel P., *Die einsame Supermacht*, εις: «Blätter für deutsche und internationale Politik», 5/99, σελ. 548 κ. εξ. Επίσης: Kissinger, Henry A., *Die sechs Säulen der Weltordnung*, Berlin 1994, σελ. 17. Επίσης: του ιδίου, *Die Vernunft der Nationen* (τίτλος Αμερικανικού πρωτοτύπου: *Diplomacy*), Berlin 1996, σελ. 19. Επίσης: Layne, Christopher, *The Unipolar Illusion: Why New Great Powers will Rise*, εις: «International Security», άνοιξη 1993, σελ. 16 κ. εξ.

Kissinger, *Die Vernunft der Nationen*, σελ. 914.

Πρβλ. Huntington, όρ. ανωτ., σελ. 559. Κλασσικό παράδειγμα από την Νεώτερη Ιστορία συνιστά η σχέση Μ. Βρετανίας - Ιταλίας κατά τον Μεσοπόλεμο. Η τότε ηγεμονική Παγκόσμιος Δύναμη αποδέχθηκε επί μακρόν την

ανάληψη ρόλου Μεσαίας Περιφερειακής Δυνάμεως εκ μέρους της δεύτερης, ου μην αλλά και την προέτρεψε σ' αυτόν τον ρόλο, για τους λόγους που εξηγούμε.

Για την χρησιμοποίηση των εθνικών/εθνοτικών μειονοτήτων προς ανατροπή του διεθνούς εδαφικού status quo, όρα **Krekeler, Norbert**, *Revisionsanspruch und geheime Ostpolitik der Weimarer Republik*, Stuttgart 1973. Για την σημερινή στρατηγική εθνοφυλετικού κατακερματισμού της Ευρώπης με μοχλό τις μειονότητες όρα **Goldenbach, Walter von / Minow, Hans-Rüdiger / Rudig, Martin**, *Von Krieg zu Krieg; die deutsche Aussenpolitik und die ethnische Parzellierung Europas*, Berlin 1996, εν προκειμένω δε ίδια το κεφάλαιο: *Ethnopolitische Polung und Recht auf Sezession; das Europäische Zentrum für Minderheitenfragen*, σελ. 77-94.

Όρ. Newhouse, John, *Bonn, der Westen und die Auflösung Jugoslawiens*, εις: «Blätter für deutsche und internationale Politik», 10/92. Επίσης Joxe, Alain, *Humanitarisme et empires*, εις: «Le monde diplomatique», 1/1993. Επίσης Glenny, Misha, *Jugoslawien, Der Krieg, der nach Europa kam*, München 1993. Επίσης Glotz, Peter, *Rokoko-Saal-Politik, Notizen zur deutschen Aussenpolitik nach 1989*, εις: «Neue Gesellschaft - Frankfurter Hefte», 7/93. Όρα επίσης την βαρυσήμαντη ομολογία του τότε Προέδρου της Γαλλίας Francois Mitterrand, «Le monde», 21/1/1993.

Huntington, ένθ. ανωτ., σελ. 560.

Brzezinski, όρ. ανωτ., σελ. 66 κ. εξ.

Kissinger, όρ. ανωτ., σελ. 918. Όρ. και σελ. 904 κ. εξ.

Πρβλ. Ηλιόπουλου, Ηλία, *Η Επέκταση του NATO προς Ανατολάς, Συμβολή στην Διεθνή Ασφάλεια - και υπό ποιους όρους*; Αθήναι / Μόναχο, 1998, σελ. 23 κ. εξ. Επίσης: Brzezinski, *A Plan for Europe*, εις: «Foreign Affairs», January/February 1995, σελ. 26 κ. εξ. Επίσης: Kissinger, ένθ. ανωτ., σελ. 916.

Brzezinski, *Die einzige Weltmacht*, σελ. 65 κ. εξ.

Bundeswehr-Universität Hamburg, Institut für Internationale Politik (έκδοση του), Pradetto, August, *Konfliktmanagement durch militärische Intervention? Dilemmata westlicher Politik*, Hamburg 1998.

Όρ. ανωτ. Επίσης επίσης Weidenhiller, Marta, *Kaschmir oder Tibet als potentielle Kosovos? Kritik in Asien an den NATO-Angriffen; neue Konstellationen alsGegengewicht zu den USA gesucht*, εις: «Die Welt», 10/5/1999.

Όρ. Brzezinski, ένθ. ανωτ., σελ. 181 κ. εξ.

Περί του ζητήματος των ενεργειακών αγωγών πρβλ. Forsythe, Rosemarie, *The Politics of Oil in The Caucasus and Central Asia*, Adelphi Paper 300, London 1996. Επίσης: Ηλιόπουλου, Ηλία, *Η διείσδυση της Τουρκίας στις Μουσουλμανικές Δημοκρατίες της πρώην ΕΣΣΔ*. Μελέτη ΙΑΑ (μη εκδοθείσα).

Όρ. Ηλιόπουλου, *Η Επέκταση του NATO προς Ανατολάς*, ιδίως το κεφ. «Στρατηγική συνεργασία ή αντιπαράθεση με την Ρωσία; Η ιστορική ευθύνη των ΗΠΑ.»

Θέσεις

Δημητρίου Θ. Μανίκα

A. Περί «Ελληνικής Τρομοκρατίας»

Στα τεύχη των «Προβληματισμών» υπ' αριθμ. 30 (Οκτ. 2005) και 36 (Οκτ. 2006) με αντίστοιχους τίτλους «Τρομοκρατία και Τρομολαγνεία» και « Η Τρομοκρατία στο Εδώλιο» παρουσίασα, με πρόταξη της εκθέσεώς μου, ως υπογράφων μετά λόγου γνώσεως και ενημερότητος, τις απόψεις μου για τη διαχείριση της εξαρθρώσεως (;) της ΕΟ 17N (όσοι έχουν κρατήσει τους συγκεκριμένους «Προβληματισμούς», ας κάνουν τον κόπο να τους ξαναδιαβάσουν). Εκτός όμως από τις Αρχές στη διαχείριση της υποθέσεως αναμίχθηκαν (άνευ προφανούς εννόμου συμφέροντος), κυρίως δια των ΜΜΕ, αλλά και με διάφορες εκδηλώσεις συμπαραστάσεως.

Πέραν των προσωπικών μου υπευθύνων απόψεων, για τους χειρισμούς, διατύπωσα στο τεύχος 30 την εκτίμηση για τις ενέργειες των διαφόρων συμπαθούντων ότι είναι δικός τους «Στόχος η διαμόρφωση πεποιθήσεως ότι οι «πολιτικοί κρατούμενοι 17N» έχουν πολιτική «οντότητα», την εξέφρασαν ως ΕΟ, την συνεχίζουν σήμερα ως έγκλειστοι του ασπλάχνου αστικού κράτους) και την εκπέμπουν για να διεγείρουν και συνεγείρουν τους ομόφρονες, για νέους επαναστατικούς αγώνες, με τη μορφή που οι σημερινές συνθήκες επιβάλλουν».

Στο τεύχος 36 ανέφερα την αντίθετη, προς τις επιδιωκόμενες εντυπώσεις, εξέλιξη των δικαστικών αγώνων (αγωγές, μνύσεις) της αυτοπροβληθείσης, ως «περίφημης Άνας της Ριανκούρ», Μαρίας Τσιντέρη-Χολέβα. Συγκεκριμένως στη μεγάλη της αγωγή κατά των :

- Εφημερίδος «Το Βήμα»
- Εκδοτικού Οίκου «ΕΣΤΙΑ».
- Δημοσιογράφων Παπαχελά, Τέλογλου και Κουίκ.
- Βουλευτού Καμένου.
- Δικηγόρου Γεωργίου.
- Επιτίμου Αρχηγού ΕΛ.ΑΣ Αντιστρατήγου ε.α. Λαμπαδιάρη και
- Αντιστρατήγου ΕΛ.ΑΣ ε.α. Αποστολοπούλου

το Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή της «περί συκοφαντίας» και εδέχθη ότι αυτή «πράγματι αυτοπροβλήθηκε ως η περιβόητη.....».

Παρά το «γαργαλιστικόν» της υποθέσεως δια τα ΜΜΕ, λόγω εναγούσης και εναγομένων, «ουδέν εξ αυτών, ουδέν ανέφερε», πλην της εφημερίδας «Το Παρόν», της οποίας ο εκδότης τυχαίως ευρέθη στο ακροατήριο και μιας υπο-υποσημειώσεως της «Απογευματινής», προφανώς με τη μέριμνα του Δικηγόρου κ. Γεωργίου.

Στην εκδίκαση αυτής της αγωγής ήμουν ο μάρτυς. Ήταν αρκετή μια τρίλεπτη κατάθεσή μου για την απόρριψή της. Η ίδια αυτή κατάθεση έστειλε στο κατεπείγον αρχείο και όλες τις μηνύσεις της κ. Μαρίας Τσιντέρη-Χολέβα. Φυσικώς και φρονίμως ποιούντες όλοι, οι επί πενταετίαν κορυβαντιούντες, ελούφαζαν και εσίγησαν.

Οι «συμπαθούντες» όμως δεν σιωπούν και το μήνυμα «συνεγέρσεως και ενεργοποιήσεως για αγώνες με τη μορφή που οι σημερινές συνθήκες επιβάλλουν» εκδηλώνεται, διευρύνεται και μορφοποιείται, όπως μπορεί εύκολα να διαπιστωθεί από τα αστυνομικά δελτία ληστειών και τις εικόνες ισχυρών παρατάξεων σαρισοφόρων, οι οποίοι «αμυνόμενοι» επέρχονται. Στη συνέχεια πολλοί αμύντορες των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων σπάνε, καίνε, διαδηλώνουν και δια επιγραφών και συγγραφών εκδηλώνουν στήριξη, συμπάθεια και πολιτικό περίβλημα στους «νέους

αγωνιστές», οι οποίοι, όπως και οι παλαιοί, διαλέγουν και προβάλλουν, κατά περίπτωση, την, δια τηλεφωνικών αγγελιών ή προκηρύξεων, ταυτότητά τους.

Από μακρού μία εφημερίδα γράφει σχεδόν καθημερινώς στα παραπολιτικά της ερώτημα, προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης για την καθυστέρηση δημοσιεύσεως της τελεσιδίκου καταδικαστικής αποφάσεως του Εφετείου δια το δικασθέν «υποσύνολο» της 17N, και συμπεραίνει ότι είναι μάλλον αστήρικτη και παράνομη. Προ ημερών και φιλόδοξο ανοδικό πολιτικό κίνημα εξέπεμψε παρόμοια ανακοίνωση. Υπόθεσή μου και οι δύο περιπτώσεις, από διαφορετικές αφετηρίες, αλλά με κοινή υποκίνηση, έχουν κοινούς αποδέκτες κυρίως τους συνεγειρομένους για νέους αγώνες με τη μορφή, που οι σημερινές συνθήκες επιβάλλουν. Επειδή όσα έρχονται, εκ των έσω και των έξω, στον τόπο μας, θα είναι πολλά, δύσκολα και πιεστικά ΕΥΧΟΜΑΙ η ΥΠΟΘΕΣΙΣ μου να διαψευσθεί εκ των πραγμάτων. Ουφόμεθα.

B. Περί Ζωνιανών

Τώρα που καταλάγιασε το θέμα εκθέτω την άποψή μου, για το πώς έφτασαν τα Ζωνιανά να γίνου Ζωνιανά.

Ξέρω την Κρήτη πολύ καλά καθώς και τα εκεί κρατούντα και τους κρατούντες επίσης. Το πώς; Και γιατί; Εκφεύγει της οικονομίας του χώρου του περιοδικού.

Στην περίοδο Οκτ 89 – Απρ 90 βρέθηκα τέσσερες φορές στην Κρήτη, ως Υπουργός Δ.Τ. Σε κάθε πόλη, σε κάθε επίσκεψη, μου ετίθετο ένα ερώτημα : «Αν γνωρίζω το πρόβλημα της ζωοκλοπής, αν έχω άποψη για την αντιμετώπισή του και αν προτίθεμαι (ή τολμήσω) να εφαρμόσω την άποψή μου».

Επειδή και το γνώριζα και είχα άποψη και πρόθεση (τόλμη), εξήτησα από το Υπουργείο Γεωργίας και εκδώσαμε κοινή απόφαση (Μάρτιος 1990) η οποία απλά με μια κίνηση «ματ» ξεκαθάρισε το θέμα.

«Σε κάθε εμβολιασμό νογενήτου ζώου (απαραίτητος για την είσπραξη όποιος επιδοτήσεως) ο Κτηνίατρος με ειδική συσκευή να εγγράφει (όχι να βάζει σκουλαρίκια) και στα δύο αυτιά του ζώου ανεξίτηλα τον αριθμό ταυτότητός του. Κόστος τότε, μία (1) δραχμή. Τα αυτιά, θα συνόδευαν το ζώο μέχρι θανάτου (οπότε θα παραδίνονταν στον Κτηνίατρο δια διαγραφή του) ή σφαγής οπότε το αριστερό θα ακολουθούσε το σφάγιο μέχρι την κατανάλωσή του και το δεξιό το δέρμα μέχρι την εξαγωγή ή την χρησιμοποίησή του. Χωρίς σφράγισμα αυτιών δεν είχε εμβολιασμό και επιδότηση.

Πριν ακόμη εκδοθεί η απόφαση το σύνολο των Κρητών Βουλευτών επικοινωνήσε άμεσα ή με διαγγέλεις μαζί μου (προφανώς και με τον τότε Υπουργό Γεωργίας Σταύρο Δήμα) και μου ζήτησαν να μην εφαρμοσθεί το μέτρο, επισημαίνοντάς μου ότι αντιβαίνει στις παραδόσεις και το κοινό αίσθημα και προσβάλλει το φιλότιμο του περήφανου κρητικού λαού.

Την απόφαση την εξέδωσα.

Στις 12 Απριλίου 1990 αποχαιρέτησα τη Δημόσια Τάξη.

Επειδή τα καλοκαίρια ζω στον ΟΛΥΜΠΟ, στις βόλτες μου στα ορεινά, χάζεα τα κοπάδια για να δω αν η απόφαση εφαρμόζεται. Προ τεσσάρων ετών συνάντησα ένα κοπάδι γίδια της ΡΑΨΑΝΗΣ που φορούσαν πλαστικά σκουλαρίκια και στα δύο αυτιά τους. Έκτοτε, αλλά όχι συχνά, έβλεπα μερικά σκουλαρικοφόρα ζώρα.

Όταν τα Ζωνιανά ως είδηση και θέμα κυριαρχούσαν, βρέθηκα στην Κρασιά του Κάτω Ολύμπου, όπου σε συζήτηση με φίλο μου, είπα, ότι «ο κατ'έθιμον εθισμός με την παρανομία και το δυσανάλογο μέγεθος του, εξ αυτής ανεξέλεγκτου, κέρδους, οδηγεί σε αποθράσυνση και απώλεια κάθε αναστολής και αυτοελεγκτικής διαθέσεως»

Ανέφερα δε τον περί αυτιών Κανονισμό και ότι ο τρόπος εφαρμογής του δεν εξασφαλίζει τις προθέσεις του συντάκτη της αποφάσεως, γιατί άλλο ανεξίτηλη εγγραφή στο αυτί και άλλο σκουλαρίκι. Και επειδή ο φίλος μου έχει και 2-3 γίδια τον ρώτησα αν τα εμβολιάζει και τα σκουλαρικώνει ο Κτηνίατρος. Και ο φίλος με σκούνησε και ξύπνησα.

«Πάμε στο υπόγειο να σου δείξω δύο κουβάδες σκουλαρίκια και άλλα τόσα εμβόλια». Δηλαδή κανένας Κτηνίατρος δεν εμβολίασε και σκουλαρίκισε τα ζώα. Γιατί(;) ο «X» κτηνοτρόφος δηλώνει «έχω τόσα καινούρια. Δώσε μου τη βεβαίωση εμβολιασμού για την καταγραφή και επιδότηση, και, που να τρέχεις τώρα, δώσε μου και τα εμβόλια με τα σκουλαρίκια να τα τακτοποιήσω (στον κουβά ή στη ρεματιά)».

Να λοιπόν γιατί μας προκύπτουν Ζωνιανά. Αν στην ΚΡΑΝΙΑ του ΟΛΥΜΠΟΥ χωρίς αντίστοιχα έθιμα, παραδόσεις και φιλότιμο και χωρίς πανπολιτική προστασία της τηρήσεώς τους, έχουμε για κάθε δύο γίδια 2 κουβάδες σκουλαρίκια και εμβόλια (δηλαδή καταλήστευση όλων των κοινοτικών και εθνικών προγραμμάτων αναπτύξεως της υπαίθρου) με σύμπραξη του εντεταλμένου κρατικού οργάνου και της προϊσταμένης ιεραρχίας του, τι περιμένουμε να δούμε στα όποια ιδιαίτερος φιλότιμα και επιμελώς προστατευόμενα, για την τήρηση παραδόσεων και εθίμων ΖΩΝΙΑΝΑ;;;!!

Και επειδή μιλάμε για νόμους και ελέγχους για την εφαρμογή τους. ΙΔΟΥ η ειδοποιός διαφορά περιεχομένου νόμου και εξασφαλίσεως ελέγχου εφαρμογής του. Σφραγισμένο αυτί ή σκουλαρίκι και το κόστος; Δισεκατομμύρια ευρώ επιδοτήσεων, διάρωση ήθους, διασυρμός της εννοίας της νομιμότητας, διαστροφική στρόφη στο παράνομο και μαύρο χρήμα, εθισμός στην τρομοκράτηση των οργάνων του κράτους (και στην αποχή από το έργο τους των τρομοκρατημένων) και βεβαίως αποδοχή της καταστάσεως και συναποκομιδή των προϊόντων της ληστείας και των συναδουσών εκνόμων δράσεων μέχρι χασισοφυτείας. Και για όλα αυτά θέλουμε να φταίνε έθιμα, παραδόσεις και φιλότιμο, γι' αυτό παρέχεται σταθερή και η προστασία για μια εκατοντάδα, άντε χιλιάδα ΨΗΦΟΥΣ.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
Δ΄ΣΣ – XVI Μ/Κ ΜΠ – ΧII Μ/Κ ΜΠ
1-2-3 Οκτωβρίου 2007

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ Ε.Δ.

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Δ. ΜΑΝΙΚΑ

Από τη δημιουργία του το Ελληνικό κράτος επηρεάζεται από τις σχέσεις του με την Τουρκία. Αυτό είναι φυσικό αφού από την Τουρκική σκλαβιά απελευθερώθηκε με τον αγώνα της παλιγγενεσίας και με αγώνες στη συνέχεια απελευθέρωσε και ενσωμάτωσε όσα ελληνικά μέρη μπόρεσε. Έγιναν δύο Βαλκανικοί και δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι, επακολούθησε ο Ψυχρός Πόλεμος, που μας ενέταξε στην ίδια συμμαχία και παρ'όλα αυτά, εδώ και 50 χρόνια, ζούμε μια εποχή εντάσεως σχέσεων κρίσεων και απειλών πολέμου. Συνήθως εμείς οι Στρατιωτικοί ασχολούμεθα με εκτιμήσεις απειλών, συγκρίσεις δυνάμεων και σχεδιασμούς επιχειρήσεων.

Παρεπιπτόντως, στην προσπάθειά μιας καλύτερης κατανοήσεως του πιθανού αντιπάλου, αναφερόμαστε στις ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες της Τουρκικής Πολιτείας και του ιδιαίχοντος ρόλου των Τουρκικών Ε.Δ. στη σύσταση και λειτουργία της, που τον συνοψίζουμε σε εκφράσεις όπως «βαθύ κράτος», «στρατιωτικό κατεστημένο» κ.λ.π.

Με αυτή την εισήγησή μου επιδιώκω να παρουσιάσω, συνοπτικώς, αλλά με σαφήνεια, την πραγματική συστατική εικόνα της Τουρκικής Πολιτείας και τον ουσιαστικώς θεσμικό ρόλο των Τουρκικών Ε.Δ. στην σύσταση και λειτουργία της.

Κανένα κράτος και μάλιστα με εθνικό αυτοπροσδιορισμό, δεν προέκυψε εκ παρθενογεννέσεως. Αυτό που είναι και παρουσιάζεται προήλθε από ιστορικές εξελίξεις, ως προϊόν μύθων, παραδόσεων, συγκυριών και αγώνων. Πώς προέκυψε λοιπόν η σύγχρονη Τουρκική Πολιτεία;

Ας δούμε αυτή την εξέλιξη :

- Από το ΙΓ' αιώνα ιδρύεται τουρκικό κράτος από την ολιγάριθμη φυλή/ορδή των Ογούζων υπό τον Ερτογρούλ στη Β.Δ. Φρυγία. Η φυλή/ορδή δρα υπό τον φύλαρχο/πολέμαρχο ανατολικής νοοτροπίας, που συγκεντρώνει στο πρόσωπό του (παρά τον εξισλαμισμό) όλα τα πατριαρχικά και παγανιστικά στοιχεία που ακολουθούν τη φυλή.
- Στις αρχές του ΙΔ' αιώνα, όταν οι διαστάσεις του κατεχομένου χώρου και της επιδιωκομένης επεκτάσεώς του, επέβαλαν τη συγκρότηση κρατικής μηχανής, ικανής να προσθέσει στους ομοφύλους τους ομοπίστους για να επιβληθούν στους αλλοθρήσκους κατακτημένους ή κατακτηθησομένους, ο Φύλαρχος γίνεται Σουλτάνος με Βεζύρη.
- Όταν πλέον η έκτασις των κατακτηθέντων δημιουργεί χώρο Αυτοκρατορίας (της καταλυθείσης Βυζαντινής) με πολυφυλετική και πολυθρησκευτική συγκρότηση και ιδίως μετά την κατάκτηση των Αράβων, ο τίτλος του Σουλτάνου είναι ανεπαρκής και έτσι οδηγείται στην απόκτηση (μάλλον αρπαγή) δι'εξαναγκαστικής αγοράς του τίτλου του Χαλίφη από τον Αιγύπτιο ιδιοκτήτη του (1518).

Ο Χαλίφης-Σουλτάνος και η, περί αυτόν διαμορφωθείσα, άρχουσα τάξις, διαχειρίσθηκε, μέχρι την παρακμή της, την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Υπερέβη τα προβλήματα των εθνοφυλετικών διαφορών (σόϊ) με την αποδοχή μόνον υποταγμένων αλλοθρήσκων ομάδων (Μιλιέτ). Η διάκρισις πιστών και απίστων, αρχούσης πληθυσμιακής ομάδος (Ισλάμ) επί αρχομένων απίστων (γκιαούρ) ραγιαδών, ρίζωσε βαθειά στην Οθωμανική και κληροδοτήθηκε στην Τουρκική νοοτροπία, όπως επίσης και η διττή υπόσταση και φύση του νόμου Θρησκευτικού και Κρατικού (Χαλίφης-Σουλτάνος). Αμέσως μετά τον Α΄ ΠΠ ήταν διάχυτη η πεποίθησις, πως μόνον κράτη σαφούς εθνικού χαρακτήρα και ισχυράς κρατικής διοικήσεως έχουν δυνατότητα υπάρξεως και προοπτικής. Από την ανακωχή (30-10-1918) μέχρι την υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών (10-8-1920), η δυνάμεις εξουσιαστική ιδιότης Χαλίφη-Σουλτάνου και το περιβάλλον του, θεωρήθηκαν αιτία παρακμής και ήττας και των μειωτικών παραχωρήσεων εδαφών και εθνικής αξιοπρεπείας. Έπρεπε λοιπόν να φύγει το θρησκευτικό στοιχείο της εξουσίας και να αντικατασταθεί με ένα νέο συνεκτικό, ρωμαλέο και οραματικό. Αυτό το χαρακτηριστικό άλλωστε απαντάται σε όλα τα Μουσουλμανικά κράτη. Κάθε διάδοχος εξουσία οφείλει να αντικαταστήσει το θεοκρατικό στοιχείο με ένα ισχυρό υποκατάστατο προσωποπαγές και προφητικής ακτινοβολίας και επιβολής, για να δημιουργήσει έναν –ισμό, ικανό να αναπληρώσει τον Ισλαμισμό, να δώσει εθνική ιδέα και ορμή ανάλογη με τη δυναμική των αρχών του Ισλάμ. Έτσι γεννήθηκε ο Κεμαλισμός.

Ο Κεμάλ είχε, ή πρόβαλε και επέβαλε την αποδοχή πως έχει, για την Τουρκία και τους Τούρκους, όλα τα απαραίτητα χαρακτηριστικά του ηγέτη, προφήτη, μαχητή, απελευθερωτή και δημιουργού. Ο Κεμάλ έδωσε στην Τουρκία, που αυτός ήθελε να δημιουργήσει τον ΚΕΜΑΛΙΣΜΟ ο οποίος μεταφέρει (δεν τις αναιρεί) όλες τις εξουσίες του κράτους στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση, του Σουλτάνου στις 29-10-1923 και του Χαλίφη στις 27-2-1924. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση μέχρι το θάνατο του Κεμάλ (1938) ποδηγετείται από τον ίδιο, συνεχώς εκλεγόμενο Πρόεδρο. Από το 1935 όμως με το νόμο «Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ε.Δ.» έχει ορίσει την ευθύνη εποπτείας, σεβασμού και συμμορφώσεως προς τον ΚΕΜΑΛΙΣΜΟ για το μέλλον. Με την επίκληση αυτού του νόμου το 1960 καθαιρέθηκαν Μπαγιάρ και Μεντερές, καταδικάστηκαν και απαχρονίστηκαν ο Μεντερές και δύο υπουργοί του. Με νέο Σύνταγμα και νέο νόμο «Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ε.Δ.» επαναλαμβάνεται το καθήκον τους να διαφυλάττουν (διατηρούν) την Τουρκική Πατρίδα και την Τουρκική Δημοκρατία, όπως ορίζει το Σύνταγμα. Το 1971 με νέα παρέμβαση παύουν την Κυβέρνηση. Λόγω αμφισβητήσεων των πολιτικών με νέο πραξικόπημα (12-9-1980) η Στρατιωτική Ηγεσία οδηγεί σε νέο Σύνταγμα (7-11-1982), κυβερνά ουσιαστικώς μέχρι τον Νοέμβριο του 1987, οπότε έληξε η συνταγματικώς κατοχυρωμένη θητεία του προέδρου και του Προεδρικού Συμβουλίου (Στρατιωτικά μέλη του ΣΕΑ). Με το άρθρο 118 του Συντάγματος του 1982 ορίζεται με σαφήνεια ο ρόλος του ΣΕΑ. Οι όποιες επιδερμικές τροποποιήσεις (Γραμματέας ΣΕΑ μη

Στρατιωτικός) ή εκφρασιακές διατυπώσεις, δεν μειώνουν τον κυρίαρχο, εποπτικό και καθοδηγητικό ρόλο του ΣΕΑ. Δεν χρειάζονται πραξικοπήματα για την επιβολή του. Ο Ερμπακάν το κατάλαβε στις 2-2-1997. Πέραν του ΣΕΑ το Σύνταγμα (Αντιλήψεως ΚΟΡΑΝΙΟΥ) έχει μύριες όσες διατάξεις και προβλεπόμενα όργανα στηρίξεως του Κεμαλισμού.

Στην πορεία της προς την ΕΕ η Τουρκία (αν πράγματι επιθυμεί την ένταξή της) αντιμετωπίζει το δίλημμα πραγματικός εκδημοκρατισμός ή Κεμαλισμός. Αυτή είναι η Τουρκική Πολιτεία. Σήμερα δεν υπάρχει «παρά ή βαθύ κράτος». Αυτές είναι ερμηνευτικές εκφράσεις αγνοίας του Τουρκικού κράτους, το οποίο ουσιαστικώς εκφράζεται από το ισχύον Σύνταγμα καταστατικό θεμέλιο

της Τ.Δ. Αυτό το Σύνταγμα είναι ιδιαίτερο, μοναδικό, διαφορετικό και ίσως ακατανόητο, όταν εξετάζεται με τη λογική της δυτικής φιλελεύθερης δημοκρατικής αντιλήψεως. Είναι το «Κοράνιο» του Κεμαλισμού μετά τον Κεμάλ. Σε κάθε άρθρο αναγνωρίσεως δικαιώματος ή παροχής ελευθεριών επαναλαμβάνει κατά επίμονο και μονότονο τρόπο, είτε ότι παρέχεται το «δικαίωμα» ή η «ελευθερία», είτε ότι περιορίζεται «για να εξασφαλισθεί και προστατευθεί η αρχή της ακεραιότητας του κράτους, ως ένα ενιαίο και αδιάσπαστο σύνολο χώρας και έθνους, η εθνική κυριαρχία, η δημοκρατία, η εθνική ασφάλεια, η δημόσια τάξη, η κοινή ησυχία, τα κρατικά συμφέροντα, η δημοσία αιδώς, η δημοσία υγεία και να ικανοποιηθούν ειδικοί λόγοι, που προβλέπονται σε ειδικά άρθρα του Συντάγματος.....».

Και βεβαίως με το ειδικό άρθρο 118 θεματοφύλαξ όλων αυτών ορίζεται το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας (ΣΕΑ). Ουσιαστικώς το Σύνταγμα ενσωματώνει όλη την ιστορία και την παράδοση της Τουρκίας και καθορίζει το παρόν και το μέλλον της.

Ο Θεσμοθετημένος, βάσει των ιδιοτύπων αρχών του Κεμαλισμού, ρόλος των Ε.Δ. και οι εξ αυτού πρακτικές εκδηλώσεις παρεμβάσεώς τους στη λειτουργία της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Προκύπτει από τον αρχικό Νόμο (Κεμαλική Υποθήκη) Εσωτερικής Υπηρεσίας των ΤΕΔ του 1935 κι'επαναλαμβάνεται, με τον ίδιο Νόμο του 1961 και τον Νόμο του 1983. Στην τελική μορφή ο Νόμος ορίζει :

- Άρθρο 35 :

«Καθήκον των Ενόπλων Δυνάμεων είναι να προστατεύουν και διαφυλάττουν την τουρκική πατρίδα και την Τουρκική Δημοκρατία όπως ορίζονται εις το Σύνταγμα»

- Ακόμη σαφέστερο το άρθρο 85/1 περιγράφει τις μεθόδους, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την «προστασία και διατήρηση» και το καθήκον των Στρατιωτικών να αποκρούουν τις εσωτερικές απειλές όπως και τις εξωτερικές.

«Είναι καθήκον των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων να προστατεύουν την Τουρκική Πατρίδα και Δημοκρατία, με τα όπλα όταν απαιτείται εναντίον εσωτερικών και εξωτερικών απειλών».

Απορρέει από τις ιδιαίτερες αναφορές του Συντάγματος στο πρόσωπο/Θεσμό του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου και κατ'επέκταση στην Ιεραρχία των Τ.Ε.Δ. Συγκεκριμένως (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β» κατά το άρθρο 117 του Συντάγματος :

- Η Αρχιστρατηγία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ηθικής υπόστασης της Μεγάλης Εθνοσυνελεύσεως της Τουρκίας. Η Αρχιστρατηγία εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.
- Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο έναντι της Μεγάλης Εθνοσυνελεύσεως της Τουρκίας, για την εθνική ασφάλεια και για την ετοιμότητα των Ενόπλων Δυνάμεων να εξασφαλίσουν την άμυνα της χώρας.
- Ο Αρχηγός του Γεν.Επιτελείου, είναι ο Διοικητής των Ενόπλων Δυνάμεων. Στην περίοδο πολέμου, ο Αρχηγός Γ.Ε. αναλαμβάνει τα καθήκοντα Αρχιστρατήγου, επ'ονόματι του Προέδρου της Δημοκρατίας.
- Ο Αρχηγός Γ.Ε διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατόπιν προτάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου. Κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του, ο Αρχηγός Γ.Ε είναι υπεύθυνος έναντι του Πρωθυπουργού.
- Οι υπηρεσιακές σχέσεις και ο τομέας αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης με το Γενικό Επιτελείο και με τους Διοικητές Δυνάμεων των τριών κλάδων ρυθμίζονται με νόμο.

Από την απλή ανάγνωση επισημαίνονται :

- Η εκπροσώπηση της Εθνοσυνελεύσεως στην Αρχιστρατηγία από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.
- Ο Α/Γ.Ε ασκεί τη διοίκηση (πλήρη) των ΕΔ και σε περίοδο πολέμου αναλαμβάνει (δεν του ανατίθεται) την Αρχιστρατηγία, επ'ονόματι του Προέδρου της Δημοκρατίας.
- Ο Α/Γ.Ε διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και είναι υπεύθυνος έναντι του Πρωθυπουργού.
- Με νόμο ορίζονται οι σχέσεις και οι αρμοδιότητες του ΥΠ.ΕΘ.Α με το Γ.Ε. και τους Διοικητές των Κλάδων (Στρατός, Ναυτικό, Αεροπορία). Όπως εμφαντικώς αποτυπώνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β» μεταξύ Γ.Ε. και ΥΕΘΑ μόνον «Συντονισμός» υφίσταται. Ο σαφής αυτοπροσδιορισμός της θέσεως, ρόλου και αρμοδιοτήτων του ΥΠ.ΕΘ.Α (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ»).

Στο άρθρο 118 (περί ΣΕΑ) (ΠΡΟΣΘΗΚΗ «1» ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ «Α» :

- Ο Α/Γ.Ε προτάσσεται όλων των Υπουργών των οποίων η ιεραρχική αναφορά είναι ΥΕΘΑ, ΥΠΕΣ, ΥΠΕΞ.
- Για τη σύνταξη της Ημερησίας Διατάξεως ο Πρόεδρος λαμβάνει υπ' όψιν του τις προτάσεις του Πρωθυπουργού και του Α/ΓΕ. Επομένως υπάρχει διάκρισις σαφής θέσεων και απόψεων της Κυβερνήσεως και Ε.Δ. και προφανώς εντός του ΣΕΑ ομοτίμως (τυπικώς) εκτίθενται και συντίθενται θέσεις και απόψεις, ως γνώμες/συστάσεις, στην ουσία ΕΝΤΟΛΕΣ προς το Υπουργικό Συμβούλιο για να ληφθούν οι αποφάσεις εκτελέσεως. Εδώ ο Πρωθυπουργός ενεργεί πλέον ως «Αγγελιαφόρος», αφού αυτός οφείλει να μεταφέρει τις γνωμοδοτήσεις του ΣΕΑ στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να συμμορφωθεί προς τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 117 : «Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο έναντι της Μεγάλης Εθνοσυνελεύσεως της Τουρκίας, για την εθνική ασφάλεια και την ετοιμότητα των Ε.Δ. να εξασφαλίσουν την άμυνα της χώρας».

Επιβάλλεται από σειρά συνταγματικών αναφορών στο ΣΕΑ και από νόμους που καθορίζουν αρμοδιότητες και σχέσεις των ΤΕΔ προς άλλες κρατικές λειτουργίες. Ενδεικτικώς αναφέρονται :

- Το άρθρο 118 περί ΣΕΑ, για το οποίο έχει ήδη γίνει εκτενής αναφορά και αναλυτική παρουσίαση.
- Τα άρθρα του Συντάγματος, στα οποία προβλέπεται διαδικασία λήψεως αποφάσεων από το Υπουργικό Συμβούλιο, υπό την Προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, αφού λάβει υπ' όψιν τη γνώμη του ΣΕΑ επί του κατά περίπτωση πρακτέου. (Εδώ πλέον τον λόγο του Αγγελιαφόρου αναλαμβάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο οποίος έχει προηγουμένως προεδρεύσει του ΣΕΑ). Συγκεκριμένως αναφέρονται τα άρθρα :
 - 120 «Κήρυξις Εκτάκτου Ανάγκης λόγω επεκτάσεως επεισοδίων και σοβαρής διατάξεως της Δημοσίας Τάξεως».
 - 122 «Καταστάσεις Στρατιωτικού Νόμου, Επιστρατεύσεως και Πολέμου».
 - Το άρθρο 131 «περί Συμβουλίου Ανωτάτης Παιδείας» όπου ο Α/ΓΕ ομοτίμως με τον Πρωθυπουργό επιλέγει και προτείνει υποψήφια μέλη του Συμβουλίου.
 - Το άρθρο 143 «περί Δικαστηρίου Κρατικής Ασφαλείας» όπου καθορίζεται ότι «ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος επιλέγονται από την πρώτη κατηγορία Στρατιωτικών Δικαστών» και «ένας από τους βοηθούς Εισαγγελείς εκ των Στρατιωτικών Δικαστών».
 - Το άρθρο 145 «Στρατιωτική Δικαιοσύνη» ως έχει.

Επιβεβαιώνεται από την καθ' όλον συμπεριφορά, τις ενέργειες, τις επίσημες και ανεπίσημες παρεμβάσεις της ηγεσίας των ΤΕΔ. Συγκεκριμένως :

- Έγιναν τα πραξικοπήματα του 1961 και 1980, τα οποία συνοδεύτηκαν από περιόδους Στρατιωτικής διακυβερνήσεως, αναδιάταξη του πολιτικού-κομματικού Χάρτη της Χώρας, ανασύνταξη του Συντάγματος, αναβάθμιση του ρόλου, της θέσεως (κοινωνικής-οικονομικής) και του παρεμβατικού δικαιώματος των Ε.Δ.
- Το 1971 παύθηκε η Κυβέρνησις του Δημοκρατικού Κόμματος, για μια διετία επιβλήθηκαν Κυβερνήσεις (Υπηρεσιακές) τεχνοκρατών, που υποχρεωτικώς στήριξε η Εθνοσυνέλευση.
- Το 1997 παύθηκε με παρέμβαση εξωκοινοβουλευτικών διαδικασιών (ΣΕΑ, Συνταγματικό Δικαστήριο, Ανώτατο Δικαστήριο), η **Νόμιμη** Κυβέρνηση Ερμπακάν . Εδώ αξίζει να σημειωθεί η επιμονή και η συνέχεια στις απόψεις του Γ.Ε. Όταν, στη δεκαετία του 1980 {παρ. 4α(7)}, ο τότε Πρωθυπουργός Τουργκούτ Οζάλ απέρριψε τη συζήτηση μέτρων κατά του Ισλαμικού Φονταμενταλισμού, η Γ.Γ. του ΣΕΑ κράτησε τα μέτρα στο αρχείο και στις 28 Φεβρουαρίου 1997 τα ανέσυρε και αποτέλεσαν τη βάση του βελούδινου πραξικοπήματος καθαιρέσεως του Ερμπακάν. Βεβαίως η Κυβέρνησις Ερμπακάν δεν είχε προηγουμένως (1996-97) επιδείξει το ζητούμενο από τις ΤΕΔ ζήλο, για την προώθηση των «συστάσεων» του ΣΕΑ και με διάφορες προφάσεις (αναπόφευκτη γραφειοκρατία, οικονομικές δυσχέρειες, εξωτερικές συνθήκες κ.λ.π) καθυστερούσε την εφαρμογή των «συστάσεων».
- Προσφάτως το κυβερνών κόμμα υπέστη τις δοκιμασίες του, από την αναστολή πρωθυπουργοποίησεως του Ερντογάν, μέχρι την καθυστέρηση αναδείξεως στην Προεδρία της Δημοκρατίας του Γκιούλ και την έναρξη των διαδικασιών αναθεωρήσεως του Συντάγματος.

Ευνοείται :

- Από την αδυναμία αναδείξεως ισχυρής Πολιτικής Ηγεσίας. Ο ισχύων εκλογικός νόμος, με μικρή αύξηση ή μείωση ποσοστού, οδηγεί ένα κόμμα στην Κυβέρνηση ή εκτός αυτής. Ακόμη ένα κόμμα με μεγάλο αριθμό βουλευτών (απόλυτη πλειοψηφία) δεν έχει αντιστοιχία στο εκλογικό σώμα (ένα 30% κάνει κυβέρνηση). Παρά το μικρό απαιτούμενο ποσοστό εκλογικής επιτυχίας δύσκολα σχηματίζεται μονοκομματική Κυβέρνηση. Με όποιες συνθήκες αποκλείεται, στο ορατό μέλλον, η εμφάνιση ισχυρής Κυβερνήσεως (Εκλογικό Σώμα και Εθνοσυνέλευση). Αυτή η αδυναμία των

πολιτικών, σε συνδυασμό με τις ακολουθούσες υποχωρήσεις, συμβιβασμούς, συσπειρώσεις, εξαρτήσεις, διασυνδέσεις και διαπλοκές, επιτείνεται και οδηγεί σε απαξίωσή τους στην κοινή γνώμη. Φυσικά επακόλουθα είναι αφ' ενός η αύξηση του κύρους των ΤΕΔ και έλλειψη σθένους πολιτικής αντιδράσεως στο ρυθμιστικό ρόλο των ΤΕΔ, π.χ. η όλη διαδικασία φθοράς, επηρεασμού της κοινής γνώμης, αδρανοποιήσεως των άλλων πολιτικών κομμάτων, όταν έβλεπαν την έμμεση παρέμβαση των Στρατιωτικών κατά της Κυβερνήσεως και του Κόμματος του Πρωθυπουργού Ερμπακάν, είχε ως αποτέλεσμα ένα ρεύμα παραιτήσεων, που διέβρωσαν την πλειοψηφία του Κυβερνητικού Συνασπισμού και εξεβίασαν σε παραίτηση τον Ερμπακάν στις 28 Φεβρουαρίου 1997. Αυτή η έξωσις της Κυβερνήσεως Ερμπακάν είναι το καθαρότερο παράδειγμα, για το πώς οι ΤΕΔ συνεχίζουν να είναι ο τελικός Διαιτητής.

- Η πραγματική και μη φαινομένη προς τα έξω, κοινωνική και πολιτική κατάσταση, σε συνδυασμό με το ισχυρό κοινωνικά, αλλά και πολιτικά εκμεταλλεύσιμο θρησκευτικό συναίσθημα, οδηγεί, όλες τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας, σε αποδοχή του ιδιότυπου ρόλου των ΤΕΔ, στην εμμονή της άμεσης και έμμεσης Συνταγματικής κατοχυρώσεως αυτού του ρόλου και την αποφυγή κάθε απόπειρας αλλαγής του. Αυτή η αλλαγή μπορεί να προέλθει μόνο από την ύπαρξη ισχυρής πολιτικής πλειοψηφίας, (μονοκομματική, ή συνασπισμού του μείζονος των πολιτικών), η οποία αφ' ενός, δια της διαδικασίας επιφυλάξεως στο ΣΕΑ, θα παγώνει θέσεις των ΤΕΔ και αφ' ετέρου με μία τολμηρή αναθεώρηση του Συντάγματος θα αλλάξει το ρόλο των ΤΕΔ. Τέτοια κινήσεις όμως των πολιτικών είναι επί του παρόντος αδύνατη, εκ του φόβου πραξικοπήματος, αλλά και του πραγματικού κινδύνου επικρατήσεως των φονταμενταλιστών ισλαμιστών, οι οποίοι είναι βέβαιο ότι θα κυριαρχήσουν εκλογικά αν αρθούν οι περιορισμοί..

Περιορίζεται :

- Από τις ίδιες τις ΤΕΔ οι οποίες προσπαθούν με υπομονή και επιμονή να διαιτητεύουν και να ρυθμίζουν με συνταγματικές διαδικασίες, προειδοποιήσεις και έμμεσες παρεμβάσεις, τις όποιες πολιτικές εξελίξεις, αποφεύγοντας την άμεση σύγκρουση, που θα τις υποχρέωνε σε πραξικόπημα.
- Από το φόβο αναδείξεως μιας ισχυρής, ανεξέλεγκτης και πραγματικώς αδιάφθορης πολιτικής κινήσεως και ηγεσίας, η οποία θα κέρδιζε την εμπιστοσύνη και την ψήφο του λαού και θα απειλούσε ευθέως ως Κυβέρνησις και Εθνοσυνέλευσις τον Κεμαλισμό.
- Από τις επιδράσεις, οι οποίες ασκούνται στην Τουρκία με τη διαδικασία εντάξεως στην ΕΕ.

Θεσμικός Ρόλος και Αρμοδιότητες του ΣΕΑ, όπως προκύπτουν και απορρέουν εκ του άρθρου 118 και λοιπών διατάξεων του Τουρκικού Συντάγματος (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α» και ΠΡΟΣΘΗΚΗ «1» του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ «Α»)

- Το άρθρο 118 καθορίζει :

«Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας αποτελείται (συγκροτείται) από τον Πρωθυπουργό, τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου, τους Υπουργούς Εθνικής Αμύνης, Εσωτερικών και Εξωτερικών, τους Διοικητές Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας και το Γενικό Διοικητή Χωροφυλακής, υπό την Προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αναλόγως των λεπτομερειών (περιεχομένων) της ημερησίας διατάξεως (agenda) Υπουργοί και άλλα αρμόδια πρόσωπα είναι δυνατόν να κληθούν στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου. Το ΣΕΑ θα υποβάλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο τις απόψεις του επί των συνιστωμένων (ενδεικνυομένων) **προς λήψιν** αποφάσεων, εξασφάλισιν του αναγκαιούντος συντονισμού με σεβασμό (προσοχή) προς την διατύπωση, ίδρυση (καθορισμό) και εκτέλεση της πολιτικής εθνικής ασφαλείας του κράτους. Το Υπουργικό Συμβούλιο **θα δίδει προτεραιότητα μελέτης** εις την εκτίμηση των αποφάσεων του ΣΕΑ, των αφορυσών (ενδιαφερουσών) τα μέτρα, τα οποία αυτό (ΣΕΑ) κρίνει αναγκαία για τη διατήρηση της υπάρξεως (υποστάσεως) και ανεξαρτησίας του κράτους, της ακεραιότητας και του αδιαιρέτου της χώρας και της ειρήνης και ασφαλείας της κοινωνίας. Η ημερησία διάταξις του ΣΕΑ συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος λαμβάνει υπ' όψιν του τις προτάσεις του Πρωθυπουργού και του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου. Κατά την απουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας το ΣΕΑ θα συνέρχεται υπό την Προεδρία του Πρωθυπουργού. Η οργάνωση και τα καθήκοντα της Γενικής Γραμματείας του ΣΕΑ θα ρυθμιστούν με Νόμο». (ΠΡΟΣΘΗΚΗ «2» ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ «Α»).

- Το ΣΕΑ αρχικώς ιδρύθηκε με το άρθρο 111 του Συντάγματος του 1961 για να «συνιστά στο Υπουργικό Συμβούλιο τις αναγκαίες βασικές κατευθύνσεις εξασφάλισης συντονισμού και λήψεως αποφάσεων σχετικών με την εθνική ασφάλεια». Όπως είναι φανερό η διατύπωση του άρθρου 118 του Συντάγματος του 1982 είναι ιδιαιτέρως ενισχυτική της θέσεως του ΣΕΑ.
- Είναι βέβαιο ότι οι αποφάσεις του ΣΕΑ, όταν τελικώς διατυπωθούν, δίδονται στην Κυβέρνηση μόνον για εκτέλεση και τούτο διότι δεν είναι δυνατόν να αποφασίσει άλλως η Κυβέρνησις, όταν το ΣΕΑ αποφασίζει : με πρόεδρο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τη συμμετοχή του πυρήνα εξουσίας (Πρωθυπουργός, ΥΕΘΑ, ΥΠΕΞ, ΥΠΕΣ) και της Ηγεσίας των Ε.Δ. και Ασφαλείας.
- Από το άρθρο 118 θα μπορούσε (εσφαλμένως) να θεωρηθεί ότι η ισχύς του ΣΕΑ περιορίζεται μόνον στα θέματα ΕΔ και Χωρ/κής, τα σχετιζόμενα με τη

στενή έννοια της Εθνικής Ασφαλείας (Άμυνα και Δημόσια Τάξις). Όμως ο Νομος 2945/1-11-1983 περιέχει όρους, οι οποίοι επιτρέπουν στο ΣΕΑ να καλύψει όλη σχεδόν την περιοχή της πολιτικής. Π.χ. το άρθρο 2α ορίζει «Εθνική Ασφάλεια σημαίνει την άμυνα και προστασία του Κράτους έναντι κάθε είδους εξωτερικής και εσωτερικής απειλής, της Συνταγματικής Τάξεως, της εθνικής υποστάσεως (υπάρξεως), ενότητας και του συνόλου των συμφερόντων του και όλων των συμβατικών δικαιωμάτων εις τον διεθνή χώρο (arena) εις την πολιτική, κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική σφαίρες». Ακόμη σαφέστερο το άρθρο 2β ορίζει την πολιτική Εθνικής Ασφαλείας ως «Πολιτική η οποία επιδιώκει να εξασφαλίσει την εθνική ασφάλεια και την επιτέλεση (επίτευξη) των εθνικών σκοπών, καλύπτοντας τις θεμελιώδεις αρχές, ούτως ώστε η εσωτερική, εξωτερική και αμυντική πολιτική να εκτελείται, όπως αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις γνώμες (απόψεις), που έχουν εκφρασθεί από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας».

- Ο ίδιος νόμος καλύπτει και την ίδρυση της Γενικής Γραμματείας του ΣΕΑ! Όπως φαίνεται στην ΠΡΟΣΘΗΚΗ «2» του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ «Α», η Οργάνωσις και τα καθήκοντα δίνουν μια μεγεθυντική διάσταση στις αρμοδιότητές της και την καθιστούν ένα μηχανισμό ελέγχου του Γ.Ε επί του συνόλου της κρατικής μηχανής (Κυβερνήσεως, Διοικήσεως κι ευρύτερου Δημόσιου Τομέως). Ο Γ.Γ του ΣΕΑ όπως και ο Α/Γ.Ε υπάγονται στον Πρωθυπουργό. Αλλά το άρθρο 15 του Ν. 2945 ορίζει ότι ο Γ.Γ/ΣΕΑ είναι ένας εν ενεργεία Στρατηγός τεσσάρων αστερών (Full General) ή Ναύαρχος. Πρακτικά η ΓΓ/ΣΕΑ συνεργάζεται στενά με το Γ.Ε. Ακόμη έχει την αρμοδιότητα συντονισμού και προετοιμασίας του Σχεδίου Πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας. Αυτό το Σχέδιο συντάσσεται από το ΓΕΕΘΑ, το ΥΠΕΞ και τον Εθνικό Οργανισμό Πληροφοριών (ΜΙΤ), υπό το συντονισμό της ΓΓ/ΣΕΑ. Άπαξ και γίνει δεκτό, από το ΣΕΑ, ένα διάταγμα το επικυρώνει, αλλά δεν αποκαλύπτει το περιεχόμενό του. Παρουσιάζεται στο Υπουργικό Συμβούλιο (το διάταγμα) για υπογραφή και δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η μυστικότητα του Σχεδίου Πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας και η μη επεξεργασία του από πολιτική κυβέρνηση, οδηγεί στο σχολιασμό του ως «μυστικού Συντάγματος».
- Από τα εκτεθέντα γίνεται σαφής ο ρόλος του ΣΕΑ ως οργάνου το οποίον :
 - Καθορίζει την εσωτερική, εξωτερική και αμυντική Εθνική Πολιτική και τους επιδιωκόμενους Στόχους.
 - Αναθέτει, ουσιαστικώς, στην Κυβέρνηση και το σύνολο του κρατικού μηχανισμού το προς εκτέλεση έργο.
 - Δια της ΓΓ/ΣΕΑ συντονίζει, επιβλέπει, ελέγχει και επιβάλλει τη συμμόρφωση όλων, όσοι αναλαμβάνουν έργο, για την επίτευξη των επιδιωκόμενων.
 - Ασκει ιδιάζουσαν εποπτεία και παρεμβαίνει, όταν κρίνει, ότι παρουσιάζεται οποιαδήποτε απόκλισις από το πνεύμα του

Κεμαλισμού, όπως ορίζεται και περιγράφεται στο Σύνταγμα και τους Νόμους.

- Θεωρητικώς τα δέκα μέλη τους ΣΕΑ συζητούν και ψηφίζουν επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως, δια τα οποία θα απευθυνθούν «συστάσεις» προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Πρακτικώς οι συστάσεις βασίζονται σε ομοφωνία. Τα μέλη εκφράζουν τη γνώμη τους και ο προεδρεύων του ΣΕΑ Πρόεδρος της Δημοκρατίας (ή Πρωθυπουργός) προσπαθεί να διαμορφώσει ένα συμπέρασμα, στο οποίο όλοι συμφωνούν. Άπαξ και επιτευχθεί ομοφωνία, ο Γ.Γ. του ΣΕΑ καταγράφει το κείμενο της ομοφωνίας. Μετά γράφεται ως επίσημο έγγραφο, κυκλοφορεί (περιφέρεται) στα μέλη προς υπογραφήν και τελικώς αποστέλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για να μελετηθεί (εφαρμοσθεί) κατά προτεραιότητα.

Εφ' όσον δεν διεξάγεται ψηφοφορία, η αριθμητική σύνθεσις του ΣΕΑ δεν έχει σημασία. Κατά τις συζητήσεις οι Υπουργοί αποκλείεται να εναντιωθούν στον Πρωθυπουργό και από την άλλη πλευρά η Στρατιωτική πειθαρχία αποκλείει αντίθεση σ' όσα λέει ο Α/Γ.Ε. Όποια συζήτησις μεταξύ τους έχει προηγηθεί της συνεδριάσεως του ΣΕΑ.

Οι συστάσεις του ΣΕΑ, βασίζονται επομένως στην ομοφωνία τριών μερών, του Προέδρου, της Κυβερνήσεως και των Ε.Δ. Η **επικράτησις** των στρατιωτικών βασίζεται όχι στον αριθμό τους, αλλά στην ανεπίσημη (άτυπη) εξουσία (κύρος) και το σεβασμό που τους αποδίδεται από την Κυβέρνηση και τον Πρόεδρο.

Θεωρητικώς πάντα, μπορεί ο Πρόεδρος να διαγράψει ένα προτεινόμενο για σύσταση θέμα ή, στην ανακεφαλαίωση των συμπερασμάτων της συζητήσεως, η διατύπωσή του να οδηγήσει σε έκφραση επιφυλάξεως των Στρατιωτικών και άνευ ομοφωνίας να μη συσταθούν στην Κυβέρνηση.

Ομοίως και η Κυβέρνησις μπορεί να σταματήσει προτάσεις των Στρατιωτικών με την έκφραση επιφυλάξεως, όπως άλλωστε έπραξε ο Πρωθυπουργός Τουρκγούτ Οζάλ, όταν στα τέλη της δεκαετίας 1980 απέρριψε μέτρα κατά του ισλαμικού φονταμενταλισμού.

Αυτή η Τουρκική Πολιτεία με τις ιδιορύθμου ρόλου Τουρκικές Ε.Δ. εφαρμόζει την Τουρκική εξωτερική πολιτική.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Από το 1920 με επιμονή, υπομονή και απαρέγκλιτη συνέπεια και σταθερότητα, ανεξαρτήτως πολιτικών αλλαγών, εξωτερικών επιρροών, κοινωνικών

και οικονομικών προβλημάτων επιδιώκει την ανατροπή, περιορισμό των συνεπειών και αποτροπή επαναφοράς των απαιτήσεων της Συνθήκης των Σεβρών.

Ουσιαστικώς έχει επιτύχει τις επιδιώξεις της, εκτός των περιοχών της Μ.Α. όπου εκ των πραγμάτων ήταν αδύνατο να διεκδικήσει περιοχές υπό την κηδεμονία Μεγάλων Δυνάμεων. Συγκεκριμένως :

- Δεν παραχώρησε αυτονομία στους Κούρδους.
- Δεν απέδωσε τα τέσσερα αρμενικά βιλαέτια.
- Ανέκτησε την Αλεξανδρέτα.
- Με τη Συνθήκη της Λωζάνης απέβαλε την Ελλάδα και τον Ελληνισμό από την Μ.Ασία και την Αν. Θράκη. Επέβαλε περιορισμούς στρατιωτικής παρουσίας στις νήσους Λέσβο, Χίο και Ικαρία και με τη σύμβαση περί Στενών στη Σαμοθράκη και τη Λήμνο. Γι'αυτές στην αναθεωρημένη σύμβαση του Μοντρέ (20-7-1936) δεν έγινε σαφής αναφορά. Παρ'ότι δε ο Τούρκος ΥΠΕΞ Ρουσντχάρας, στην Μεγάλη Εθνοσυνέλευση (31-7-1936), δήλωσε ότι περιλαμβάνονται στις ρυθμίσεις, η Τουρκία αρνείται να το παραδεχθεί και επιβάλλει στο ΝΑΤΟ τον αποκλεισμό τους από τη συμμαχική αμυντική σχεδίαση. Προσφάτως δε πέτυχε με παρεμβάσεις στον ΙCAO να μην περιλαμβάνονται στο ευρωπαϊκό εγχειρίδιο Αεροναυτιλίας τα ελικόπτερα SAR της Λήμνου, της Χίου και της Ρόδου.
- Με τη συνθήκη παραχώρησης των Δωδεκανήσων (1947), παρ'ότι δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος, επέτυχε την πλήρη αποστρατικοποίησή τους.
- Παραβαίνουσα και παραβιάζουσα τη συνθήκη της Λωζάνης αφελλήνησε ουσιαστικώς Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο και Τένεδο.
- Από μακρού καλλιεργεί, αναπτύσσει και προβάλλει πλήρη εκτουρκισμό των Μουσουλμάνων της Θράκης. Είναι προφανές, πως θα υποκινήσει και θα στηρίξει δραστηριότητες διεκδικήσεως αυτονομιστικών παραχωρήσεων μέχρις και πλήρους αυτονομίας.
- Στο Αιγαίο από το θέρος του 1974 αρνείται να δεχθεί τον ορισμό χωρικών υδάτων 10 ν.μ. για την αεροναυτιλία, παρ'ότι τον αναγνώριζε πρακτικώς από το 1934, που η Ελλάς μονομερώς τον καθιέρωσε. Με διάφορα προσχήματα και έμμεσες δραστηριότητες (Έρευνα και Διάσωση, - περιορισμοί οικονομικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων εκτός χωρικών υδάτων – αμφισβήτηση ορίων FIR κ.λ.π.), αλλά και άμεσους χαρακτηρισμούς «γκρίζων περιοχών» και κυρίως με την απειλή πολέμου, εάν επιχειρηθεί επέκτασις των ελληνικών χωρικών υδάτων, παγώνει κάθε σοβαρή δραστηριότητα αξιοποίησεως των πιθανών πόρων του Αιγαίου και αποβλέπει στο διαμοιρασμό του.
- Στην Κύπρο :
Με τη Συνθήκη των Σεβρών αποδέχθηκε ανεπιφυλάκτως την πλήρη ενσωμάτωσή της στην Μεγάλη Βρετανία, αλλά και την αναφερομένη προοπτική παραχώρησεώς της στην Ελλάδα.
Με την ανακίνηση του Κυπριακού, με αγγλική υστεροβουλία, παρεισέφρυσε στις Αγγλοελληνικές συνομιλίες και αξιοποίησε στο μέγιστο δυνατόν τις ευκαιρίες παρεμβάσεων και διεκδικήσεων που της δόθηκαν. Δύο παρεμβάσεις της (δικής της πρωτοβουλίας ή Αγγλικής υποκινήσεως) προκαθόρισαν τις εξελίξεις προς τις Τουρκικές επιθυμίες.
Στις 11-5-1957 (εφημερίδα Τζαφέρ) «το Τουρκικό Υπουργικό Συμβούλιο ανησυχεί γιατί, ναι μεν αποκλείσθηκε η λύση της ενώσεως με την Ελλάδα αλλά, προβάλλονται δύο απaráδεκτα σενάρια.

Πρώτο : Αυτοκυβέρνηση με εποπτεία ΝΑΤΟ και ένταξη στο ΝΑΤΟ.

Δεύτερο : Ανεξαρτησία και είσοδος στον ΟΗΕ. Και τα δύο οδηγούν στην ενσωμάτωση στην Ελλάδα. Για την Τουρκία μόνη παραδεκτή μόνιμη λύση είναι ο διαμελισμός».

Στις 3-6-1957 ο Μεντερές στη Βαγδάτη δηλώνει : «...Το Κυπριακό δεν θα λυθεί με τις φωνασκίες του «παπά-Μακάριου». Πρέπει να επιληφθούν τούτου οι τρεις αμέσως ενδιαφερόμενοι, Ελλάς, Τουρκία και Αγγλία».

Δηλαδή η Τουρκία του Μεντερές προδιέγραψε τη διαδικασία του 1959 (Ζυρίχη-Λονδίνο), αφού πρώτα όρισε την επιδίωξή της «διαμελισμός». Όποιος θέλει ας αμφισβητήσει τη συνέπεια, συνέχεια και σταθερότητα της Τουρκικής Εθνικής Εξωτερικής Πολιτικής.

Για τις επιδιώξεις της, έναντι της Ελλάδος, η Τουρκία αδιστάκτως υιοθετεί, υποκινεί, παρακινεί, ενισχύει, συντονίζει, συντονίζεται, συμπράττει και συντάσσεται με όλες τις κατά της Ελλάδος αιτιάσεις, απαιτήσεις και διεκδικήσεις των λοιπών ομόρων προς την Ελλάδα χωρών. Για πιστοποίηση αυτής της αλήθειας, αρκεί ένας χρήστης του διαδικτύου να «κατεβάσει» την ιστοσελίδα του Τουρκικού ΥΠΕΞ στο θέμα «Μειονότητες στην Ελλάδα».

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η Τουρκία μετέχει σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς, συμπράττει στις εργασίες τους, παρεμβαίνει, προβάλλει και υποστηρίζει και συχνά επιβάλλει τις απόψεις της και αναλόγως στη συνέχεια τοποθετείται. Άλλοτε προσυπογράφει και επικυρώνει, με καταγραφή βεβαίως κάθε επιφυλάξεως ή εξαιρέσεώς της. Άλλοτε δεν επικυρώνει και άλλοτε δεν αναγνωρίζει. Όταν της επιβάλλονται όροι (π.χ. Λωζάνη) με τη λογική του «Κεμαλισμού» και του καταστατικού του προϊόντος (Σύνταγμα) προτάσσει την εθνική ανάγκη ασφαλείας και με πρόσθετη εσωτερική νομοθεσία παρακάμπτει υποχρεώσεις και αθετεί δεσμεύσεις. Με αυτή την πρακτική η Τουρκία :

- Δεν επικυρώνει το «Δίκαιο της Θαλάσσης».
- Δεν αναγνωρίζει τη δικαιοδοσία του Δ.Δ.Δ. Χάγης.
- Ασκει το δικαίωμα της αρνησικυρίας, όπου θεωρεί ότι βλάπτεται.
- Προτάσσει τις συνταγματικές επιταγές και αναιρεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις.
- Ανέχεται από το 1934 το χώρο 10 ν.μ. για την Αεροπλοία, αλλά δεν τον αναγνωρίζει με έγγραφη πιστοποίηση και από το 1974 τον αμφισβητεί (αγνοεί).
- Παρελκύει τη χάραξη των Ε/Τ συνόρων στη Θράκη και δεν παραδέχεται θαλάσσια σύνορα στο Αιγαίο.
- Απειλεί με πόλεμο επέκταση των ελληνικών χωρικών υδάτων αλλά, βάσει του μη επικυρωμένου «Δικαίου της Θαλάσσης», επεκτείνει σε άλλες, πλην Αιγαίου, θάλασσες τα χωρικά της ύδατα στα 12 ν.μ.
- Ακόμη και στη συνθήκη της Λωζάνης στο κεφάλαιο προστασίας των μειονοτήτων, στο άρθρο 38 παρεμβάλλει αναιρετικές, των υποχρεώσεών της, αναφορές, όπως :
«...ων η άσκησης δεν ήθελεν είναι ασυμβίβαστος προς την δημόσια τάξιν και τα χρηστά ήθη» ή «υπό την επιφύλαξιν των εφαρμοζομένων, εφ'όλου ή μέρους του εδάφους, εις άπαντας τους Τούρκους υπηκόους μέτρων, άτινα

ήθελον τυχόν ληφθεί υπό της Τουρκικής Κυβερνήσεως χάριν της εθνικής αμύνης και της τηρήσεως της δημοσίας τάξεως».

Ποιος θα καθορίσει τι είναι ασυμβίβαστο με τη δημόσια τάξη και τα χρηστά ήθη;

Ποιος θα αντισταθεί στη λήψη μέτρων αναγκαίων για τη δημόσια τάξη και την εθνική άμυνα στην Ίμβρο ή στον τάδε «Γκιαούρ Μαχαλά» της Κωνσταντινούπολης; Και ποια είναι τα αναγκαία μέτρα; Απαλλοτρίωση, απαγόρευση μετακινήσεως, εκτοπισμός, δήμευση, απαγόρευση ασκήσεως επαγγέλματος, αγγαρίες, ειδικές εισφορές (χαράτσια) και ότι άλλο επινόησε η Τουρκική Δημοκρατία του Κεμαλισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»

Στην Εισήγηση «Τουρκική Πολιτεία και Τουρκικές Ε.Δ.».

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΤΟΥΡΚΙΑΣ)

Τα ζητήματα Εθνικής Ασφάλειας, τα οποία εξετάζονταν μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των Ενόπλων Δυνάμεων, γενικά, σε διεθνές πεδίο, μέχρι το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, κατέστησαν αναγκαία την ανάπτυξη και τη χρήση όλων των σχετιζομένων με αυτά στοιχείων Εθνικής Ισχύος, του κράτους, για την εξασφάλιση της εθνικής ασφάλειας με εκμετάλλευση και της κτηθείσης από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο εμπειρίας. Σ' αυτό το γενικό πλαίσιο διαμορφώθηκαν Οργανισμοί Εθνικής Ασφάλειας στις διάφορες χώρες κατά την μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο περίοδο. Στην Τουρκία, το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, έχει διέλθει διάφορες φάσεις από το 1933 μέχρι να φθάσει στη σημερινή του μορφή. Με την κτηθείσα εμπειρία, η Τουρκία, εκάλυψε συνταγματικώς το Εθνικό Σύστημα Ασφαλείας της και έλαβε τα απαιτούμενα μέτρα για την ικανοποίηση των αναγκών ασφαλείας της χώρας.

Αρχικά, σχηματίστηκε η Γενική Γραμματεία του Ανωτάτου Συμβουλίου Αμύνης με διάταγμα, που είχε την ισχύ νόμου, το 1933. Ως τομέας ευθύνης του Ανωτάτου Συμβουλίου Αμύνης καθοριζόταν η εθνική κινητοποίηση. Η προετοιμασία της Πολιτικής Εθνικής Αμύνης περιελήφθη στο πεδίο των καθηκόντων του Ανωτάτου Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης και της Γενικής Γραμματείας που ιδρύθηκαν με νόμο που εκδόθηκε το 1949.

Μεταγενέστερα, το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας κατέστη συνταγματικός θεσμός με το Σύνταγμα του 1961. Με το νόμο Ν.129/11-12-1962, η ίδρυση του Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης και της Γενικής Γραμματείας έγινε πραγματικότητα.

Στα καθήκοντα του Συμβουλίου προσετέθει και ο προσδιορισμός των εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών αμύνης.

Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας (ΣΕΑ)

Το σε ισχύ τωρινό ΣΕΑ ιδρύθηκε με το Νόμο Ν° 2945/9-11-1983, σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1982. Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1982, απαρτίζεται από τον «Πρόεδρο», ο οποίος και προεδρεύει, τον Πρωθυπουργό, τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων, τον Υπουργό Αμύνης, τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υπουργό Εξωτερικών, τον Αρχηγό του Στρατού Ξηράς, τον Αρχηγό του Ναυτικού, τον Αρχηγό της Αεροπορίας και τον Αρχηγό της Στρατοχωροφυλακής. Ανάλογα με την ημερησία διάταξη, σχετιζόμενοι υπουργοί και πρόσωπα μπορεί να κληθούν να παρακολουθήσουν τη συνεδρίαση του Συμβουλίου για να εκφράσουν τις απόψεις τους. Κατά τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου παρίσταται επίσης ο Γενικός Γραμματέας του ΣΕΑ αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Η Ημερησία Διάταξη του Συμβουλίου προετοιμάζεται από τον Πρόεδρο. Οι προτάσεις του Πρωθυπουργού και του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση της Ημερησίας Διάταξης. Το Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με την ψήφο της πλειοψηφίας. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η πλευρά που διαθέτει την ψήφο του Προέδρου. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου αποστέλλονται στον Πρόεδρο και στον Πρωθυπουργό, προς συζήτηση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Τα Καθήκοντα του ΣΕΑ

Τα καθήκοντα του ΣΕΑ, που προσδιορίζονται από το Νόμο Ν° 2945, συνοψίζονται στα εξής :

- Διατυπώνει την άποψή του σε θέματα λήψεως αποφάσεως που σχετίζονται με τον καθορισμό και την εφαρμογή των Πολιτικών Εθνικής Ασφαλείας του κράτους και την εξασφάλιση του αναγκαίου συντονισμού.
- Καθορίζει τα μέτρα τα οποία σχετίζονται με την πραγματοποίηση των Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών, που έχουν προσδιορισθεί στην κατεύθυνση της Πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας του κράτους, καθώς και των προετοιμασμένων εθνικών σχεδίων και προγραμμάτων.
- Παρακολουθεί συνεχώς και εκτιμά τα εθνικά στοιχεία ισχύος τα οποία μπορούν να επηρεάσουν την Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας, του κράτους, και τις πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές και τεχνολογικές συνθήκες και εξελίξεις. Προσδιορίζει επίσης τις βασικές αρχές για την εξασφάλιση της ενίσχυσης των εθνικών στόχων.

- Καθορίζει τα μέτρα που θεωρούνται αναγκαία για την επιβίωση του κράτους, της ανεξαρτησίας και της εδαφικής του ακεραιότητας, του αδιαιρέτου της χώρας, καθώς και της κοινωνικής ειρήνης και ασφάλειας.
- Καθορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της συνταγματικής τάξεως, εξασφάλιση της εθνικής ενότητας και ακεραιότητας, προσανατολισμό του Τουρκικού Έθνους στα εθνικά ιδεώδη και αξίες που εκπηγάζουν από την «Κεμαλική Σκέψη» και τις «Αρχές και Μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ».
- Διατυπώνει απόψεις για καταστάσεις κινδύνου, στρατιωτικού νόμου, κινητοποιήσεως ή πολέμου.
- Καθορίζει τις αναγκαίες αρχές για θέσπιση μέτρων, που σχετίζονται με τη συλλογική άμυνα, την εθνική κινητοποίηση και άλλα θέματα, τα οποία προτείνονται από δημόσια ή ιδιωτικά ιδρύματα ή οργανισμούς ή και πολίτες και τα οποία άπτονται κανονικών συνθηκών πολεμικής περιόδου ή καθίστανται αναγκαία από ιδιαίτερες συνθήκες που διαμορφώνονται κατά τον πόλεμο ή μετά τον πόλεμο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η πρόβλεψη στους ετήσιους προϋπολογισμούς, των απαραίτητων πιστώσεων για την κατάρτιση των σχετικών προγραμμάτων και σχεδίων.
- Καθορίζει τις αναγκαίες αρχές προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι τα μέτρα και οι πιστώσεις που αφορούν οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και άλλα ζητήματα, τα οποίου έχουν κριθεί αναγκαία από την Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας του κράτους και τις υπηρεσίες συλλογικής αμύνης, θα περιληφθούν στα υπό εκπόνηση σχέδια, προγράμματα και ετήσιους προϋπολογισμούς.
- Διατυπώνει απόψεις αναφορικά με ήδη υφιστάμενες ή μέλλουσες να συναφθούν διεθνείς συμφωνίες σε θέματα που περιλαμβάνονται στο σκοπό της Εθνικής Ασφάλειας. Το ΣΕΑ ενημερώνει το Υπουργικό Συμβούλιο υπό μορφήν «αποφάσεως απόψεων του Συμβουλίου», μέτρων και αρχών τα οποία έχει διατυπώσει. Επίσης εκτελεί και άλλα καθήκοντα τα οποία προβλέπονται από τους νόμους.

Οι Αρχές της Πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας

Στο Νόμο Ν° 2945, η Εθνική Ασφάλεια εκφράζεται ως εξής : Η διαφύλαξη και προστασία από παντός είδους εσωτερικές και εξωτερικές απειλές της συνταγματικής τάξεως του κράτους, της εθνικής του επιβιώσεως, της ακεραιότητάς του και όλων των πολιτικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και οικονομικών του συμφερόντων και των κατοχυρωμένων με συμφωνίες ή συνθήκες δικαιωμάτων του στο διεθνή στίβο. Τα στοιχεία «συνταγματική τάξη, εθνική επιβίωση, ακεραιότητα, εθνικά συμφέροντα και τα κατοχυρωμένα στο διεθνή στίβο δικαιώματα», τα οποία περιλαμβάνονται στον ορισμό της Εθνικής Ασφάλειας, κατατάσσονται στα εθνικά ιδεώδη ζωτικής σημασίας.

Η Εθνική Ασφάλεια προσδιορίζεται ως εξής στο Νόμο Ν° 2945 : Είναι μια πολιτική η οποία περιλαμβάνει τις αρχές οι οποίες σχετίζονται με τις αμυντικού τύπου επιχειρήσεις, εσωτερικού και εξωτερικού, που αποφασίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, μέσα στο πλαίσιο των κατευθύνσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, με αντικειμενικό σκοπό την εξασφάλιση της εθνικής ασφάλειας και επίτευξη των Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών.

Η διαφύλαξη και προστασία των ζωτικής σημασίας αξιών του κράτους, που είναι η συνταγματική τάξη, η εθνική επιβίωση, η ακεραιότητα, τα εθνικά συμφέροντα και τα κατοχυρωμένα με συμφωνίες ή συνθήκες δικαιώματα στο διεθνή στίβο, και τα οποία περιλαμβάνονται στον ορισμό της γενικής ιδέας της Εθνικής Ασφάλειας έναντι όλων των ειδών απειλών, εσωτερικών και εξωτερικών, οι οποίες στρέφονται κατά της Τουρκίας, συνιστούν τις νομικές παραμέτρους της Πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας της Τουρκίας.

Η αρχή «Ειρήνη στην Πατρίδα, Ειρήνη στον Κόσμο», που περιλαμβάνεται στο Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας, είναι μια κληρονομιά από την περίοδο του Ατατούρκ. Με βάση αυτήν την αρχή, η Τουρκία έχει καθορίσει τους Εθνικούς της Σκοπούς με καθιέρωση ειρηνικών διαδικασιών για την εξασφάλιση σταθερότητας και, πραγματοποίηση κοινωνικοοικονομικής αναπτύξεως, σε ένα ειρηνικό περιβάλλον, στην περιοχή της.

Η Τουρκία στοχεύει στην επίτευξη αυτών των στόχων με καθορισμό πολιτικών, μέσα στο πλαίσιο των αρχών επιλύσεως των υφισταμένων προβλημάτων με τους γείτονές της, σε ένα ειρηνικό περιβάλλον και με αμοιβαίες διαπραγματεύσεις, με σεβασμό της ανεξαρτησίας, της εθνικής κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας και ισότητας των δικαιωμάτων και χωρίς παρεμβάσεις στις εσωτερικές υποθέσεις ενός εκάστου. Ανεξάρτητα από τις ειρηνικές προσεγγίσεις της Τουρκίας, η αποφασιστικότητά της να εξασφαλίζει την εθνική της ασφάλεια και να παρεμποδίζει και να αποκρούει όλα τα είδη των εναντίον της επιθέσεων, από χώρες που συνεχίζουν να τηρούν εχθρική στάση, αποτελεί τον αποδεκτό κοινό παρανομαστή όλων των Τουρκικών Κυβερνήσεων και το εθνικό της σύστημα ασφαλείας έχει όλους τους πόρους και τις δυνατότητες να το εξασφαλίσει.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Συντάγματος, οι βασικοί σκοποί και υποχρεώσεις της πολιτείας εκφράζονται ως εξής : Η προστασία της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας του Τουρκικού Έθνους, του αδιαιρέτου της χώρας, του πολιτεύματος και της δημοκρατίας και η εξασφάλιση της ευημερίας, της ειρήνης και της ευτυχίας των ατόμων και της κοινωνίας. Η επίτευξη των υψηλών αυτών εθνικών σκοπών οι οποίοι μπορεί να ορισθούν ως «η Αιώνια Ύπαρξη του Κράτους και η ευημερία του Έθνους», με επίτευξη των ανωτέρω μνημονευθέντων Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών, εγγυάται επίσης από την Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας.

Το χαρακτηριστικό γνώρισμα κρατικής ενότητας της Τουρκίας αντανακλά ένα βαθύ πνεύμα αλληλεγγύης που εκπηγάζει από την κοινωνική της δομή. Η ενότητα αυτή και αλληλεγγύη είναι το αποτέλεσμα κοινής πολιτικής αγωγής και η Τουρκία είναι αποφασισμένη να το προστατεύσει. Επιπροσθέτως, η αρχή του

κοσμικού κράτους, που εγγυάται από τα άρθρα 2 και 4 του Συντάγματος, προστατεύεται με μεγίστη φροντίδα και ευαισθησία. Οι πολίτες της Τουρκίας έχουν το δικαίωμα να απολαμβάνουν ελευθερία συνειδήσεως, θρησκευτικής πεποιθήσεως και πίστεως. Εν τούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Συντάγματος : «Σε κανένα δεν θα επιτραπεί να εκμεταλλευθεί ή να καταχρασθεί θρησκευτικά αισθήματα ή αντικείμενα που θεωρούνται ιερά από μια θρησκεία, καθ'οιονδήποτε τρόπο, με σκοπό την προσωπική ή πολιτική επιρροή, ή ακόμη και μερική στήριξη των θεμελιωδών κανονισμών του κράτους, κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών και δικαστικών, σε θρησκευτικές αρχές. Το ζήτημα αυτό είναι μεγάλης σπουδαιότητας από την άποψη της εσωτερικής ασφάλειας».

Συμπερασματικά, ως παράγοντας σταθερότητας στο κέντρο μιας περιοχής, όπου διακυβεύονται μεγάλα συμφέροντα, και όπου υπάρχουν περίπλοκα στρατηγικά προβλήματα, η Τουρκία, αφ'ενός εξασφαλίζει, με αποφασιστικότητα, την ασφάλειά της έναντι εσωτερικών και εξωτερικών απειλών, που στοχεύουν τις εθνικές της αξίες, αφ'ετέρου εξασφαλίζει και την κοινωνικοοικονομική της ανάπτυξη. Εξ άλλου προσπαθεί να φθάσει σε ένα ανώτερο επίπεδο ασφαλείας και ευημερίας, που αποτελεί και μία από τις υψηλές της επιδιώξεις.

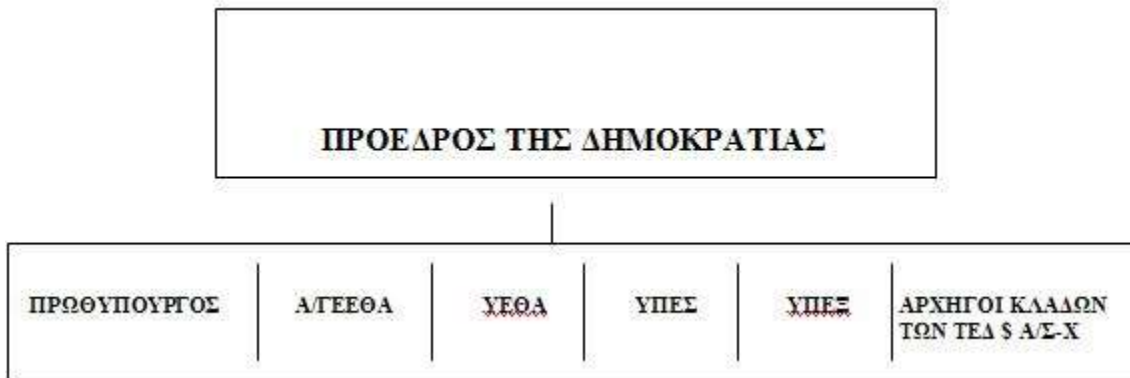
ΠΡΟΣΘΗΚΗ «1» στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»
Στην Εισήγηση «Τουρκική Πολιτεία και Τουρκικές Ε.Δ.»

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΣΕΑ)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Το ΣΕΑ με τη σημερινή του μορφή ιδρύθηκε με το Άρθρο 118 του Τουρκικού Συντάγματος του 1982 και το Νόμο 2945 της 1^{ης} Νοεμβρίου 1983. Σύμφωνα με τα παραπάνω το ΣΕΑ συγκροτείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρωθυπουργό, τον Α/ΓΕΕΘΑ, τον ΥΕΘΑ, τον ΥΠΕΞ, τον ΥΠΕΣ, τον Α/ΓΕΣ, τον Α/ΓΕΝ, τον Α/ΓΕΑ και Α/Σ-Χ. Κατά τις συνεδριάσεις του μπορούν να συμμετάσχουν και άλλοι υπουργοί και υπηρεσιακοί παράγοντες οι οποίοι προσκαλούνται για να λάβουν πληροφορίες ή να εκφράσουν απόψεις για θέματα της αρμοδιότητάς τους. Στις συνεδριάσεις συμμετέχει και ο Γ.Γ. του ΣΕΑ, ο οποίος όμως δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΕΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1982

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Σύμφωνα με το Άρθρο 118 του Συντάγματος του 1982, το ΣΕΑ ελέγχει, καθορίζει και εφαρμόζει την Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας με τη λήψη κατάλληλων αποφάσεων, την εξασφάλιση του αναγκαίου συντονισμού και τη γνωστοποίηση των αποφάσεών του στο Υπουργικό Συμβούλιο. Τα καθήκοντά του με βάση το Άρθρο 4 του Ν. 2945/83 είναι :

- α. Να ελέγχει, καθορίζει και εξασφαλίζει με τη λήψη κατάλληλων αποφάσεων την Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας και να εξασφαλίζει τον απαραίτητο συντονισμό με διαπιστώσεις, προτάσεις και αποφάσεις.
- β. Να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την υλοποίηση των εθνικών στόχων, των εθνικών προγραμμάτων και σχεδίων μέσω του καθορισμού της Πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας.
- γ. Να ελέγχει και να αξιολογεί τις πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές και τεχνολογικές εξελίξεις της χώρας και το βαθμό που αυτές επηρεάζουν την εθνική ισχύ και την ασφάλεια. Να παρακολουθεί τη λειτουργία των βασικών αρχών που εξασφαλίζουν την ενδυνάμωση-ενίσχυση των εθνικών στόχων.
- δ. Να λαμβάνει τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα για την εξασφάλιση της εθνικής ανεξαρτησίας, την ακεραιότητα, της περιουσίας και του αδιαίρετου της χώρας καθώς και την ειρήνη και ασφάλεια του λαού της.
- ε. Να καθορίζει τα μέτρα για την υλοποίηση των εθνικών στόχων που έχουν σχέση με την προστασία της έννομης τάξης, την εξασφάλιση της εθνικής ενότητας και ακεραιότητας, την προσήλωση στις αρχές, ιδέες και μεταρρυθμίσεις του Κ.Ατατούρκ και τις εθνικές αξίες και ιδανικά. Να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προφύλαξη των παραπάνω προτεραιοτήτων από εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους με τη χάραξη της αναγκαίας στρατηγικής και εφαρμογής των σχεδίων.

- στ. Να αποφασίζει για την εφαρμογή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, στρατιωτικού νόμου, επιστράτευσης και πολέμου.
- ζ. Να καθορίζει το σχεδιασμό και τις βασικές διατάξεις επί θεμάτων κατάστασης έκτακτης ανάγκης, πολέμου, μεταπολεμικής περιόδου, συμμετοχής στην εθνική άμυνα, επιστράτευσης και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα παραπάνω.
- η. Να ελέγχει τις αρχές πολιτικής της εθνικής άμυνας, να επιβλέπει τα οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και εκπαιδευτικά θέματα των υπηρεσιών άμυνας και ασφάλειας και να εξασφαλίζει τα αναγκαία κονδύλιά της μέσω του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού.
- θ. Να ελέγχει τις διεθνείς συμφωνίες που άπτονται θεμάτων εθνικής ασφαλείας. Οι αποφάσεις, οι προτάσεις, τα μέτρα και οι αρχές που καθορίζει το ΣΕΑ γνωστοποιούνται στο Υπουργικό Συμβούλιο.

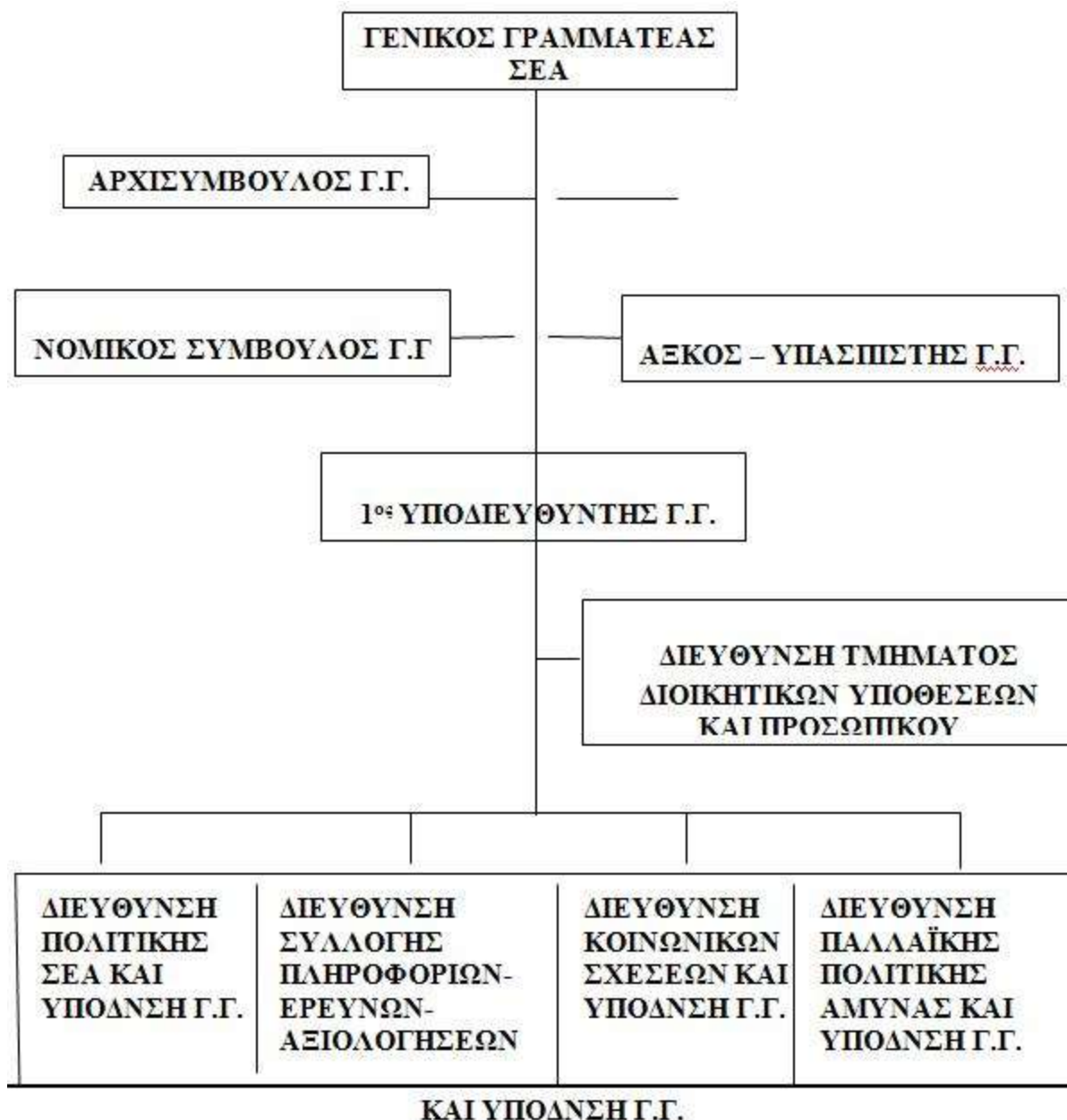
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ

Το ΣΕΑ συνεδριάζει συνήθως μια φορά το μήνα. Επίσης συνεδριάζει εκτάκτως εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή προταθεί από τον Πρωθυπουργό ή τον Α/ΓΕΕΘΑ. Η συνεδρίαση γίνεται υπό την Προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση απουσίας του τον αναπληρώνει ο Πρωθυπουργός. Οι αποφάσεις του ΣΕΑ λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του προεδρεύοντος. Οι αποφάσεις του ΣΕΑ μεταφέρονται από τον Πρωθυπουργό στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη κατάλληλων σχετικών αποφάσεων.

**ΠΡΟΣΘΗΚΗ «2» στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»
Στην Εισήγηση «Τουρκική Πολιτεία και Τουρκικές Ε.Δ.»**

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΣΕΑ

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΕΑ

- α. Πραγματοποιεί όλες τις εργασίες – έρευνες, μελέτες και αξιολογήσεις που απορρέουν από την αποστολή του ΣΕΑ, τα αποτελέσματα των οποίων υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Πρωθυπουργό και στα μέλη του Συμβουλίου.

- β. Ετοιμάζει τις αποφάσεις του ΣΕΑ και παίζει συμβουλευτικό ρόλο στην εφαρμογή των αποφάσεων από το Υπουργικό Συμβούλιο και όλους τους εμπλεκόμενους κρατικούς φορείς και οργανισμούς. Παρακολουθεί και ελέγχει με οδηγίες, συντονιστικό ρόλο και συνεργασία την πορεία όλων των παραπάνω.
- γ. Προωθεί όλες τις εργασίες της Γενικής Γραμματείας.
- δ. Σχετικά με την ευθύνη εξασφάλισης της Εθνικής Ασφάλειας από το Υπουργικό Συμβούλιο, εκτός της κρατικής αμυντικής πολιτικής, κάνει επαφές, όταν απαιτούνται, με αρμόδια Υπουργεία, Κρατικά Ιδρύματα και Οργανισμούς και αναζητεί διόδους συνεργασίας. Επιθεωρεί, σχεδιάζει, παρακολουθεί, δίνει οδηγίες και συντονίζει την πολιτική του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας αξιολογώντας τα αποτελέσματά της.
- ε. Σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΣΕΑ και τις σχετικές με αυτό υπουργικές αποφάσεις, κατευθύνει, συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των αποφάσεων από τα Υπουργεία και τα Κρατικά Ιδρύματα. Επίσης καθορίζει και σχεδιάζει τις δραστηριότητες και υπηρεσίες του ΣΕΑ όπως αυτές προβλέπονται στο σχετικό κανονισμό υπ' αριθμ. 2945.
- στ. Εκτός του πεδίου αμυντικής αποστολής των ΤΕΔ, συντονίζει, οργανώνει εξ ολοκλήρου και κάνει τις ανάλογες επεμβάσεις στις υπόλοιπες υπηρεσίες πολιτικής άμυνας. Σχετικά με τις προαναφερόμενες υπηρεσίες προωθεί και διαπιστώνει όλες τις τροποποιήσεις, επεμβάσεις κατά τη σύνταξη των βασικών αρχών του σχεδίου. Παρακολουθεί και διασφαλίζει την εφαρμογή αυτών των βασικών αρχών, καθώς και τη σύνταξη των σχεδίων από τα αρμόδια υπουργεία, κρατικούς οργανισμούς και ιδρύματα. Για το ίδιο θέμα (αμυντικές υπηρεσίες) εξασφαλίζει όλες τις απαιτήσεις που απορρέουν από τις διεθνείς συνθήκες και συμφωνίες, οι οποίες φροντίζει να τηρούνται. Σε κατάσταση ειρήνης και πολέμου, μεριμνά για την πραγματοποίηση όλων των δραστηριοτήτων και λήψη όλων των μέτρων πολιτικής άμυνας σύμφωνα με τους κανονισμούς, από τις πολιτικές υπηρεσίες, τα κρατικά και ιδιωτικά ιδρύματα ανάλογα με την αποστολή του καθ'ενός, σε περίοδο κατάστασης πολέμου αλλά και μετά από αυτή.
- ζ. Εφαρμόζει και καθορίζει όλες τις εργασίες που πρέπει να γίνουν και τα μέτρα που θα ληφθούν σε περίπτωση ανακοίνωσης σοβαρής διατάραξης της δημόσιας τάξης λόγω επεισοδίων βίας. Για την εφαρμογή και εξασφάλιση συνεργασίας καθορίζει τα παραπάνω μέτρα και υποβάλλει σχετική πρόταση γι' αυτά τα θέματα στον Πρωθυπουργό.
- η. Βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία και συντονισμό με το Ανώτατο Ίδρυμα Κρατικού Σχεδιασμού για θέματα όπως :
- Λήψη μέτρων που προβλέπονται για την Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας.
 - Πρώθηση των παραπάνω μέτρων και συνεργασία με τους κοινωνικούς φορείς.
 - Υπηρεσιών πολιτικής άμυνας και υλικών, οικονομικών, κοινωνικών και άλλων προβλεπομένων μέτρων για αναβάθμιση των σχεδίων και προγραμμάτων.

- Μεριμνά ώστε όλα αυτά τα μέτρα να προβλεφθούν στον εκάστοτε ετήσιο προϋπολογισμό που συντάσσεται από την Κυβέρνηση.
- θ. Προωθεί την εφαρμογή των επί μέρους αποφάσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας, Πρωθυπουργού και ΣΕΑ που δίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό.
- ι. Η Γ.Γ. του ΣΕΑ είναι αρμόδια να εφαρμόσει, παρακολουθήσει, κατευθύνει, συντονίσει και ελέγξει όλα τα παραπάνω, στο πλαίσιο των οδηγιών που δίδονται στο όνομα του Προέδρου της Δημοκρατίας και Πρωθυπουργού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»

Στην Εισήγηση «Τουρκική Πολιτεία και Τουρκικές Ε.Δ.»

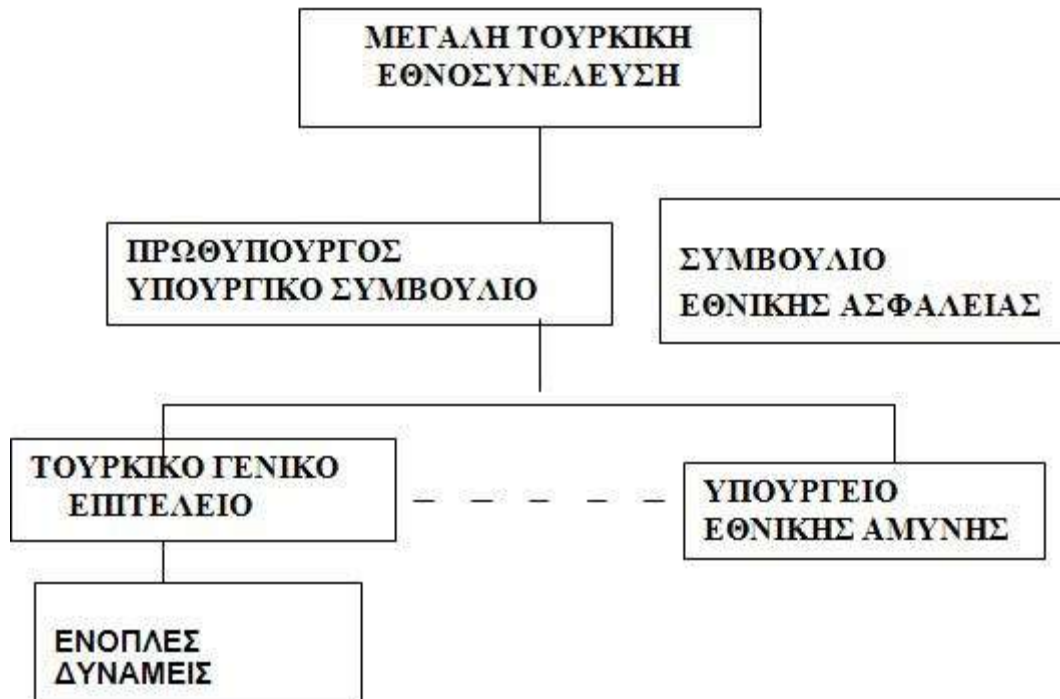
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ

ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Η θέση, στην κρατική δομή, των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων (ΤΕΔ), η εκπροσώπηση και η χρησιμοποίησή των ρυθμίζεται από το Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας. Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η Ανωτάτη Στρατιωτική Διοίκηση εκπροσωπείται από την άυλη (πνευματική) αρχή της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνελεύσεως.

Ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου, ως Αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων, διορίζεται από τον Πρόεδρο και είναι υπεύθυνος έναντι του Πρωθυπουργού, για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο, έναντι της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνελεύσεως, για την Εθνική Ασφάλεια και την προετοιμασία των Ενόπλων Δυνάμεων για την άμυνα της χώρας. Παρά ταύτα, η εξουσία για την κήρυξη πολέμου και την αποστολή Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων σε ξένες χώρες, καθώς και η χορήγηση αδείας σε ξένες Ένοπλες Δυνάμεις να εισέλθουν στην Τουρκία, ανήκει στη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ»

Στην Εισήγηση «Τουρκική Πολιτεία και Τουρκικές Ε.Δ.»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ (ΥΕΘΑ)

Το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης (ΥΕΘΑ) είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση των υπηρεσιών, πολιτικών, νομικών, κοινωνικών, οικονομικών και καταρτίσεως του προϋπολογισμού, των λειτουργιών της Εθνικής Άμυνας. Είναι επίσης υπεύθυνο για την εκτέλεση και των ακόλουθων υπηρεσιών :

- Στρατολογία σε ειρήνη και σε πόλεμο.
- Προμήθεια όπλων, οχημάτων, συσκευών, υλικών διοικητικής μερίμνης και εφοδίων.
- Αμυντική Βιομηχανία.
- Υγεία.
- Κατασκευές, ακίνητη περιουσία, στέγαση και υποδομή (Επενδυτικό Πρόγραμμα Ασφαλείας ΝΑΤΟ) και
- Οικονομικό και απογραφικό έλεγχο, μέσα στα πλαίσια των αρχών, των προτεραιοτήτων και των κυρίων προγραμμάτων που αποφασίζονται από το Τουρκικό Γενικό Επιτελείο, σύμφωνα με την πολιτική αμύνης των Ενόπλων Δυνάμεων που αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ**

Οι λειτουργίες αυτές του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης επιτελούνται από δύο υφυπουργούς και τις συνδεδεμένες με αυτούς υπογραμματείες (Επιτελικές Ομάδες).

Μετάφρασις από την πρωτότυπη έκδοση της «Λευκής Βίβλου 2000» του Τουρκικού Υπουργείου Εθνικής Αμύνης

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ
Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ
Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα
16 Φεβρουαρίου 2008 – 15 Απριλίου 2008

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ
Επιτίμου Διοικητού 1^{ης} Στρατιάς

1. ΕΛΛΑΣ – ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

Στις 28 Φεβρουαρίου 2008 ο κ. Χριστόφιας ανέλαβε τα καθήκοντα του Προέδρου σε επίσημη τελετή, που έγινε στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Στη βαρυσήμαντη ομιλία του ανέφερε, ότι πρώτιστο καθήκον του θα είναι η επιδίωξη της επιτεύξεως μιας δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσεως στα πλαίσια μιας διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας, η οποία θα πρέπει να έχει μια και μόνη κυριαρχία, διεθνή προσωπικότητα και ιθαγένεια. Επίσης καθόρισε ότι βάση για διαπραγμάτευση πρέπει να είναι η συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου 2006, που έχει υπογραφεί από τους κ.κ. Παπαδόπουλο και Ταλάτ και όχι το σχέδιο Ανάν το οποίο θεωρεί νεκρό.

Η συμφωνία Παπαδόπουλου – Ταλάτα της 8^{ης} Ιουλίου 2006 περιλαμβάνει μια σειρά αρχών στις οποίες πρέπει να βασίζεται η επίλυση του Κυπριακού, οι οποίες είναι :

*** Η δέσμευση για επανένωση της Κύπρου με βάση μια διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία και πολιτική ισότητα.**

*** Η αναγνώριση ότι το σημερινό status quo είναι απαράδεκτο.**

*** Η δέσμευση ότι μια συνολική διευθέτηση είναι επιθυμητή, καθώς και εφικτή.**

*** Η άμεση έναρξη διαδικασίας η οποία θα διαλαμβάνει δικαιοδική συζήτηση επί θεμάτων που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή του λαού και ταυτόχρονα εκείνων που αφορούν σε ουσιαστικά θέματα.**

*** Η πρόβλεψη για υιοθέτηση μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης προς βελτίωση της ζωής Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων.**

Ο κ. Ταλάτ τήρησε αδιάλλακτη στάση κατόπιν εντολής της Αγκύρας, η οποία τον υποχρέωσε να επιμείνει στο σχέδιο Ανάν, να μη δεχθεί διάλογο με βάση τη συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου 2006, χωρίς όμως να την απορρίπτει επίσημα και να προβάλλει την «απομόνωση των Τουρκοκυπρίων» απαιτώντας την άρση της.

Κατόπιν πρωτοβουλίας του κ. Χριστόφια πραγματοποιήθηκε στις 21 Μαρτίου 2008 συνάντησή του με τον Τ/Κ ηγέτη κ. Ταλάτ. Παρόλο το αρνητικό

κλίμα που είχε δημιουργηθεί, από την προκλητική στάση του κ. Ταλάτ, η συνάντηση ήταν θετική, γιατί συμφώνησαν επί της διαδικασίας, που θα οδηγήσει σε απ'ευθείας διαπραγματεύσεις, για την επίλυση του Κυπριακού και ανακοίνωσαν το άνοιγμα του οδοφράγματος στην οδό Λήδρας.

Επίσης συμφώνησαν να συναντηθούν και πάλι σε τρεις μήνες για να αξιολογήσουν το έργο των ομάδων χωρίς να αποκλείεται να τεθούν και θέματα επί της ουσίας. Ενδεικτικό της καλής προθέσεως και των δύο μερών, για να βρεθεί λύση, είναι το γεγονός ότι ούτε ο κ. Ταλάτ αναφέρθηκε στο σχέδιο Ανάν, ούτε ο κ. Χριστόφιας στη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου 2008, παρόλο που τα μέτρα που συμφωνήθηκαν προβλέπονται σ' αυτή.

Την επομένη κιάλας ημέρα (22 Μαρτίου 2008) συναντήθηκαν οι σύμβουλοί τους κ.κ. Γ. Ιακώβου και Οτ. Ναμί και προχώρησαν στη σύσταση ομάδων εργασίας με αντικείμενό τους τα θέματα καθημερινότητας στα οποία περιλαμβάνονται οι περιουσίες στα κατεχόμενα, η ελεύθερη διακίνηση πολιτών, οι εγκλωβισμένοι και τα οικονομικά μέτρα για τους εγκλωβισμένους.

Στις 3 Απριλίου 2008, σε υλοποίηση της αποφάσεώς τους, πραγματοποιήθηκε, με πανηγυρική τελετή, η διάνοιξη του οδοφράγματος στην οδό Λήδρας, η οποία όμως το βράδυ κλείστηκε για τρεις ώρες από τις Ε/Κ αρχές, εξ αιτίας της εισόδου Τ/Κ αστυνομικών στη νεκρή ζώνη, παρά τα συμφωνηθέντα. Ο κ. Χριστόφιας χαρακτήρισε το άνοιγμα ως θετικό στοιχείο για τη συνολική λύση και προανήγγειλε και το άνοιγμα του Λιμνίτη. Ο κ. Ταλάτ, στις 11 Απριλίου 2008, διέσχισε την οδό Λήδρας και εισήλθε στον ελληνοκυπριακό τομέα σε μια ιδιωτική επίσκεψη καλής θελήσεως.

Η συνάντηση των κ.κ. Χριστόφια και Ταλάτ κινητοποίησε τους μηχανισμούς του ΟΗΕ, με τον ορισμό ως νέου αντιπροσώπου του στην Κύπρο του κ. Ταγιέ Μπρουν Ζεριχούν και την αποστολή στη Λευκωσία του βοηθού Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Λιν Πάσκοε με αποστολή να διερευνήσει τις εκατέρωθεν διαθέσεις και να καταγράψει τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες μπορεί να αναληφθεί μία νέα πρωτοβουλία με πιθανότητες επιτυχίας και χωρίς τον κίνδυνο του φιάσκου με το σχέδιο Ανάν. Εκτός από τον ΟΗΕ ενεργοποιήθηκαν και οι ΗΠΑ, ύστερα από τέσσερα χρόνια, με την αποστολή αντιπροσώπων τους στην Κύπρο και την πρόσκληση του κ. Χριστόφια στην Ουάσιγκτον.

Η ανάληψη νέας πρωτοβουλίας από τον ΟΗΕ με τη συμμετοχή των ΗΠΑ και ο χρόνος εκδηλώσεώς της, θα εξαρτηθούν από την πρόοδο των διαπραγματεύσεων μεταξύ Χριστόφια-Ταλάτ, και αν όλα πάνε καλά θα έχουμε κορύφωση των διαπραγματεύσεων το καλοκαίρι με επιδίωξη επιτεύξεως τελικής λύσεως εντός του έτους, το οποίο όμως δεν φαίνεται και τόσο πιθανό.

β. Σκοπιανό

Η Ελλάδα, παρά τις πιέσεις και το κλίμα φοβίας που είχε δημιουργηθεί από τη στάση των ΗΠΑ, έθεσε βέτο στην πρόσκληση των Σκοπίων από το ΝΑΤΟ, στη Σύνοδο Κορυφής στο Βουκουρέστι (3-4 Απριλίου 2008),

έχοντας την συμπαράσταση της Γαλλίας, της Ισπανίας και της Ιταλίας. Το μεγάλο κέρδος είναι η αναφορά στο κείμενο συμπερασμάτων ότι «η FYROM θα προσκληθεί όταν βρεθεί λύση στην ονομασία», που σημαίνει ότι η θέση της Ελλάδος «Μη λύση – Μη πρόσκληση» έγινε θέση της Συμμαχίας και κριτήριο εντάξεως.

Το βέτο αιφνιδίασε τον κ. Μπους γιατί δεν είχε εκτιμηθεί σωστά η θέση της Ελλάδος, παρόλο που είχε διακηρυχθεί με σαφήνεια από τον Έλληνα Πρωθυπουργό, που είχε και την καθολική στήριξη όλων των κομμάτων και της κοινής γνώμης, όπως αποτυπωνόταν στις δημοσκοπήσεις. Αιφνιδίασε επίσης και τα Σκόπια, γιατί από τη μεριά τους είχαν πιστέψει, ότι η Ελλάδα δεν θα τολμούσε να αντισταθεί στη θέληση του κ. Μπους, που τους είχε πείσει ότι η ένταξή τους ήταν δεδομένη. Ο κ. Μπους έδειξε εκνευρισμό, αλλά δεν προέβη σε δηλώσεις σε βάρος της χώρας μας. Προσπάθησε να εμψυχώσει τους Σκοπιανούς, συναντόμενος μαζί τους δύο φορές και υποσχόμενος ότι θα υπογράψει μαζί τους σύμφωνο, με το οποίο θα εγγυώνται οι ΗΠΑ την ασφάλειά τους.

Στα Σκόπια επικράτησε μεγάλη απογοήτευση και δημιουργήθηκε ανθελληνικό κλίμα, χωρίς βίαιες αντιδράσεις.

Η Ελληνική Κυβέρνηση τηρεί χαμηλούς τόνους και τείνει χείρα φιλίας προς τα Σκόπια, καλώντας τα, σε κάθε ευκαιρία, να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις στα πλαίσια του ΟΗΕ.

Ο κ. Μπους χρέωσε το φιάσκο στον βοηθό ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Ντάνιελ Φρίντ, ο οποίος είχε προβεί και στην ατυχή δήλωση για αναγνώριση μακεδονικής γλώσσας και μακεδονικής εθνότητας και την είχε αποσύρει μετά την ελληνική αντίδραση και τον αντικατέστησε με την Πρέσβειρα των ΗΠΑ στο ΝΑΤΟ κα Βικτωρία Νούλαντ, η οποία επισκέφθηκε τα Σκόπια και τους μετέφερε την προτροπή του κ. Μπους για λύση μέσα σε ημέρες ή το πολύ εβδομάδες και στη συνέχεια επικοινωνήσε, τηλεφωνικά, και με την κα Μπακογιάννη, στην οποία μετέφερε την ίδια προτροπή.

Απ'ότι φαίνεται, η ελληνική πλευρά ευνοεί την αμερικανική παρέμβαση, γιατί πιστεύει ότι οι ΗΠΑ θα πείσουν τα Σκόπια να επιδείξουν ευελιξία. Αυτό όμως δεν είναι καθόλου βέβαιο, γιατί στην ηγεσία τους συγκαταλέγεται ένας σκληρός πυρήνας ατόμων, που έχουν την καταγωγή από σλαβόφωνους φυγάδες και τα οποία θέλουν να δικαιώσουν την αποσχιστική πολιτική, στην οποία πίστευαν οι γονείς τους την εποχή εκείνη, πριν από 60 χρόνια.

Στο παιχνίδι επιστρέφει και ο κ. Μάθιου Νίμιτς, ο οποίος θα επισκεφθεί τα Σκόπια στις 17 Απριλίου και την Αθήνα στις 18 Απριλίου 2008 και ανάλογα με τα αποτελέσματα, πιθανόν να καλέσει τους δύο διαπραγματευτές στη Ν. Υόρκη τη Μεγάλη Εβδομάδα.

Εν τω μεταξύ η Βουλή των Σκοπίων τα ξημερώματα της 12 Απριλίου 2008 ψήφισε υπέρ της αυτοδιαλύσεώς της και της προκηρύξεως εκλογών εντός 60 ημερών, όπως προβλέπει το Σύνταγμά τους.

Παρ'όλο που όλη η ηγεσία τους (Πρόεδρος, Πρωθυπουργός, ΥΠΕΞ) τάχθηκαν υπέρ της συνέχισης των διαπραγματεύσεων και κατά την προεκλογική περίοδο, είναι βέβαιο ότι δεν θα προχωρήσει η διαδικασία, γιατί κανένας σκοπιανός πολιτικός δεν θα θελήσει να δεσμευτεί για ένα συμβιβασμό, που θα του κοστίζει εκλογικά και πολύ περισσότερο ο εθνικιστής Πρωθυπουργός κ. Γκρουέφσκι, ο οποίος προκάλεσε τις εκλογές για να εκμεταλλευτεί την αυξημένη, λόγω της αδιαλλαξίας του, δημοτικότητα του. Η Ελλάδα μάλλον κερδισμένη θα βγει από την επιβράδυνση των διαπραγματεύσεων, γιατί μετά το βέτο άρχισε να επικρατεί στο λαό των Σκοπίων η άποψη, που έχει εκφραστεί από τον Πρόεδρο κ. Τσερβενκόφσκι, ότι η ένταξη στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ έχει περισσότερη σημασία για τη χώρα τους απ'ότι η ονομασία και όχι το αντίθετο που κυριαρχούσε πριν το βέτο και ως εκ τούτου οι πιέσεις για έναν έντιμο συμβιβασμό προς την ηγεσία θα αυξάνουν συνεχώς.

Η Ελλάδα στο Βουκουρέστι πέτυχε μιας μεγάλης τακτικής και στρατηγικής σημασίας νίκη όχι όμως και την οριστική λύση, που είναι το ζητούμενο και για την επιτυχία της οποίας θα πρέπει να συνεχίσει να εργάζεται σκληρά. Επειδή όποια ονομασία και αν επιλεγεί έχει μειονεκτήματα (το μεν «Άνω Μακεδονία» γιατί, όπως προκύπτει από κείμενα του Θουκυδίδη και του Ηροδότου και απόσπασμα από ομιλία του Μ. Αλεξάνδρου προς τους στρατιώτες του, η ονομασία αυτή αναφέρονταν στην αρχαιότητα, στους τρεις βορειότερους νόμους της σημερινής Μακεδονίας, κάτι που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να ενισχύσει τις αλυτρωτικές διεκδικήσεις τους. Το δε «Νέα Μακεδονία» γιατί υποδηλώνει δεσμό και νομιμοποιεί όχι μόνο το σφετερισμό της ιστορικής μας κληρονομιάς, αλλά και τον επεκτατισμό τους), η προσπάθεια της Ελληνικής Κυβέρνησεως θα πρέπει να επικεντρωθεί στη μια ονομασία για όλες τις χρήσεις εντός και εκτός των Σκοπίων και στην αλλαγή του Συντάγματος χωρίς αναφορά σε μακεδονική γλώσσα και μακεδονικό έθνος. Τυχόν αποδοχή διπλής ονομασίας δεν θα λύσει το πρόβλημα και θα το βρούμε μπροστά μας σύντομα.

Προσωπικά θα ήθελα να μη βρεθεί λύση, με υπαιτιότητα όμως των Σκοπίων, για να μη χρεωθεί το κόστος η χώρα μας, γιατί οι σκοπιανοί, έχοντας τον όρο Μακεδονία στο όνομά τους, με οποιοδήποτε προσδιορισμό, δεν θα σταματήσουν τις αλυτρωτικές τους διεκδικήσεις, όπως προκύπτει και από την επιστολή που έστειλε ο ΥΠΕΞ κ. Μιλόσοσκι στους ομολόγους του των χωρών του ΝΑΤΟ, πλην της Ελλάδας, στην οποία αναφέρει ότι «Πίσω από τη διαφωνία για το όνομα κρύβεται η άρνηση της μακεδονικής ταυτότητας της μακεδονικής μας γλώσσας και της μακεδονικής μας πολιτιστικής κληρονομιάς». Αυτή η θέση νομίζω ότι τα λέει όλα.

γ. Ελληνοτουρκικές Σχέσεις

Στις αρχές του 2^{ου} δεκαημέρου του Μαρτίου 2008, τα ερευνητικά πλοία «CESME» και «CANDARLI», πραγματοποίησαν γεωδυναμικές έρευνες στα

διεθνή ύδατα μεταξύ Μυτιλήνης και Χίου, χωρίς να εκδοθεί «αναγγελία προς τους ναυτιλομένους». Το Τουρκικό ΥΠΕΞ απάντησε, στο Ελληνικό, που ζήτησε διευκρινήσεις, ότι «οι Τουρκικές θέσεις για την υφαλοκρηπίδα είναι γνωστές».

Εκτιμάται ότι η Τουρκία με την έξοδο των δύο πλοίων ήθελε να υπενθυμίσει την παγία αμφισβήτηση του status quo στο Αιγαίο.

Το Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης έκρινε, στις 29 Μαρτίου 2008, ότι η Ελλάδα έχει παραβιάσει το δικαίωμα του συνεταιρισμού των μουσουλμάνων της Θράκης, κατόπιν προσφυγών της «Τουρκικής Ένωσης Θράκης» και του «Συλλόγου Τούρκων Γυναικών». Επίσης στις 15 Μαρτίου 2008 ο Οργανισμός της Ισλαμικής Διάσκεψης, με ειδικό ψήφισμα, υιοθετεί την τουρκική θέση για μειονότητα στη Θράκη και καλεί την Ελλάδα, να σεβαστεί τα δικαιώματα της «Τουρκικής μειονότητας», να αναγνωρίσει τους εκλεγμένους από τη μειονότητα ψευτομουφτήδες Ξάνθης και Κομοτηνής και να αποδεχθεί την αυτοδιοίκηση των βακουφίων.

Μετά την ανεξαρτητοποίηση του Κοσσυφοπεδίου διακινούνται στη Θράκη ηλεκτρονικά μηνύματα από sites φαντάσματα, τα οποία καλούν τους μουσουλμάνους να αναλάβουν περαιτέρω πρωτοβουλίες για διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους και τη διασφάλιση των συμφερόντων τους.

Και οι τρεις αυτές ενέργειες είναι αποτέλεσμα της πολιτικής της Τουρκίας, η οποία σε συστηματική συνεργασία με το Προξενείο της Κομοτηνής και μουσουλμανικές οργανώσεις, επιδιώκει την ενεργοποίηση, υπέρ των θέσεών της, διπλωματικών και νομικών μηχανισμών σε τοπικό και διεθνές, κυρίως, επίπεδο.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Η ανεξαρτητοποίηση του Κοσσυφοπεδίου πυροδότησε το όραμα της «Μεγάλης Αλβανίας» που θα περιλαμβάνει όλους τους Αλβανούς των Βαλκανίων, που είναι 5.600.000 περίπου (σημερινή Αλβανία 3.200.000, Κοσσυφοπέδιο 1.800.000, ΠΓΔΜ 500.000, Ν. Σερβία και Μαυροβούνιο 100.000), παρά τις περί του αντιθέτου δηλώσεις του Πρωθυπουργού κ. Μπερίσα σε συνέντευξή του στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 9 Μαρτίου 2008, ότι το «αλβανικό ζήτημα» έκλεισε με την ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου.

Η συνένωση Αλβανίας-Κοσσυφοπεδίου, είναι πλέον θέμα χρόνου, γιατί δεν έχει κανένα νόημα η ύπαρξη δύο αλβανικών κρατών, το ένα δίπλα στο άλλο. Άλλωστε αυτή είναι και η επιδίωξη των ΗΠΑ, οι οποίες θέλουν να καταστήσουν τη «Μεγάλη Αλβανία», στρατηγικό εταίρο στα Βαλκάνια, γιατί ο αλβανικός λαός είναι ο περισσότερο φιλοαμερικανικός λαός της περιοχής.

β. Βουλγαρία

Κατέστη η έκτη χώρα, που επικύρωσε τη Ρυθμιστική Συνθήκη της ΕΕ από τη Βουλή με 195 υπέρ και 15 κατά ψήφους.

γ. Σερβία – Κοσσυφοπέδιο

Η Σερβία, αμέσως μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου, δυναμίτισε την ατμόσφαιρα, θέτοντας σε εφαρμογή τα μέτρα, που είχε προσχεδιάσει, από τα οποία τα κυριότερα είναι :

* Η παθητική απόσχιση του Β. Τμήματος, του οποίου οι Σέρβοι κάτοικοι, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και των υπαλλήλων τοπικής αυτοδιοικήσεως, κήρυξαν ανυπακοή, μετά τη δήλωση του κ. Κοστούνιτσα ότι η Σερβία εξακολουθεί να διοικεί τα βόρεια τμήματα στα οποία οι Σέρβοι είναι πλειοψηφία και την προτροπή του Αρχιεπισκόπου της Ορθόδοξης Εκκλησίας κ. Αρτεμίου να διακόψουν κάθε επαφή με την Κοσοβάρικη διοίκηση. Επίσης η Σερβική Εταιρεία Σιδηροδρόμων απειράθη να ανακτήσει τον έλεγχο της σιδηροδρομικής γραμμής στο βόρειο Κοσσυφοπέδιο, αλλά απετράπη από την πολιτική διοίκηση του ΟΗΕ (UNIMIC) που ελέγχει την περιοχή.

* Οι δυναμικές αντιδράσεις και οι συγκρούσεις στη Μητροβίτσα, που είχαν ως αποτέλεσμα, έναν Ουκρανό αστυνομικό του ΟΗΕ νεκρό και δεκάδες τραυματίες από τη χρήση των όπλων των νατοϊκών δυνάμεων.

Όσο οι Σέρβοι του Β. Κοσόβου θα αισθάνονται την προστασία της Ρωσίας, δεν πρόκειται να υποταχτούν στην κυβέρνηση της Πρίστινα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με μια δυναμική στρατιωτική παρουσία, που η διεθνής κοινότητα δεν πρόκειται να προσφέρει και ως εκ τούτου οι αναταραχές θα συνεχίζονται.

* Οι συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας εκατοντάδων χιλιάδων Σέρβων στις πόλεις της Σερβίας και της Βοσνίας.

* Η διακοπή της αποπληρωμής του χρέους του Κοσσυφοπεδίου και η διάθεση του σχετικού ποσού στις σερβικές κοινότητες της περιοχής.

* Η ανάκληση των Πρέσβων από τις χώρες που αναγνώρισαν την ανεξαρτησία και επιπλέον η διακοπή των εμπορικών σχέσεων με Κροατία, Ουγγαρία, Βουλγαρία και Σλοβακία.

* Η απόρριψη της προτάσεως της ΕΕ για κατάργηση της βίζας, το διπλασιασμό των υποτροφιών και μιας συμφωνίας για τις μεταφορές.

* Το έγγραφο προς τον ΟΗΕ για ουσιαστική απόσχιση του Β. Κοσσυφοπεδίου με το οποίο αναγνωρίζει μεν τη δικαιοδοσία της UNIMIC, αλλά ζητά να ελέγχουν μόνον οι Σέρβοι και όχι και οι Αλβανοί την αστυνομία, τη δικαιοσύνη και τις συνοριακές και τελωνειακές αρχές στους σερβικούς θύλακες.

Η Ρωσία συνεχίζει την υποστήριξή της στη Σερβία με ενέργειες όπως :

* Η άμεση επίσκεψη του, υποψηφίου τότε και νυν Προέδρου της, κ. Μπεντβέντεφ στο Βελιγράδι, όπου υπέγραψε συμφωνία για την κατασκευή του σερβικού τμήματος του αγωγού «South Stream».

* Η άρνησή της να συμμετάσχει την προβλεπόμενη από το σχέδιο Αχτισάαρι επιτροπή, που θα αποτελεί την κορυφαία διεθνή αρχή στην περιοχή και η υπόμνηση, με δηλώσεις του ΥΠΕΞ, ότι, η Ρωσία είχε δικό της ειρηνευτικό απόσπασμα στο Κοσσυφοπέδιο την περίοδο 1999-2004, πυροδοτώντας σενάρια επιστροφής των ρωσικών δυνάμεων, ύστερα και από τη σχετική αίτηση των Σέρβων κατοίκων της Μητροβίτσας.

* Η δήλωση ότι θα παρεμποδίσει την αναγνώρισή του από τον ΟΗΕ και η επίκληση του ΥΠΕΞ κ. Λαβρόφ προς τις χώρες της Μ. Ανατολής να μην αναγνωρίσουν την ανεξαρτητοποίησή του με το επιχείρημα ότι μια τέτοια ενέργεια θα ενεθάρρυνε τις αποσχιστικές τάσεις άλλων περιοχών.

* Η αίτηση που υπέβαλε στο Δικαστήριο της Χάγης, για την παροχή των στοιχείων των ερευνών που αποδεικνύουν τα στρατιωτικά εγκλήματα του UCK εναντίον των Σέρβων του Κοσσυφοπεδίου.

Η διαμάχη του Πρωθυπουργού κ. Κοστούνιτσα που υποστηρίζει την εγκατάλειψη της προσπάθειας για την ένταξη της Σερβίας στην ΕΕ, με τον φιλοδυτικό Πρόεδρο κ. Τάντις που τάσσεται υπέρ της συνέχισης της προσπάθειας, προκάλεσε την παραίτηση του πρώτου και την προκήρυξη εκλογών για τις 11 Μαΐου 2008, στις οποίες κλήθηκαν να συμμετάσχουν και οι Σέρβοι του Κοσσυφοπεδίου.

Από το αποτέλεσμα των εκλογών που θα έχουν χαρακτήρα δημοψηφίσματος, θα εξαρτηθεί η πορεία ή όχι της Σερβίας προς την ΕΕ και αν θα δοθεί συνέχεια στην πρόθεση των εθνικιστών να θέσουν και επισήμως θέμα αποσχίσεως του Β. Κοσσυφοπεδίου, οπότε θα έχουμε και τις αντιδράσεις των Κοσοβάρων , των ΗΠΑ και της ΕΕ.

Η ανεξαρτητοποίηση του Κοσσυφοπεδίου πυροδότησε τις αποσχιστικές τάσεις και άλλων περιοχών, όπως των Σέρβων της Βοσνίας, των Αλβανών των Σκοπίων οι οποίοι αποχώρησαν από την Κυβέρνηση του εθνικιστή κ. Γκρούεφσκι και προκάλεσαν τη διεξαγωγή προώρων εκλογών, κατόπιν προτάσεώς τους που ενεκρίθη από τη Βουλή στις 12 Απριλίου 2008. Των δύο αποσχισθεισών περιοχών, της Αχμπαζίας και Ν. Οσετίας, από τη Γεωργία, που ζητούν τη διεθνή αναγνώριση της ανεξαρτησίας τους, χωρίς όμως η Ρωσία που τις υποστηρίζει να έχει προβεί ακόμη σε δήλωση αναγνώρισεως της ανεξαρτησίας τους. Ίσως να το πράξει αργότερα σε συνδυασμό με τις εξελίξεις στη Σερβία και το Κοσσυφοπέδιο. Στο παιχνίδι μπήκε και η Ουγγρική μειονότητα της Ρουμανίας (Σζέκλερς) που θεωρεί την ανεξαρτητοποίηση του Κοσσυφοπεδίου ως προηγούμενο για τη διεκδίκηση της αυτονομίας της.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Εσωτερική Κατάσταση

Νέα σοβαρή πολιτική κρίση προκάλεσε η, θεωρούμενη ως νέο δικαστικό πραξικόπημα, ομόφωνη απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου να προχωρήσει στην εξέταση, επί της ουσίας, της αγωγής του Γενικού Εισαγγελέα, που ζητά την απαγόρευση του κυβερνώντος κόμματος της Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως (ΑΚΡ) και την πολιτική απαγόρευση, για πέντε χρόνια, 71 στελεχών μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται ο Πρωθυπουργός κ. Ερντογάν και ο Πρόεδρος κ. Γκιουλ, με την κατηγορία ότι παραβίασαν τον κοσμικό χαρακτήρα του κράτους. Η δίκη θα διαρκέσει 6-8 μήνες και η απόφαση αναμένεται να είναι καταδικαστική. Γι' αυτό ο κ. Ερντογάν σχεδιάζει να αντιδράσει, άμεσα, με την επίσπευση της αναθεώρησης των άρθρων 68 και 69 του Συντάγματος, που αφορούν την απαγόρευση των κομμάτων, ώστε να αλλάξει τους όρους του παιχνιδιού πριν την απόφαση και αν δεν εξασφαλίσει την απαιτούμενη πλειοψηφία των 2/3 (το ΑΚΡ από μόνο του δεν επαρκεί γιατί του υπολείπονται 28 βουλευτές), που είναι και το πιο πιθανό, να προχωρήσει σε δημοψήφισμα, προκαλώντας έτσι και νέες αντιδράσεις του κεμαλικού κατεστημένου. Η ίδια κατάσταση είχε δημιουργηθεί και με τον πρώτο ισλαμιστή πρωθυπουργό κ. Ερμπακάν του οποίου το κόμμα που ήταν στην κυβέρνηση, είχε τεθεί σε απαγόρευση το 2000 και ο ίδιος είχε καταδικαστεί σε φυλάκιση ενός έτους, την οποία άρχισε να εκτίει (κατά σύμπτωση;) ύστερα από τέσσερεις αναβολές για λόγους υγείας, στις 4 Απριλίου σε κατ' οίκον περιορισμό.

Μερικοί αναλυτές συνδέουν την κίνηση αυτή με την προσπάθεια ακύρωσης της αποφάσεως για τη χρήση της μαντίλας. Οι περισσότεροι όμως υποστηρίζουν ότι στόχος της είναι να σταματήσουν οι έρευνες γύρω από την υπόθεση «Ένεργκον» της συμμορίας αποστράτων και ακραίων εθνικιστών, της οποίας τα δίκτυα απολήγουν στον κρατικό μηχανισμό και σχεδίαζε δολοφονίες διανοουμένων και ηγετών με στόχο τον εκτροχιασμό της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας, την πολιτική εκτροπή και την τελική επέμβαση του στρατού, αν απετύγχαναν οι άλλοι τρόποι.

β. Ενταξιακή Πορεία

Η διαπίστωση ότι οι πολιτικές μεταρρυθμίσεις (αναθεώρηση του άρθρου 301 του ΠΚ και η ελευθερία της έκφρασης, ο διαχωρισμός θρησκείας και κράτους κ.α.) δεν σημείωσαν αρκετή πρόοδο το 2007, είναι το συμπέρασμα της έκθεσης για την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας που εγκρίθηκε τόσο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και από το Ευρωκοινοβούλιο. Θετικές καταγραφές για την Ελλάδα είναι η επισήμανση ότι η Τουρκία δεν έχει εφαρμόσει το πρόσθετο πρωτόκολλο για την Κύπρο και η έκκληση για άμεση επαναλειτουργία της Σχολής της Χάλκης και δημόσια χρήση του τίτλου «Οικουμενικός» για τον Πατριάρχη.

Η ΕΕ παρακολουθεί στενά τη δημιουργηθείσα από το «δικαστικό πραξικόπημα» κατάσταση και στηρίζει τη δημοκρατική κυβέρνηση της Τουρκίας η οποία εξελέγη προσφάτως με ποσοστό 47%. Ο Πρόεδρος κ. Μπαρόζο

συνοδευόμενος από τον Επίτροπο κ. Όλι Ρεν , επισκέφθηκε, στις 10-11 Απριλίου 2008, την Τουρκία και εξεδήλωσε την υποστήριξη της ΕΕ στην κυβέρνηση και τον κ. Ερντογάν. Ο κ. Μπαρόζο δήλωσε ότι «σύμφωνα με τις αρχές του Συμβουλίου της ΕΕ, απαγόρευση ενός κόμματος δικαιολογείται, μόνον αν ζητά τη χρήση βίας ή καταφεύγει στη βία, ως πολιτικό μέσο, για την ανατροπή της συνταγματικής τάξης» και προσέθεσε πως «σε περίπτωση σοβαρής παραβίασεως των δημοκρατικών αρχών, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να εξετάσει τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στην ενταξιακή πορεία και να αποφασίσει ακόμη και την αναστολή τους».

γ. Κουρδικό

Ο τουρκικός στρατός που είχε εισβάλει στις 21 Φεβρουαρίου 2008 στο Β. Ιράκ, διέκοψε τις επιχειρήσεις κατά του ΡΚΚ στις 29 Φεβρουαρίου 2008 και επέστρεψε στην Τουρκία, αφήνοντας πίσω 24 Τούρκους στρατιώτες και 230 αντάρτες του ΡΚΚ νεκρούς.

Η κεμαλική αντιπολίτευση επέκρινε δριμύτατα τις Ένοπλες Δυνάμεις για πρόωρη αποχώρηση, κατηγορώντας τις ότι υπέκυψαν στις πιέσεις του Υπουργού Άμυνας των ΗΠΑ κ. Γκέϊτζ, που είχε επισκεφθεί την Άγκυρα στις 28 Φεβρουαρίου 2008. Στους επικριτές απάντησε, σε οργίλο ύφος, ο Αρχηγός των ΕΔ Στρατηγός κ. Μπουγιουκανίτ και τους κατηγορήσε ότι, με τη στάση τους, βλάπτουν τις ΕΔ περισσότερο από το ΡΚΚ.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της Χουριέτ, που διαψεύστηκε από την κυβέρνηση, οι ΗΠΑ ζήτησαν από την Τουρκία, ως αντάλλαγμα, για να της επιτρέψουν την εισβολή και να την βοηθήσουν με παροχή πληροφοριών για τις κινήσεις του ΡΚΚ, την ενεργότερη συμμετοχή στις επιχειρήσεις κατά των Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν, τη χρήση του τουρκικού εδάφους για ασφαλή αποχώρηση των αμερικανικών δυνάμεων από το Ιράκ, όποτε ζητηθεί, την εγκατάσταση σε τουρκικό έδαφος μέρους του αντιπυραυλικού συστήματος και την προώθηση κοινωνικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων προς όφελος των Κούρδων της Τουρκίας. Ανεξαρτήτως της αληθείας ή όχι του δημοσιεύματος, ο Τούρκος Πρωθυπουργός κ. Ερντογάν ανακοίνωσε με συνέντευξή του στους «Τάϊμς» της Ν. Υόρκης επενδύσεις 12 δις δολαρίων για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των κουρδικών περιοχών (σύμπτωση ή επιβεβαίωση της Χουριέτ ;).

Η Τουρκία βρίσκεται σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Αν επικρατήσει το κεμαλικό κατεστημένο η χώρα θα διολισθήσει σε ένα αυταρχικό αντιδημοκρατικό καθεστώς, με επικυρίαρχο το «βαθύ κράτος», θα ανακοπεί, ίσως δια παντός, η ευρωπαϊκή πορεία της και θα καταστεί παράγοντας αποσταθεροποίησης στην περιοχή των Βαλκανίων και της Μ. Ανατολής. Στην περίπτωση αυτή θα υπάρξουν και σοβαρές επιπτώσεις στις σχέσεις της με την χώρα μας και την Κύπρο.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στην αναθέριμανση των σχέσεων Γαλλίας και Γερμανίας προχώρησαν στις 3 Ματίου 2008 η Καγκελάριος κ. Μέρκελ και ο Πρόεδρος κ. Σαρκοζί, που αποδέχτηκε τροποποίηση του αρχικού του σχεδίου για τη σύσταση της «Μεσογειακής Ενώσεως», η οποία θα αποτελέσει πλέον κοινό πρόγραμμα των 27 κρατών της ΕΕ με στόχο τη συνεργασία με τις χώρες της Μεσογείου και όχι μια ξεχωριστή ένωση 18 χωρών που βρέχονται από τη Μεσόγειο, όπως ήταν η πρόθεσή του.

Νέα πανάκριβα ηλεκτρονικά συστήματα επιτηρήσεως των συνόρων διασυνδεδεμένα με τεράστιες τράπεζες προσωπικών δεδομένων ετοιμάζονται να εγκαταστήσουν οι χώρες της ΕΕ. Το πλέγμα των μέτρων περιλαμβάνει ραντάρ, δορυφορικά συστήματα, εναέριες περιπολίες από μη επανδρωμένα α/φ και νέα ηλεκτρονικά συστήματα στο έδαφος για τον έλεγχο των ταξιδιωτών, ιδίως των προερχομένων από τρίτες χώρες.

Οι ΗΠΑ δεν δέχτηκαν να διαπραγματευτούν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την κατάργηση της βίζας για όσα κράτη-μέλη της ισχύει (Ελλάδα και όλα τα νέα μέλη πλην Σλοβενίας) και έτσι κάθε χώρα θα συνάψει διμερή σχέση μαζί της. Η κατάργηση της βίζας για τους Έλληνες αναμένεται να υλοποιηθεί εντός των προσεχών εβδομάδων.

Κατόπιν προσπαθειών των Ελλήνων Ευρωβουλευτών ανεβλήθη, η προγραμματισμένη για τις 10 Απριλίου 2008, ψήφιση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση για την ευρωπαϊκή υποψηφιότητα της FYROM στην οποία ανεφέρετο ότι η ονομασία δεν αποτελεί κριτήριο προσκλήσεως.

5. ΓΑΛΛΙΑ - ΑΓΓΛΙΑ

Οι κ.κ. Σαρκοζί και Μπράουν συμφώνησαν, κατά τη διάρκεια της επισκέψεως του Γάλλου Προέδρου στην Αγγλία, να θέσουν τις βάσεις για μια νέα «φιλική συνεννόηση». Οι υπερβολικές όμως χειρονομίες καλής θελήσεως έναντι της Αγγλίας και των ΗΠΑ, που έκανε ο κ. Σαρκοζί στο Λονδίνο, προκάλεσαν τις έντονες αντιδράσεις και στο ίδιο του το κόμμα. Ακόμη και ο Πρωθυπουργός κ. Φρανσουά Φιγιόν, σύμφωνα με πληροφορίες, παίρνει αποστάσεις από τον Πρόεδρο στις κατ'ιδίαν συζητήσεις.

6. ΙΤΑΛΙΑ

Εάν εκλεγεί στις προσεχείς εκλογές ο κ. Μπερλουσκόνι η Ιταλία θα αποσύρει τα στρατεύματά της από το Λίβανο και θα τα μεταφέρει στο Ιράκ και το Αφγανιστάν.

7. ΒΕΛΓΙΟ

Πέντε Βελγικά κόμματα συμφώνησαν στις 18 Μαρτίου 2008 στο σχηματισμό κυβερνήσεως, τερματίζοντας το 9μηνο πολιτικό αδιέξοδο, που απειλούσε με διχασμό τη διαιρεμένη, γλωσσικά, χώρα.

8. ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Την οργή των ισλαμιστών όλου του κόσμου, με τα σκίτσα του Μωάμεθ, έχει προκαλέσει και η προβολή, από τον ακροδεξιό βουλευτή Χερτ Βίλντερς, ταινίας μικρού μήκους, που επιτίθεται στο Κοράνι, χαρακτηρίζοντάς το «φασιστικό βιβλίο».

9. NATO

Η διάσκεψη του NATO που πραγματοποιήθηκε στις 2-4 Απριλίου 2007 στο Βουκουρέστι υπήρξε μια ακόμη μεγάλη αποτυχία της πολιτικής του κ. Μπους. Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν τα εξής :

α. Αφγανιστάν

Η έκκληση για την αποστολή αρκετών χιλιάδων στρατιωτών έπεσε στο κενό. Κατεγράφη μόνο η βούληση των κρατών-μελών να ενισχύσουν τις δυνάμεις τους και να επανεξετάσουν τη συμμετοχή τους σε δύσκολες αποστολές. Μόνον η Γαλλία ανακοίνωσε ότι θα αποστείλει 1.000 άνδρες επιπλέον.

β. Διεύρυνση προς Ανατολάς

Αποκλείστηκε η πρόσκληση Ουκρανίας και Γεωργίας, λόγω της αρνήσεως, κυρίως της Γαλλίας και της Γερμανίας, αλλά και άλλων 12 χωρών, οι οποίες έλαβαν υπόψη τις αντιδράσεις του κ. Πούτιν.

γ. Διεύρυνση στα Δυτικά Βαλκάνια

Προσεκλήθησαν Αλβανία και Κροατία και αποκλείστηκε η ΠΓΔΜ λόγω του ελληνικού βέτο.

δ. Αντιπυραυλική Ασπίδα

Έγινε αποδεκτή η εγκατάσταση βάσεων στην Πολωνία και Τσεχία, υπό την προϋπόθεση της συμμετοχής, κατά κάποιο τρόπο και της Ρωσίας στο σύστημα (διασύνδεση του νατοϊκού συστήματος με το αντίστοιχο ρωσικό και πρόσβασή της στις αμερικανικές αντιπυραυλικές εγκαταστάσεις στην Τσεχία και στην Πολωνία). Για το θέμα αυτό οι κ.κ. Μπους και Πούτιν εξέφρασαν, στην κατ'ιδίαν συνάντηση που είχαν στο Σότσι της Μ. Θάλασσας στις 6 Απριλίου 2008, την επιθυμία τους για την ανάπτυξη ενός κοινού αντιπυραυλικού συστήματος, αλλά οι διαφορές παρέμειναν.

Τα γενικότερα συμπεράσματα από τη διάσκεψη είναι ότι :

* **Οι ΗΠΑ έχασαν την ηγεμονία τους.**

* **Η συμμαχία εξακολουθεί να αναζητεί έναν ουσιαστικό ρόλο υπάρξεως μετά την ψυχροπολεμική εποχή.**

* **Η απειλή της τρομοκρατίας, η οποία είναι υπαρκτή, έχει χάσει τη δυναμική συσπειρώσεως των χωρών γύρω από την Αμερική, που είχε στο παρελθόν, λόγω της αλόγιστης και παραπλανητικής χρήσης της, όπως στο Ιράκ, από τον Πρόεδρο Μπους.**

* **Στη σύγχρονη Ευρώπη δεν αρκεί να είσαι πειθήνιος φίλος και υπηρέτης των ΗΠΑ για να πετύχεις τους στόχους σου.**

Η Ελλάδα απέρριψε μεν το αίτημα του ΝΑΤΟ για την επιχειρησιακή αναβάθμιση των δυνάμεών της στο Αφγανιστάν, αλλά εξετάζει την ενίσχυση των δυνάμεών μας με :

* Την αύξηση του Τάγματος Ειδικής Συγκροτήσεως του Αφγανιστάν με 40-50 άνδρες επιπλέον.

* Την επαναδιάθεση του κινητού χειρουργείου με 40 άτομα και

* Την ανάληψη και πάλι της διοικήσεως του αεροδρομίου της Καμπούλ με 40 στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων.

10.ΡΩΣΙΑ

Διπλωματική σύγκρουση ξέσπασε ανάμεσα στη Ρωσία και τις ΗΠΑ, αμέσως μετά την ανεξαρτητοποίηση του Κοσσυφοπεδίου (λεπτομέρειες στην παράγραφο 2γ).

Με 70,22% εξελέγη 3^{ος} Πρόεδρος της Ρωσίας, όπως αναμενόταν, ο κ. Ντιμίτρι Μεντβέντεφ, που είναι συνεργάτης του κ. Πούτιν από το 1991 και είχε θεαματική εξέλιξη ανάλογη με αυτή του προστάτη του. Το 2002 διορίστηκε Πρόεδρος της Gazprom, το 2003 διευθυντής του Προεδρικού γραφείου του Κρεμλίνου και το 2005 πρώτος Αντιπρόεδρος, αρμόδιος για τα κοινωνικά προγράμματα. Είναι ένας κατ'εξοχήν πραγματιστής και διαλλακτικός ηγέτης-μάνατζερ, ο οποίος δίνει έμφαση στα πρακτικά οικονομικά ζητήματα και αποφεύγει τις δημόσιες συγκρούσεις γύρω από τα πολιτικά ζητήματα. Αμέσως μετά την εκλογή του δήλωσε συνεχιστής της πολιτικής Πούτιν, αλλά διευκρίνισε ότι αυτός θα ασκεί την εξωτερική πολιτική, όπως ορίζει το Σύνταγμα. ΗΠΑ και ΕΕ υποδέχτηκαν συγκρατημένα το νέο Πρόεδρο. Πολλά όμως δυτικά ΜΜΕ έσπευσαν να τον χαρακτηρίσουν ως το «σκυλάκι» και τη «μαριονέτα» του Πούτιν.

Ο κ. Πούτιν αναμένεται να αναλάβει την Προεδρία του κόμματος της Ενωμένης Ρωσίας στη διάρκεια του συνεδρίου που θα γίνει στα μέσα Απριλίου και την Πρωθυπουργία στις 8 Μαΐου 2008. Από τις θέσεις αυτές θα μπορεί να ελέγχει τη Δούμα, με τα 2/3 της πλειοψηφίας που έχει το κόμμα της Ενωμένης Ρωσίας, αλλά και να ασκεί πιέσεις στο νέο Πρόεδρο.

Ο Στρατηγός Μπαλουγέφσκι δήλωσε στην Ακαδημία Στρατιωτικών Επιστημών της Ρωσίας, ότι η χώρα του, σε περίπτωση εξωτερικής απειλής, θα αντιδράσει με χρήση πυρηνικών, και όχι μόνο συμβατικών όπλων, όπως ήταν το δόγμα μέχρι τώρα. Η δήλωση αυτή προκάλεσε έντονες εντυπώσεις, γιατί έρχεται να προστεθεί στις ψυχροπολεμικές σχέσεις της Ρωσίας με τις ΗΠΑ και τη Δύση.

Ο κ. Πούτιν, με τη στάση του, κατάφερε να πείσει τη Γαλλία και τη Γερμανία να ανατρέψουν τα σχέδια του κ. Μπους για διεύρυνση του ΝΑΤΟ προς Ανατολάς (Γεωργία – Ουκρανία), δίνοντας ως αντάλλαγμα στο ΝΑΤΟ τη δυνατότητα «της τακτικής χρήσης ρωσικών μέσων μεταφοράς για τον ανεφοδιασμό των δυνάμεών του στο Αφγανιστάν».

11. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Παλαιστινιακό

Με αφορμή την εκτόξευση ρουκετών από τη Χαμάς, το Ισραήλ εξαπέλυσε στις 28 Φεβρουαρίου 2008 μεγάλης κλίμακας επιχειρήσεις εναντίον της Γάζας με την κωδική ονομασία «Θερμός Χειμώνας». Στις 3 Μαρτίου 2008 το Ισραήλ διέκοψε τις επιχειρήσεις και τα στρατεύματα αποχώρησαν από τη Γάζα αφήνοντας πίσω του 116 νεκρούς Παλαιστίνιους και άγνωστο αριθμό τραυματιών. Ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ κ. Ολμέρτ δήλωσε ότι ο πόλεμος εναντίον της Χαμάς θα συνεχιστεί μέχρι να διαλυθεί και υπαινίχθηκε ότι οι επιχειρήσεις διακόπηκαν, λόγω της προγραμματισμένης για τις 4 Μαρτίου 2008 επισκέψεως της Αμερικανίδας ΥΠΕΞ κ. Κοντολίζας Ράϊς. Ο Παλαιστίνιος Πρόεδρος κ. Μαχμούντ Αμπάς ανέστειλε τις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις και διέκοψε κάθε διπλωματική επαφή με το Ισραήλ. ΟΗΕ και ΕΕ επέκριναν το Ισραήλ για «δυσανάλογη χρήση βίας» και το ΣΑ, μετά ην έκτακτη συνεδρίαση, ανακοίνωσε ότι «καταδικάζει κάθε πράξη βίας».

Κατόπιν πιέσεων της κ. Κοντολίζας Ράϊς που επισκέφθηκε την περιοχή στις 8-9 Μαρτίου 2008, ο κ. Αμπάς δέχτηκε να επιστρέψει στις διαπραγματεύσεις, χωρίς να επιμείνει στον όρο που είχε θέσει, ότι «δεν θα επανέλθει αν δεν υπάρξει συμφωνία καταπαύσεως του πυρός». Η Ισραηλινή κυβέρνηση δήλωσε ότι μολονότι δεν πρόκειται να υπογράψει συμφωνία για την κατάπαυση του πυρός, εν τούτοις είναι διατεθημένη να τερματίσει τις επιχειρήσεις στη Γάζα, αν και η Χαμάς σταματήσει την εκτόξευση ρουκετών.

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες οι ΗΠΑ, ενώ αρνούνται κάθε διάλογο με τη Χαμάς, έχουν αναθέσει στην Αίγυπτο μεσολαβητικό ρόλο. Για το λόγο αυτό άλλωστε επισκέφθηκε το Κάιρο στις 8 Μαρτίου 2008 ο κ. Γουέλτς, ειδικός απεσταλμένος της κ. Κοντολίζας Ράϊς στην περιοχή.

Στις 7 Μαρτίου 2008, το Ισραήλ επέβαλε γενικό αποκλεισμό της Γάζας λόγω του θανάτου ενός στρατιώτη Ισραηλινής περιπόλου, που έπεσε σε ενέδρα Παλαιστίνιων και κυρίως από το θάνατο οκτώ μαθητών 15 και 16 ετών από επίθεση Παλαιστίνιου σε Εβραϊκό σχολείο της Ταλμούδ.

Στις 13 Μαρτίου 2008 η Χαμάς πρότεινε κατάπαυση του πυρός με τον όρο τη διακοπή των επιχειρήσεων στα Παλαιστινιακά εδάφη και την άρση του αποκλεισμού της Λωρίδας της Γάζας, τους οποίους όμως απέρριψε το Ισραήλ.

Στις 7 Μαρτίου 2008 η Αίγυπτος άρχισε να υψώνει τείχος κατά μήκος των συνόρων της Λωρίδας της Γάζας προκειμένου να απαγορεύσει την είσοδο Παλαιστίνιων στη χώρα και να μην επαναληφθεί το φαινόμενο του περασμένου Ιανουαρίου, που χιλιάδες Παλαιστίνιοι της Γάζας κυκλοφορούσαν ελεύθεροι στο Αιγυπτιακό έδαφος, μετά την καταστροφή από μαχητές της Χαμάς των οδοφραγμάτων και των αναχωμάτων.

Σε αποτυχία κατέληξαν οι πενήνήμερες συνομιλίες (19-22 Μαρτίου 2008) πού είχαν Φατάχ και Χαμάς στην Υεμένη, με πρωτοβουλία του Προέδρου της Αλί Αμπντουλάχ Σαλέχ.

Το Ισραήλ απείλησε, με δήλωση του ΥΦΕΞ κ. Μάτζαλι Ουαχάμπ, στις 26 Μαρτίου 2008, ότι «θα διακόψει το διάλογο αν επέλθει συμφωνία μεταξύ

Φατάχ και Χαμάς και γι' αυτό η Παλαιστινιακή αρχή πρέπει να διαλέξει με ποια πλευρά θα πάει».

Στις 24 Απριλίου 2008 ο κ. Αμπάς θα επισκεφθεί τις ΗΠΑ και τον Μάιο ο κ. Μπους θα μεταβεί στο Ισραήλ, προκειμένου να πιέσει τις δύο πλευρές για επιτάχυνση των διαπραγματεύσεων.

Το Ισραήλ, ανταποκρινόμενο σε έκκληση της κας Ράϊς που επισκέφθηκε και πάλι την περιοχή, έδωσε την 1 Απριλίου 2008 στη δημοσιότητα, σχέδιο για την άμβλυνση των περιορισμών στις μετακινήσεις των Παλαιστινίων στην κατεχόμενη Δυτική Όχθη, αλλά αγνόησε την αυστηρή σύστασή της, κατά της επεκτάσεως των εβραϊκών οικισμών, εξαγγέλοντας την ανέγερση 600 νέων κατοικιών στην ανατολική Ιερουσαλήμ.

Η κατάσταση στην Παλαιστίνη έχει επιδεινωθεί σοβαρά, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες της κας Ράϊς, η οποία έχει πραγματοποιήσει 14 ταξίδια τους τελευταίους 15 μήνες. Οι ΗΠΑ θα πρέπει να αντιληφθούν ότι δεν θα υπάρξει διέξοδος αν δεν συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις απ' ευθείας και όχι μέσω Αιγύπτου και η Χαμάς, η οποία έχει αυξήσει τη δημοτικότητά της, αν δεν πειστεί το Ισραήλ να αποστερηθεί της κατοχής ξένων εδαφών και αν δεν αντιμετωπιστεί το ζήτημα της ειρήνης όχι μόνο με τους Παλαιστινίους, αλλά και με τα γειτονικά αραβικά κράτη συνολικά.

β. Ιράκ

Ιστορικής σημασίας επίσκεψη πραγματοποίησε την 1 Μαρτίου 2008 ο Πρόεδρος του Ιράν κ. Αχμεντινεζάντ στο Ιράκ, που ήταν η πρώτη μετά την ισλαμική επανάσταση στο Ιράν το 1979. Υπέγραψε 10 συμφωνίες με στόχο την ενδυνάμωση της οικονομικής συνεργασίας των δύο χωρών. Κάλεσε τις ΗΠΑ να αποχωρήσουν από το Ιράκ και χαρακτήρισε αβάσιμες τις κατηγορίες ότι το Ιράν υποστηρίζει τις σιίτικες ένοπλες ομάδες του Ιράν. Οι ΗΠΑ δεν έδειξαν την ενόχλησή τους και το Στέϊτ Ντιπάρτμεντ περιορίστηκε στην αναφορά ότι η επίσκεψη αυτή θα μπορούσε να χρησιμεύσει, ώστε η Τεχεράνη να αλλάξει στάση στο θέμα των πυρηνικών.

Διήμερη αιφνιδιαστική επίσκεψη πραγματοποίησε ο Αμερικανός Αντιπρόεδρος κ. Τσέινι, στις 18-19 Μαρτίου 2008. Συναντήθηκε με τον Πρωθυπουργό κ. Μαλίκι τον Στρατηγό κ. Πετρέους και τον ηγέτη των Κούρδων του Β. Ιράκ από τον οποίο ζήτησε να συμβάλουν οι Κούρδοι στην εθνική συμφιλίωση και να μην παρέχουν διευκολύνσεις και καταφύγιο στο PKK. Η επίσκεψή του συνοδεύτηκε από το χειρότερο τρομοκρατικό χτύπημα των τελευταίων μηνών, από το οποίο σκοτώθηκαν 52 άνθρωποι και τραυματίστηκαν 70 κοντά σε σιιτικό τέμενος στην Καμπούλ.

Στις 25 Μαρτίου 2008 ο Ιρακινός στρατός ανέλαβε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην περιοχή της Βασόρας εναντίον των αντιμαχομένων σιιτικών ομάδων, του στρατού Μαχντί υπό τον σίιτη κληρικό Αλ Σαντρ, του Ισλαμικού Συμβουλίου και ενόπλων τμημάτων του κόμματος Φαντίλα. Έπειτα από αιματηρές

συγκρούσεις μιας εβδομάδος, ο Σαντρ κήρυξε προσωρινή εκεχειρία στις 4 Απριλίου 2008 και δήλωσε έτοιμος να διαπραγματευτεί με την κυβέρνηση. Ο πρωθυπουργός κ. Μαλίκι απέρριψε την πρόταση και συνεχίζει τις επιχειρήσεις με την υποστήριξη των αμερικανικών δυνάμεων, παρόλο που ο Σαντρ απέσυρε από τις 8 Απριλίου 2008 τους μαχητές του από τους δρόμους και διέρρευσε ότι θα εγκαταλείψει τον ένοπλο αγώνα.

Στις 4.000 έφθασαν οι νεκροί στρατιώτες στο Ιράκ μέχρι τις 28 Μαρτίου 2008.

Ο Τζωρτζ Μπους υιοθέτησε τις προτάσεις του Στρατηγού Πετρέους, ο οποίος υποστήριξε στις 8 Απριλίου 2008, ενώπιον της Επιτροπής και Αμύνης του Κογκρέσου, ότι πρέπει να ανασταλεί η αποχώρηση των στρατιωτών, από τον Ιούλιο και μετά, για 45 ημέρες και να επαναληφθεί ύστερα από επανεκτίμηση της καταστάσεως.

Είναι έτοιμη, προς υπογραφή, συμφωνία μεταξύ του κ. Μπους και της Ιρακινής κυβερνήσεως, με την οποία αναγνωρίζεται το δικαίωμα των ΗΠΑ να διεξάγουν επ'άοριστον επιχειρήσεις στο Ιράκ. Έτσι δεν θα χρειαστεί νέα έγκριση από τον ΟΗΕ.

γ. Ιράν

Το ΣΑ ενέκρινε στις 3 Μαρτίου 2008, την 3^η δέσμη κυρώσεων κατά του Ιράν, πολύ πιο ηπίων από αυτές που είχαν προτείνει αρχικά οι ΗΠΑ, η Βρετανία και η Γαλλία, γιατί Ρωσία και Κίνα προέβαλαν αντιρρήσεις. Η Ρωσία μάλιστα πέτυχε να ακυρώσει το σχέδιο των δυτικών χωρών για την έκδοση καταδικαστικής αποφάσεως από τη Διεθνή Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) κατά του Ιράν, προειδοποιώντας ότι δεν θα ψηφίσει την απόφαση του ΣΑ για τις κυρώσεις. Το κείμενο που ενεκρίθη επιβάλλει περισσότερους ταξιδιωτικούς και οικονομικούς περιορισμούς και επεκτείνει τη λίστα προϊόντων με διπλή χρήση, ειρηνική και πολεμική, που δεν πρέπει να πωλούνται στο Ιράν.

Το Ιράν απέρριψε τη νέα απόφαση του ΣΑ ως «άνευ αξίας» με ανακοίνωση του εκπροσώπου του ΥΠΕΞ, που δήλωσε «η απόφαση αντιβαίνει στο πνεύμα και το γράμμα της ΙΑΕΑ. Βασίζεται σε πολιτικά κίνητρα και προκατειλημμένη προσέγγιση. Η απόφαση είναι απαράδεκτη και αξιοκατάκριτη και δεν θα έχει την παραμικρή επίδραση στην αποφασιστικότητα του Ιράν να συνεχίσει το πυρηνικό του πρόγραμμα».

Οι ΗΠΑ και τα κράτη της ΕΕ κάλεσαν την Τεχεράνη να συμμορφωθεί με τα ψηφίσματα του ΣΑ, για περικοπή του πυρηνικού της προγράμματος και να συνεργάζεται με την ΙΑΕΑ, ενώ το ρωσικό ΥΠΕΞ ανακοίνωσε ότι «το ψήφισμα είναι σημαντικό μήνυμα προς το Ιράν για να συνεργαστεί».

Στις 8 Απριλίου 2008 η Τεχεράνη ανακοίνωσε ότι προχωρά στην εγκατάσταση 6.000 νέων συσκευών φυγοκεντρίσεως πέραν των 3.000 που λειτουργούν στις εγκαταστάσεις της Νατάτς, υποστηρίζοντας ότι εμπλουτίζει ουράνιο μόνο για παραγωγή ενέργειας.

Η διεθνής κοινότητα, μετά τη διαφαινόμενη αποτυχία της 3^{ης} δέσμης κυρώσεων να κάμψει την αδιαλλαξία του Ιράν, μελετά την προσφορά νέου πακέτου με ουσιαστικότερα κίνητρα από αυτά του 2006. Στην προσπάθεια αυτή συμμετέχουν Ρωσία, Κίνα, Βρετανία και Γαλλία και συνεργάζονται μαζί τους και οι ΗΠΑ, παρόλο που επιμένουν περισσότερο στην πολιτική κυρώσεων και όχι των κινήτρων.

Στις 14 Μαρτίου 2008 διενεργήθηκαν βουλευτικές εκλογές από τις οποίες αποδυναμώθηκε ο κ. Αχμεντινεζάντ, που θα ελέγχει στη νέα Βουλή μόνο το ένα τέταρτο, έναντι των δύο τρίτων που ήλεγχε στην προηγούμενη. Με αυτά τα δεδομένα η νέα Βουλή θα είναι περισσότερο κριτική προς τον κ. Αχμεντινεζάντ και ο Αγιατολάχ Χαμενεί θα έχει μεγαλύτερη ευχέρεια, στο να επιβάλει τις δικές του απόψεις. Οι εκλογές ανέδειξαν επίσης και τον πιθανότερο αντίπαλο του κ. Αχμεντινεζάντ στις προεδρικές εκλογές του 2009 που θα είναι ο κ. Αλί Λαριτζανί, πρώην διαπραγματευτής του Ιράν για το πυρηνικό πρόγραμμα, ο οποίος, επικεφαλής διαφορετικής λίστας, εξασφάλισε περισσότερους από 40 βουλευτές.

δ. Ισραήλ

Το Ισραήλ προειδοποίησε το Ιράν, με δηλώσεις του Υπουργού Υποδομών κ. Ελιέζερ, κατά τη διάρκεια της μεγαλύτερης ασκήσεως πολιτικής άμυνας στην ιστορία της χώρας, ότι «οι Ιρανοί αν και έχουν επίγνωση της δυνάμεώς μας συνεχίζουν να μας προκαλούν μαζί τη σύμμαχό τους Χεζμπολάχ, και εμείς πρέπει να το αντιμετωπίσουμε».

ε. Λίβανος – Συρία

Συνεχίζεται το αδιέξοδο στην εκλογή Προέδρου στο Λίβανο. Τα περισσότερα κράτη – μέλη του Αραβικού Συνδέσμου, κατηγορούν τον Πρόεδρο Άσαντ της Συρίας, ότι βρίσκεται πίσω από την Χεζμπολάχ, που απαιτεί να πάρει περισσότερες κυβερνητικές θέσεις, προκειμένου να συναινέσει στην εκλογή Προέδρου.

Η Αίγυπτος και η Σαουδική Αραβία ανησυχούν από τη συμμαχία του Άσαντ με το Ιράν, γιατί το βοηθά στην επιδίωξή του να καταστεί περιφερειακή δύναμη, διευκολύνοντας τη διεξόδυσή του στις αραβικές χώρες και στα πολιτικά πράγματα των Αράβων.

12. ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Πακιστάν

Η συμφωνία την οποία είχε συνάψει η Μπούτο, κατόπιν υποδείξεως των ΗΠΑ, με τον Πρόεδρο κ. Μουσάραφ, να απαλλάξει το σύζυγό της από τις κατηγορίες για διαφθορά που τον βάραιναν, με αντάλλαγμα τη μη δίωξη του Προέδρου και τη συγκατοίκηση στην εξουσία, τηρήθηκε. Ήδη ο κ. Μουσάραφ έστειλε στο αρχείο όλες τις υποθέσεις που βάρυναν τον κ. Ζανταρί, πρόεδρο πλέον

του Λαϊκού Κόμματος του Πακιστάν (PPP) και απέσυρε τις αγωγές που είχε κάνει σε βάρος του σε Ελβετικά δικαστήρια.

Κατόπιν συμφωνίας των Προέδρων των δύο μεγάλων κομμάτων, κ.κ. Ζανταρί του Λαϊκού Κόμματος του Πακιστάν (PPP) και Νουάρ Σαρίφ του κόμματος της Μουσουλμανικής Λίγκας (PML-N), σχηματίστηκε κυβέρνηση συνασπισμού με πρωθυπουργό τον αντιπρόεδρο του PPP και πρώην πρόεδρο του κοινοβουλίου κ. Γιουσούφ Ραζά Γκιλάνι, τον οποίο είχε κλείσει στη φυλακή για πέντε χρόνια (2001-2006) ο κ. Μουσάραφ,. Οι Υπουργοί της νέας κυβέρνησης προέρχονται από το PPP ένδεκα και το PML-N εννέα.

Η νέα κυβέρνηση ορκίστηκε από τον κ. Μουσάραφ την 1^η Απριλίου. Οι προερχόμενοι από το κόμμα του κ. Σαρίφ Υπουργοί, έφεραν μαύρα περιβραχιόνια σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την παράνομη εκλογή του Προέδρου τον Οκτώβριο 2007.

Αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων της η κυβέρνηση αποφυλάκισε τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Ιφτικάρ Τσαουντρί, που καθαιρέθηκε, αποκαταστάθηκε κατόπιν λαϊκής εξεγέρσεως, ξανακαθαιρέθηκε και φυλακίστηκε και όλους τους δικαστές που αρνήθηκαν να νομιμοποιήσουν την εκλογή του κ. Μουσάραφ ως Προέδρου. Υπεσχέθη δε ότι θα τους επαναφέρει στις θέσεις τους σε 30 ημέρες.

Ο νέος Πρωθυπουργός και ο Πρόεδρος του PPP κ. Ζανταρί, διαβεβαίωσαν τους απεσταλμένους του κ. Μπους κ.κ. Νεγρεπόντε, Υφυπουργό Εξωτερικών, και Μπάουτσερ, αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών για θέματα Ασίας, ότι το Πακιστάν θα συνεχίσει μεν να υποστηρίζει τον αγώνα των ΗΠΑ κατά της τρομοκρατίας, αλλά τους επεσήμαναν ότι απαιτούνται πολιτικές λύσεις, αναπτυξιακά προγράμματα και νέα στρατηγική για την αντιμετώπιση της Αλ Κάϊντα και των Ταλιμπάν και όχι μόνο στρατιωτικά μέσα.

Η συγκυβέρνηση θεωρείται προβληματική γιατί ο κ. Σαρίφ θα υποστηρίξει τις προσπάθειες του κ. Τσαντρί, όταν επανέλθει στην προεδρία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, να κριθεί ως αντισυνταγματική η εκλογή του κ. Μουσάραφ στην προεδρία και να κηρυχθεί έκπτωτος, ενώ ο κ. Ζανταρί θα αντιδρά, λόγω συμφωνίας.

β. Αφγανιστάν

Η κατάσταση στο Αφγανιστάν είναι πολύ άσχημη. Στο νότο κυριαρχούν οι Ταλιμπάν και στο βορρά άρχισαν, με την έναρξη της ανοίξεως, τα τρομοκρατικά κτυπήματα με δεκάδες νεκρούς.

Εκτιμάται ότι η κατάσταση θα χειροτερεύσει μετά την απροθυμία των ευρωπαίων να ανταποκριθούν στην έκκληση του κ. Μπους για αποστολή αρκετών δεκάδων χιλιάδων στρατιωτών επιπλέον και για ανάληψη επικίνδυνων αποστολών, τις οποίες έχουν επωμιστεί μόνο οι ΗΠΑ, η Βρετανία

και ο Καναδάς, ο οποίος απειλεί ότι θα αποσύρει τις δυνάμεις του από τις επιχειρήσεις, αν δεν συμμετάσχουν σ' αυτές και άλλες χώρες.

γ. Κορέα

Η Β. Κορέα συμφώνησε με τις ΗΠΑ, στα «πολιτικά ανταλλάγματα» που θα λάβει για τη διακοπή του πυρηνικού της προγράμματος, αλλά απαιτείται ακόμη μεγάλη προσπάθεια μέχρι την τελική συμφωνία.

Η ένταση στις σχέσεις μεταξύ Β. και Ν. Κορέας εντείνονται συνεχώς, λόγω της σκληρής πολιτικής, που εφαρμόζει έναντι της Πιον-Γιανγκ ο νέος Πρόεδρος κ. Λι.

δ. Κίνα

Οι ταραχές που ξέσπασαν στη Λάσα του Θιβέτ, λόγω της βιαιότητας και αιματηρής, με 130 νεκρούς, καταστολής αντικυβερνητικών διαδηλώσεων των βουδιστών μοναχών από την αστυνομία, που συνεχίζονται και σήμερα στο Θιβέτ και τις γύρω περιοχές, έχουν ρίξει βαριά σκιά στην Ολυμπιάδα του 2008, που θα διεξαχθεί στο Πεκίνο τον Αύγουστο, αλλά και στην πορεία της Ολυμπιακής Φλόγας.

Οι διαδηλώσεις των μοναχών και άλλων Θιβετιανών έγιναν, με την ευκαιρία της 49^{ης} επετείου της Θιβετιανής επανάστασης το 1959 στη Λάσα, που κατέληξε στην εξορία τον Δαλάι Λάμα στην Ινδία. Είναι βέβαιο ότι οι διαδηλώσεις είχαν πιο έντονο χαρακτήρα, στην προσπάθειά τους να προσελκύσουν την προσοχή της διεθνούς κοινότητας, με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά αυτό δεν δικαιολογεί τη βιαιότητα της αστυνομικής επεμβάσεως.

Η διεθνής κοινότητα φαίνεται να προσανατολίζεται σε ένα άτυπο μπιόκοτάζ της τελετής ενάρξεως των αγώνων στο Πεκίνο, όχι όμως και στην αποχή από τους αγώνες. Μέχρι τώρα έχουν ανακοινώσει την αποχή τους ο Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Μπαν Κι Μουν, η Καγκελάρια της Δ. Γερμανίας κα Μέρκελ, ο Βρετανός Πρωθυπουργός κ. Μπράουν, οι Πρόεδροι της Πολωνίας, της Τσεχίας και της Εσθονίας, ο Πρόεδρος της Βραζιλίας και ο Αυτοκράτορας της Ιαπωνίας. Ο κ. Μπους που είχε ανακοινώσει ότι θα παραστεί, επανεξετάζει τη στάση του, ενώ ο κ. Σαρκοζί, που θα έχει την προεδρία της ΕΕ την περίοδο αυτή, θα καθορίσει τη στάση του, αναλόγως με το αν η Κίνα ξαναρχίσει ή όχι το διάλογο με τον Δαλάι Λάμα. Έκκληση προς τους ευρωπαίους ηγέτες να μπιόκοτάρουν την τελετή ενάρξεως, απηύθυνε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Πέτερινγκ, ενώ το σώμα ενέκρινε σχετικό ψήφισμα.

Προβλήματα δημιουργήθηκαν και με την πορεία της φλόγας. Στο Παρίσι και το Λονδίνο διαδηλωτές προσπάθησαν να την αρπάξουν και να τη σβήσουν, ενώ στο Σαν Φραντζίσκο οι διοργανωτές αναγκάστηκαν να αλλάξουν και να μικρύνουν τη διαδρομή.

Ο Πρόεδρος της ΔΟΕ κ. Ζακ Ρογκ, εξέφρασε την έντονη ανησυχία του και απηύθυνε έκκληση για ειρηνική διευθέτηση του ζητήματος.

13. ΑΦΡΙΚΗ

Σουδάν – Τσαντ

Η ειρηνευτική δύναμη του ΟΗΕ που θα αναπτυχθεί στο Νταρφούρ, δεν έχει φτάσει μέχρι τώρα, λόγω των συγκρούσεων στο γειτονικό Τσάντ και των γραφειοκρατικών διαδικασιών που προκαλεί το Σουδάν. Εν τω μεταξύ, ο εμφύλιος σπαραγμός συνεχίζεται με τη συμμετοχή και των κυβερνητικών στρατευμάτων, ενώ οι νεκροί έχουν ξεπεράσει τις 200.000.

Το Τσαντ κατηγορεί το Σουδάν ότι βοηθά τους αντικυβερνητικούς αντάρτες. Αυτό όμως χαρακτηρίζει τις κατηγορίες ανόητες.

14. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

α. Κολομβία

Την 1 Μαρτίου 2008 στρατιωτικές δυνάμεις της Κολομβίας εισέβαλαν στο έδαφος του Ισημερινού σε βάθος 1,8 χλμ και με την υποστήριξη της αεροπορίας. Σκότωσαν 20 αντάρτες της μαρξιστικής-λενινιστικής οργάνωσης FARC, που καθοδηγεί το αντάρτικο στη Ν. Κολομβία επί δεκαετίες, μεταξύ των οποίων και τον Ραούλ Ράγιες, υπ'αρ. 2 στέλεχος και διαπραγματευτή της οργάνωσης για την απελευθέρωση αιχμαλώτων. Ισημερινός και Βενεζουέλα απέστειλαν αμέσως στρατιωτικές μονάδες στα σύνορά τους με την Κολομβία και προς στιγμήν απειλήθηκε σύρραξη, η οποία τελικά απεφεύχθη.

Η επιχείρηση έγινε σε μια στιγμή κατά την οποία, σύμφωνα με ανακοινώσεις των Προέδρων κ.κ. Τσάβες της Βενεζουέλας και Κορέα του Ισημερινού, που επιβεβαιώθηκαν και από την εκπρόσωπο του ΥΠΕΞ της Γαλλίας κα Πασκάλ Αντρεανί, οι διαπραγματεύσεις για την απελευθέρωση από το FARC 12 αιχμαλώτων βρισκόταν σε πολύ προχωρημένο στάδιο. Πολλοί πιστεύουν ότι η επιχείρηση της Κολομβίας, που γνώριζε τη διαπραγμάτευση, έγινε για να τη ματαιώσει ώστε να μην αναβαθμιστεί το FARC στη διεθνή κοινή γνώμη.

Μεταξύ των υπό απελευθέρωση ομήρων πιθανολογείται ότι ήταν και η Γαλλο-Κολομβιανή πολιτικός κα Μπεντακούρ, πρώην υποψηφία Πρόεδρος της χώρας, η οποία κρατείται επί έξη χρόνια και είναι σοβαρά άρρωστη. Κατόπιν της δυσμενούς αυτής εξελίξεως, ο Πρόεδρος κ. Σαρκοζί απηύθυνε έκκληση στο FARC για την απελευθέρωσή της, ενώ ανθρωπιστική αποστολή από ομάδα τριών γιατρών βρίσκεται στην Κολομβία από 1 Απριλίου 2008 και προσπαθεί με τη βοήθεια του Προέδρου της Βενεζουέλας κ. Τσάβες να έλθει σε επαφή με τους αντάρτες, για να της προσφέρει βοήθεια και να τους πείσει να την απελευθερώσουν.

β. Κούβα

Νέος Πρόεδρος της Κούβας εξελέγη από την Εθνοσυνέλευση στις 24 Μαρτίου 2008, όπως αναμενόταν, ο Ραούλ Κάστρο, ο οποίος δεν θα τολμήσει

μεγάλες αλλαγές. Έχει όμως δηλώσει ότι θα κάνει ανοίγματα προς τις ΗΠΑ και θα επιδιώξει επαφές με το νέο Πρόεδρο, ώστε να χαλαρώσουν τις αυστηρές οικονομικές κυρώσεις που έχουν επιβάλει στη χώρα. Ο κ. Μπους έχει απορρίψει κάθε επαφή μαζί του και κάλεσε τους Κουβανούς να αποστρέψουν το πρόσωπό τους από την οικογένεια Κάστρο.

Στις αρχές Απριλίου ο Ραούλ Κάστρο ανακοίνωσε νέα οικονομικά μέτρα με τα οποία δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να αγοράζουν ελεύθερα κινητά, τηλεοράσεις, DVD Players, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και άλλες ηλεκτρονικές συσκευές. Επίσης να νοικιάζουν αυτοκίνητα. Όλα αυτά θα μπορούσαν να είναι θετικές εξελίξεις, μόνον αν αυξάνονταν και οι μισθοί των κρατικοδίαιτων Κουβανών, που είναι 17 €, ενώ ένα DVD κοστίζει 60 €.

15. ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Νέο απειλητικό ηχητικό μήνυμα του Μπιν Λάντεν δημοσιεύτηκε στις 19/3/08 σε ιστοσελίδα ισλαμιστών, που έχει μεταδώσει και στο παρελθόν μηνύματα της Αλ Κάϊντα. Είναι διάρκειας 5' και ο Μπιν Λάντεν προειδοποιεί ότι θα υπάρξουν σοβαρές συνέπειες, λόγω της αναδημοσίευσης στην Ευρώπη των σκίτσων του Μωάμεθ και για τη σύμπλευσή της με τις επιθετικές πολιτικές του Τζωρτζ Μπους.

Στις 3 Απριλίου 2008 ο υπαρχηγός της Αλ Κάϊντα Ζαουάχρι, απείλησε μέσω διαδικτύου το Ισραήλ ότι η οργάνωση θα αναλάβει δράση για την απελευθέρωση της Ιερουσαλήμ, μόλις φύγουν οι Αμερικανοί από το Ιράκ.

Ένας μυστηριώδης και χαρισματικός Λίβυος θεολόγος, ονόματι Αμπού Γιάγια Λίμπι 40 ετών, που δραπέτευσε το 2005 από τις φυλακές της αμερικανικής βάσεως Μπαγκράμπ, εξελίσσεται, σύμφωνα με αναλυτές της CIA, σε διάδοχο του Μπιν Λάντεν. Εμφανίζεται στα κινηματογραφημένα μηνύματα με την ίδια σχεδόν συχνότητα που εμφανίζονται ο Μπιν Λάντεν και ο Ζαουάχρι. Ο ρόλος του, μέσω των βίντεο, είναι η επιστράτευση νέων μαχητών, η σφυρηλάτηση σκληροπυρηνικών μαχητών, η ψυχολογική στήριξη των υποστηρικτών της οργανώσεως και η ιδεολογική αντίκρουση των κατηγοριών και φημολογιών κατά της Αλ Κάϊντα.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΛΟΤΗ

(21 Απριλίου 08)

Η καταιγίδα πέρασε χωρίς να αφήσει πίσω της την καταστροφή και αυτό χάρις στην έγκαιρη προετοιμασία, την ομόθυμη, ομόψυχη και ομόφωνη υποστήριξη των εθνικών θέσεων της χώρας, από όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Θέσεις που υποστήριξε με παρρησία και γνώση ο Έλληνας πρωθυπουργός. Η σύνοδος κορυφής του ΝΑΤΟ στο Βουκουρέστι έγινε σε κλίμα φορτισμένο λόγω της αρνήσεως της Ελλάδος, παρά τη θέληση των ΗΠΑ, να προσκληθεί δια ένταξη στο ΝΑΤΟ η νεοσύστατη δημοκρατία των Σκοπίων (τι πιο ουσιαστικό και ρεαλιστικό όνομα;) εάν προηγουμένως δεν επιλυθεί το πρόβλημα της τελικής ονομασίας της. Η απαιτούμενη ομοφωνία ηνόνησε την Ελλάδα. Τα Σκόπια εκτός ΝΑΤΟ, όπως και η Ουκρανία και η Γεωργία, προς αποφυγήν σύγκρουσης ΕΕ και Ρωσίας. Οι Αλβανία και η Κροατία είναι πλέον σύμμαχοί μας.

Η πρώτη μάχη εκερδήθη και επιβάλλεται επαγρύπνηση και συνέχεια προσπαθειών δια την τελική νίκη. Μία νίκη που μπορεί να τη φέρει ο χρόνος σ' ένα ευμετάβλητο, ανταγωνιστικό και διεκδικούμενο περιβάλλον. Γι' αυτό δεν απαιτείται βιασύνη, αλλά μεθοδικότητα, παρακολούθηση και συνεχείς επανεκτιμήσεις με ετοιμότητα απαίτησης των δικαιουμένων.

Η παγκοσμιοποιημένη οικονομία κλυδωνίζεται, τα χρηματιστήρια κινούνται με αρνητικά πρόσημα, το πετρέλαιο, το κοινό πλέον αγαθό, καλπάζει σε τιμές ξέφρενες, αποφέρουσες υπερκέρδη σε παραγωγούς και εμπορικές εταιρείες, αλλά ζημίες και πτώχεια σε όλο τον αναπτυσσόμενο και ανεπτυγμένο κόσμο, μεταξύ των οποίων και η Ελλάς. Αιτίες η πληθυσμιακή αύξηση, οι διογκούμενες απαιτήσεις σε ενέργεια από πολυπληθείς και με ταχείς ρυθμούς αναδυόμενες χώρες, οι πόλεμοι στις περιοχές των πηγών ενέργειας, η ευμάρεια και το αχαλίνωτο κέρδος. Επιβάλλεται η επαναφορά του μέτρου, του ελέγχου και κυρίως της αναζήτησης άλλων πηγών ενέργειας, απαραιτήτως όμως πλέον συμβατών προς τον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον. Η υπερεκμετάλλευση των ανθρωπίνων και των φυσικών πόρων οδηγούν στην αυτοκαταστροφή και την εξαφάνιση. Δια την άλλοτε μεγάλη και νυν μικρά Ελλάδα η ευμάρεια και η χλιδή αποτελούν αιτίαν πολλών δεινών.

Και πάλι εν όψει των ολυμπιακών αγώνων του Πεκίνου, του Αυγούστου του τρέχοντος έτους, η Ελλάς καθίσταται γνωστή στα πέρατα του κόσμου όχι μόνο από την αφή και το ειρηνικό ταξίδι της ολυμπιακής φλόγας ανά τον κόσμο, αλλά και από τη χρήση ακατάλληλων και ανθυγιεινών δυναμωτικών ουσιών σε αθλητές που προετοιμάζονται να πάρουν μέρος στους αγώνες. Όσον αφορά το ειρηνικόν ή μη η αφορμή έγκειται στο ό,τι η διοργανώουσα την ολυμπιάδα χώρα δεν περνά και την καλύτερη φάση ειρήνης στην περιοχή του Θιβέτ, χωρίς όμως τούτο να συνεπάγεται και τον αποκλεισμό από το δικαίωμα διεξαγωγής των αγώνων, ενώ είναι η πολυπληθέστερη και αρχαιότερη χώρα του σημερινού κόσμου. Οπωσδήποτε όμως προηγείται η θεραπεία της αφορμής. Η χρήση των καταστρεπτικών ουσιών, οποία σύμπτωση να έχουν κινέζικη προέλευση, έχει ως αιτία την εμπορευσιμότητα της ολυμπιακής ιδέας, τον πρωταθλητισμό, την εκμετάλλευση της ανθρώπινης ύπαρξης,

την ματαιοδοξία της και τα οικονομικά και υλικά προνόμια των ολυμπιονικών. Οι αθλητές πλέον δεν αγωνίζονται ευγενώς, αμιλλόμενοι δια τον κότινο, αλλά παχυλώς αμειβόμενοι και κτηνωδώς εκτρεφόμενοι δια το χρυσό μετάλλιο. Είναι και αυτά σύμπτωμα της υλιστικής θεώρησης των πραγμάτων και της απαξίωσης της αρετής, της ολίσθησης και κατολίσθησης της ολυμπιακής ιδέας από το περιεχόμενο και το χώρο της. Δια την Ελλάδα όμως προβάλλει ένα σημαντικό πρόβλημα, που παίρνει αθεράπευτες διαστάσεις. Είναι το πρόβλημα της αδυναμίας πρόβλεψης, σχεδίασης, επίβλεψης, ελέγχου, άσκησης εξουσίας. Τρέχομεν και ακολουθούμε πίσω από τα γεγονότα. Δεν διαθέτομε εμπειρίες δεν έχομεν προσλαμβάνουσες παραστάσεις. Στέρεψε η φαντασία, αφού δεν υπάρχει γνώση. Διότι εάν υπήρχαν θα ερευνούσαν, θα ανέλυαν, θα εκτιμούσαν και θα ελάμβαναν μέτρα πριν τα συμβάντα.

Νομοθετούμεν, δια να δικαιολογούμεν την ύπαρξη μας, ασυστόλως, μετά τα γεγονότα, καίτοι γνωρίζομεν πως το προλαμβάνειν είναι κάλλιον του θεραπεύειν.

Το δεύτερον και εξίσου σημαντικό είναι η ανάληψη προσπάθειας διοργανώσεως ολυμπιακών αγώνων από την Ελλάδα, σε βάση ερασιτεχνικού αθλητισμού και με έπαθλο ένα κλαδί αγριελιάς. Οι εγκαταστάσεις υπάρχουν. Οι ιδεολόγοι δεν εξέλιπαν, ας τολμήσουν.

5^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
«ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2007»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Σ. Παναγόπουλου

Πάμπολλες οι θεματικές ενότητες του Συνεδρίου που παρακολουθήσαμε και σημαντικά τα συμπεράσματα τα οποία προκύπτουν με βάση τις εισηγήσεις που ακούστηκαν κατά τη διάρκειά του από σπουδαίους ομιλητές τα οποία και παρουσιάζουμε παρακάτω κατά θεματική ενότητα :

α. Διεθνές Περιβάλλον, Γεωστρατηγική Κατάσταση, Διεθνείς Απειλές :

(1) Το Διεθνές Σύστημα είναι Εθνοκεντρικό, λειτουργεί με τη συνδρομή πολλών παραγόντων, όπως οργανισμοί, ενώσεις κρατών, σύνδεσμοι και διεθνή όργανα, καθώς επίσης και με το Διεθνές Δίκαιο, το οποίο είναι το λειτουργικό του συστατικό. Το Διεθνές Σύστημα είναι άναρχο (δεν υφίσταται υπερεθνική κυβέρνηση που να επιβάλλει την εφαρμογή του) και όλα τα κράτη που το συνιστούν είναι ισότιμα πολιτικά, με τη διαφορά ότι η ισότητα υπονομεύεται από τους ισχυρούς. Σήμερα το σύστημα αυτό διεμβολίζεται από την πολιτισμικότητα και την παγκοσμιοποίηση.

Οι Διεθνείς Σχέσεις διέπονται από την ισχύ και τα συμφέροντα των κρατών με συνέπεια να παράγεται αστάθεια και συγκρουσιακές καταστάσεις. Σταθμός αυτών των συμπεριφορών υπήρξε η πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού και η εμφάνιση του μονοπολισμού. Σε κάθε περίπτωση το Διεθνές Σύστημά μας είναι βιώσιμο διότι οι δυσλειτουργίες του οφείλονται στον άνθρωπο, που μπορεί να το βελτιώσει μέσω της διεθνούς συνεργασίας σε παγκόσμιο κλίμακα. Το αυτό δύναται να λεχθεί για τις Διεθνείς Σχέσεις, αρκεί από τα κράτη να προταχθεί το γενικότερο έναντι του κρατικού συμφέροντος και να αναπτυχθεί η πολιτική αρετή της συνδιαλλαγής και της συνεργασίας, αποφεύγοντας την προσφυγή στα όπλα. (Από την εισήγηση του Στρατηγού ε.α. κ. Δημητρίου Σκαρβέλη, Επιτίμου Αρχηγού ΓΕΕΘΑ, Ακαδημαϊκού).

(2) Την κατάσταση αυτή στο Διεθνές Σύστημα και Διεθνείς Σχέσεις, έμεσα πλην σαφώς, απεδέχθη με την εισήγησή του ο Υποστράτηγος ε.α. Cai Bingui, Αντιπρόεδρος του Κινεζικού Ινστιτούτου για τις Διεθνείς Στρατηγικές Μελέτες, ο οποίος αναφερόμενος στη δημιουργία αρμονικού κόσμου κατέληξε στις παρακάτω προτάσεις :

Πρώτον : Η φιλοσοφία του Ψυχρού Πολέμου και του εκτός χρόνου συστήματος ασφαλείας πρέπει να απορριφθούν και να δημιουργηθεί ένα νέο, με αμοιβαία εμπιστοσύνη και κοινό όφελος.

Δεύτερον : Να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη να έχουν ένα αναβαθμισμένο ρόλο.

Τρίτον : Να ενισχυθεί ο εκδημοκρατισμός των διεθνών σχέσεων και το δημοκρατικό πνεύμα να κυριαρχεί στις επί ίσων όρων διαπραγματεύσεις.

Τέταρτον : Να υπάρξει ένα νέο σύστημα ελέγχου και κατευθύνσεως της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, ώστε τα θετικά αποτελέσματά της να τα απολαμβάνουν όλοι.

Πέμπτον : Η διαφορετικότητα του κόσμου, καθώς και ο πολυπολιτισμός, πρέπει να είναι αποδεκτές και διασφαλισμένες έννοιες, καθόσον δεν είναι απαραίτητο, αλλά και μη εφικτό, να επιδιώκουμε κοινή μορφή και τύπο σε ολόκληρο τον κόσμο ή σε συγκεκριμένες περιοχές του πλανήτη, επιδιώκοντας ένα οικονομικό μοντέλο ή ενιαία και συγκεκριμένη μορφή πολιτικής οργάνωσης.

(3) Αντίθετη άποψη από την παραπάνω προσέγγιση, εξέφρασε με την εισήγησή του, για την οποία θα αναφερθούμε παρακάτω, ο Καθηγητής Σπουδών Εθνικής Ασφάλειας του Ινστιτούτου «GEORGE MARSHALL» Dr Andrew Michta, ο οποίος ανέφερε ότι ο πολυπολιτισμός, όπως λειτούργησε στο παρελθόν, οδήγησε σε αδυναμία λήψεως αναγκαίων μέτρων στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και μέχρι σήμερα δεν έχει αποδειχθεί η αρνητική επίδραση του μονοπολισμού.

(4) Στο θέμα της «Παρούσας Γεωστρατηγικής Καταστάσεως στο Εγγύς Περιβάλλον της Ελλάδος», ο Επίτιμος Αρχηγός Στόλου Αντιναύαρχος ε.α. κ. Γρηγόριος Δεμέστιχας, προσδιόρισε τις πιθανές αιτίες αστάθειας στο εγγύς περιβάλλον της χώρας μας, αναφέροντας τους πιθανούς παράγοντες της όπως :

- (α) Στον μεγαλοϊδεατισμό της Αλβανίας.
- (β) Στην πιθανή ανεξαρτητοποίηση του Κοσσόβου.
- (γ) Στην αλυτρωτική πολιτική των Σκοπίων.
- (δ) Στην προσπάθεια της Τουρκίας να καταστεί περιφερειακή δύναμη και στις άμετρες προκλητικές διεκδικήσεις σε βάρος της Ελλάδος.
- (ε) Στην συνεχιζόμενη κατοχή της Βορείου Κύπρου.
- (στ) Στην έκρυθμη κατάσταση στον Λίβανο.
- (ζ) Στην μη επίλυση του Παλαιστινιακού.
- (η) Στην αύξηση της τρομοκρατίας και των εξ αυτής προερχομένων απειλών.

(5) Στο θέμα της σταθερότητας στα Βαλκάνια, ο Αντιστράτηγος ε.α. κ. Ιωάννης Ζούκας, Επίτιμος Διοικητής ΓΣΣ-NDC-GR, με την εισήγησή του «Βαίνουμε προς Σταθεροποίηση ή Αποδόμηση των Βαλκανίων», αναφέρθηκε στους αποσταθεροποιητικούς παράγοντες της περιοχής, προσδιορίζοντας τα πιθανά σενάρια αποδόμισής της ως εξής :

- (α) Στην απόσχιση από την Β-Ε της Σερβικής οντότητας και την προσκόλλησή της στην Σερβία.

(β) Την ανεξαρτητοποίηση του Κοσσόβου και την εξ αυτής αλλαγή των εξωτερικών συνόρων.

(γ) Την πιθανή διχοτόμιση του Κοσσόβου.

(δ) Την πιθανή απόσχιση από την ΠΓΔΜ του ΒΔ τμήματός της, που κατοικείται από Αλβανόφωνους, μετά την ανεξαρτητοποίηση του Κοσσόβου.

(ε) Μακροπρόθεσμα την συνένωση όλων των αλβανοφώνων ανεξαρτήτων κρατών (Κόσσοβο, ΒΔ τμήμα της ΠΓΔΜ) με την Αλβανία.

(6) Στην επιμέρους ενότητα για τις «Διεθνείς Απειλές» ο Ταξίαρχος της ΕΛ.ΑΣ κ. Ελευθέριος Οικονόμου, Υποδιευθυντής Α΄της Διευθύνσεως Ασφαλείας Αττικής, με την εισήγησή του «Η θέση της Ελλάδος στο εξελισσόμενο διεθνές σύγχρονο περιβάλλον και οι σύγχρονες απειλές», μας είπε ότι : Η σημερινή έννοια ασφάλειας περιέχει μία ολιστική διάσταση, καθόσον ο συνδυασμός όλων των εργαλείων και μέσων που διαθέτει η διεθνής κοινότητα, πολιτικά, οικονομικά, στρατιωτικά, αναπτυξιακά, μπορούν να απαντήσουν στις προκλήσεις αυτές. Η ασφάλεια είναι ατομικό αγαθό και ζητούμενο σήμερα και η συνδρομή μέσω διεθνούς συνεργασίας δια των διαφόρων οργανισμών όπως ΟΗΕ, ΕΕ, NATO, ΟΑΣΕ και άλλων ή διακρατικών συμφωνιών, υποβοηθά την εξασφάλισή της. Η Ελλάδα είναι μία από τις ασφαλέστερες χώρες του κόσμου, με συγκριτικά χαμηλά ποσοστά εγκληματικότητας, παρά τη διεθνή ποιοτική αύξηση αυτής. Τούτο οφείλεται στην εφαρμογή του δόγματος της ολικής ασφάλειας, του οποίου η κεντρική στρατηγική συμπυκνώνεται στο τετράπτυχο «Αναγνώριση Απειλών, Ανάλυση, Σύνθεση και Αποτροπή ή Αντιμετώπισή τους». Η αντιμετώπιση της εγχώριας τρομοκρατίας είναι γνωστή, ενώ δεν έχει εντοπισθεί μέχρι στιγμής δραστηριοποίηση της διεθνούς, χωρίς αυτό να δύναται να αποκλεισθεί στο μέλλον, λόγω της λαθρομετανάστευσης η οποία πρέπει να αντιμετωπισθεί.

(7) Ο Αντιστράτηγος ε.α. κ. Vijay Oberoi, Πρόεδρος του Ινδικού Ινστιτούτου «CENTER FOR LANG WARFARE», αναφερόμενος στον τρόπο αντιμετώπισης της τρομοκρατίας / των και ανταρσίας / των, βασιζόμενος στη μακρά εμπειρία της χώρας του στον τομέα αυτό μας είπε ότι : Οι επιχειρήσεις κατά τρομοκρατών / ανταρτών, ανήκουν στην κατηγορία των Sub-Conversional, και ότι αυτές θα παραμείνουν ως κύρια αποστολή για πολλές στρατιωτικές δυνάμεις παγκοσμίως. Στις επιχειρήσεις αυτές ο κυρίαρχος αντικειμενικός σκοπός και κέντρο βάρους είναι ο πληθυσμός, ώστε οι τρομοκράτες / αντάρτες να στερούνται ηθικών και υλικών ερεισμάτων και έτσι απομονωμένοι να συντρίβονται και να εκριζώνονται. Σε κάθε περίπτωση η επιτυχία για την εσωτερική ασφάλεια σε όλους τους τύπους και καταστάσεις ανταρσίας είναι η καλή διακυβέρνηση και η κοινωνική-οικονομική ανάπτυξη. Σύμφωνα με ένα γνωμικό του Ινδικού Στρατού «Δεν πρόκειται ποτέ να υπάρξει επιτυχία εκ μέρους ανταρτών ή τρομοκρατών σε ένα πόλεμο, όταν ο πληθυσμός είναι εχθρικός προς αυτούς, όπως είναι αδύνατον να

κλείσεις ένα πόλεμο κατ'αυτών σε περιοχές όπου ο πληθυσμός υποστηρίζει αυτούς».

β. Ηγεσία

Ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου City of London κ. David Sims, αναφέρθηκε στο θέμα «Ηγεσία και Αλλαγές Πολιτικής». Κατά τον κ. Καθηγητή οι αλλαγές που είναι αναγκαίες, στις περισσότερες των περιπτώσεων, αντιμετωπίζονται με δέος, όπως ακριβώς ο Μακιαβέλι περιγράφει στον «Ηγεμόνα» του.

Σήμερα ορισμένοι βλέπουν την αλλαγή ως απειλή, ενώ άλλοι την βλέπουν ως μία συναρπαστική ευκαιρία και πρόκληση.

Για το σημερινό ηγέτη καμία άλλη από τις παραπάνω προσεγγίσεις, ικανοποιεί ή είναι επαρκής. Ο ηγέτης πρέπει να επιδιώκει να ελέγχει τα γεγονότα, να αποτελεί ο ίδιος την πηγή και τον στόχο της αλλαγής και να δημιουργεί τον κόσμο μέσα στον οποίο επιθυμεί να λειτουργεί.

γ. Νέες Στρατηγικές

(1) Ο Καθηγητής Dr Andrew Michta, Καθηγητής του Τμήματος Σπουδών Εθνικής Ασφαλείας του Ινστιτούτου «MARSHALL», με την εισήγησή του «Υπερατλαντική Ασφάλεια και παρούσες τάσεις στις σχέσεις μεταξύ Ευρώπης και ΗΠΑ», αναφερόμενος στις διατλαντικές σχέσεις είπε ότι : Η συνεργασία του NATO με τους Ευρωπαίους συμμάχους τους κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, υπήρχε για θέματα ασφάλειας, δημοκρατίας, οικονομίας και εμπορίου. Σήμερα ακολουθείται η αυτή πολιτική, πλην όμως υφίσταται διάσταση απόψεων σε ορισμένα θέματα όπως η Αραβο-Ισραηλινή διένεξη τόσο για το Παλαιστινιακό όσο και για άλλα θέματα στην ευρύτερη περιοχή της Μ. Ανατολής, στον πόλεμο στο Ιράκ, στον ρόλο που πρέπει να διαδραματίζει το NATO και τα περιβαλλοντολογικά θέματα. Αναφερόμενος στις Προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ το 2008 ανέφερε ότι : Οι κύριοι υποψήφιοι έχουν εκδηλώσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ενίσχυση των διατλαντικών σχέσεων, με βασική προτεραιότητα να δίδεται ως προς το NATO στα ακόλουθα θέματα :

(α) Τη διεύρυνση της περιοχής ευθύνης των Δυνάμεων Ασφαλείας του NATO στο Αφγανιστάν.

(β) Το θέμα των επιφυλάξεων των εθνών για το ρόλο του NATO στο Αφγανιστάν, σε ότι αφορά την ενοποίηση των επιχειρήσεων της ISAF και Enduring Freedom.

(γ) Τη σχέση NATO και ΕΕ και τη μετεξέλιξη του NATO.

(δ) Την επιδιωκόμενη ομοφωνία στην κρίση της Μέσης Ανατολής.

(ε) Την ενδυνάμωση των σχέσεων ΗΠΑ και ΕΕ.

(στ) Τον καθορισμό των σχέσεων με τις χώρες που δεν είναι μέλη των παραπάνω οργανισμών. Στην παρούσα φάση, όπως είπε, το μέλλον των σχέσεων των ΗΠΑ με την Ευρώπη κρίνεται στο Αφγανιστάν.

(2) Ο Ταξίαρχος κ. William Mayville jr (USA) Υποδιευθυντής της Διευθύνσεως Πολιτικής, Σχεδίων και Εκτιμήσεων της Στρατιωτικής Διοίκησης των ΗΠΑ στην Ευρώπη, αναπτύσσοντας το θέμα «Στρατηγική Ενεργού Ασφάλειας», ανέφερε ότι η στρατηγική αυτή εξετάζει σημαντικά θέματα ασφάλειας σε μεγάλες γεωγραφικές περιοχές, όπως η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, η διασπορά των όπλων μαζικής καταστροφής, η διακίνηση των ναρκωτικών, η αθέμιτη διακίνηση αγαθών, η τρομοκρατία και η αντιμετώπισή της, η ελεύθερη χρησιμοποίηση του εναερίου χώρου, η αντιμετώπιση των θεμάτων ασφαλείας παγκοσμίως με τη συνεργασία μέσω διεθνών οργανισμών και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Το όργανο μέσω του οποίου οι ΗΠΑ υλοποιούν την πολιτική της ενεργούς ασφάλειας στην Ευρώπη, είναι η Διοίκηση των Δυνάμεων των ΗΠΑ στην Ευρώπη (USEUCOM) και η οποία υλοποιεί την πολιτική αυτή με τις παρακάτω δράσεις :

(α) Εξασφάλιση μέσω των διεθνών οργανισμών που έχουν τη δυνατότητα να την επιτύχουν (ΟΗΕ, NATO, ΕΕ, ΟΑΣΕ), της απαιτούμενης ασφάλειας.

(β) Δημιουργία, στα κράτη των εταίρων, δυνατοτήτων επίτευξης της ασφάλειας.

(γ) Υποστήριξη της Ευρώπης, δεδομένου ότι είναι εταίρος με δυνατότητες συμβολής στην επίτευξη ασφάλειας παγκοσμίως.

(δ) Συμβολή στη διατήρηση της ειρήνης στη Μ. Ανατολή.

(ε) Μετεξέλιξη των δυνάμεων της Ευρώπης.

(3) Ο Δρ Ηλίας Ηλιόπουλος αναφέρθηκε στον «Ανταγωνισμό Ναυτικών και Ηπειρωτικών Δυνάμεων στο Μεταψυχροπολεμικό Διεθνές Περιβάλλον», επεσήμανε ότι από την εποχή των κλασικών της γεωπολιτικής (Sir Halfond Mackindez, Mahan Nikolas Spykman κ.λ.π.) γνωρίζουμε τη θεμελιώδη διάκριση μεταξύ Ναυτικών Δυνάμεων και Ηπειρωτικών Δυνάμεων, που κυριαρχεί στην ιστορία της Διπλωματίας, της Στρατηγικής και των Διεθνών Σχέσεων.

Η ιστορική εμπειρία, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, βεβαιώνει ότι η στρατηγική πρωτοκαθεδρία ανήκει στις Ναυτικές Δυνάμεις. Κατά τους τέσσερεις τελευταίους αιώνες, οι Αγγλοσαξωνικές Ναυτικές Δυνάμεις (Μ. Βρετανία – ΗΠΑ) διατηρούν τα σκήπτρα του παγκοσμίου συστήματος, καθόσον έχουν επικρατήσει των Ηπειρωτικών, σε όλες τις συγκρούσεις (Γαλλία Λουδοβίκων ή Ναπολέοντος, Γερμανία Κάιζερ ή Χίτλερ, Ρωσία των Τσάρων ή κομμουνιστών).

Στη σημερινή εποχή οι ΗΠΑ είναι Ναυτική Παγκόσμια δύναμη και η παγκόσμια υπερδύναμη. Ωστόσο το σύστημα από μονοπολικό κινείται σε διπολισμό ή και πολυπολισμό. Συνεπώς οι ΗΠΑ, ως Παγκόσμια Ναυτική Δύναμη, θα ήταν προτιμότερο αντί της αντιπαραγωγικής στρατηγικής, προς «προληπτική ανάσχεση» της Ηπειρωτικής Δυνάμεως (Ρωσίας), να αξιοποιήσουν την ιστορική ευκαιρία και να δρομολογήσουν την ανάπτυξη σχέσεων στρατηγικής

συνεργασίας με την μετασοβιετική Ρωσία. Επί του παρόντος ακολουθείται αντίθετη πολιτική και πρακτική.

(4)Ο εκπρόσωπος του ΓΕΕΘΑ, παρουσίασε το «Κέντρο Εκπαιδύσεως Ναυτικής Αποτροπής της Σούδας», σκοπός του οποίου είναι η αντιμετώπιση των νέων απειλών που αντιμετωπίζει το ΝΑΤΟ, κυρίως της τρομοκρατίας. Το Κέντρο είναι πολυεθνικής συνθέσεως και η αποστολή του συνίσταται στην εκπαίδευση των πληρωμάτων των πλοίων στον κατά θάλασσα αγώνα για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.

δ. Διεθνές Δίκαιο Θαλάσσης – Διεθνές Δικαστήριο Χάγης

(1) Ο Πρέσβης ε.τ. κ. Γεώργιος Σέκερης, παρουσιάζοντας το θέμα «Το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης ως μέσον για την επίλυση των αναφυομένων εκ μέρους της Τουρκίας διεκδικήσεων εις βάρος της Ελλάδος» μας είπε : Η παραπομπή όλων των κατά καιρούς αναφυομένων εκ μέρους της Τουρκίας θεμάτων στο Διεθνές Δικαστήριο, δεν είναι συμφέρουσα, πλην της περιπτώσεως του θέματος της υφαλοκρηπίδος, για το οποίο όμως πρέπει να διασφαλισθεί η παραπομπή του μέσω ενδεδειγμένου πλαισίου, που δεν είναι άλλο από το συνυποσχετικό, η σύνταξη του οποίου απαιτεί κατάλληλη προσυνηνόηση με την άλλη πλευρά. Η ειρηνική επίλυση των αναφυομένων προβλημάτων, συνεπάγεται συνδυασμό των μέσων που προσφέρει το διεθνές δικαιοδοτικό σύστημα με την διπλωματία ήτοι τον διάλογο και τις διαπραγματεύσεις. Η επιτυχία όμως μιας τέτοιας προσπάθειας εξαρτάται από δύο «εξωγενείς» παράγοντες. Ο ένας είναι το Κυπριακό, η μη επίλυση του οποίου θα βαρύνει συνολικά τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις, και ο άλλος, η διατήρηση από την Ελλάδα αξιοπιστής αποτρεπτικής ισχύος, ώστε οι συνομιλίες με την Τουρκία να διεξαχθούν από θέση ισοτιμίας.

(2) Ο Υποναύαρχος Δρ Στυλιανός Πολίτης, παρουσιάζοντας το θέμα «Τουρκικές Διεκδικήσεις και Διεθνές Δίκαιο Θαλάσσης» μας είπε : Στο σύνολο των Τουρκικών διεκδικήσεων στο Αιγαίο σε βάρος της Ελλάδος, το Διεθνές Δίκαιο Θαλάσσης στηρίζει τις Ελληνικές θέσεις (Νομικό Καθεστώς Νήσων, εύρος χωρικής θαλάσσης, καθορισμός θαλασσιών συνόρων, οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδος κ.λ.π.). Η Ελλάδα είναι μέρος της συμβάσεως για το δίκαιο της θαλάσσης, όχι όμως η Τουρκία. Παρά το γεγονός αυτό, μεταξύ τους ισχύουν εθιμικοί κανόνες, καθώς επίσης και οι γενικής αποδοχής κανόνες του διεθνούς δικαίου, τους οποίους η Τουρκία αμφισβητεί ή τους εφαρμόζει επιλεκτικά. Είναι χαρακτηριστική για το θέμα αυτό η τοποθέτηση της τουρκικής πλευράς μετά τα Ίμια σύμφωνα με την οποία «Η Τουρκία θα τηρήσει όλες τις διεθνείς συμφωνίες που έχει υπογράψει. Εντούτοις δεν θα επιτρέψει η εφαρμογή τους να είναι αντίθετη στην **Εθνική Ασφάλεια και τα Συμφέροντά της**».

ε. Ενέργεια – Οικονομία

(1) Ο έγκριτος δημοσιογράφος και συγγραφέας κ. Κων/νος Κόλμερ, αναπτύσσοντας την εισήγησή του «Η Στρατηγική Ενέργειας στην Ελλάδα»

μας είπε ότι : Υφίσταται ανυπαρξία ενεργειακής πολιτικής την τελευταία 10ετία η οποία διαδέχεται την αντίστοιχη αποσπασματική της προηγούμενης 40ετίας (1950-1990).

Αποτέλεσμα είναι η εξάρτηση της χώρας μας από εισαγόμενους υδρογονάνθρακες, με οικονομική αιμορραγία και επιβάρυνση του εμπορικού ισοζυγίου.

Είναι βεβαιωμένη η ύπαρξη στην Ελλάδα μεγάλων αποθεμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου η εκμετάλλευση των οποίων απαιτεί εθνική πολιτική συμπεριλαμβανομένης και της αμυντικής ισχύος της χώρας. Επιπλέον η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολική, ηλιακή) καθώς και πυρηνικής, με νέα γενιά πυρηνικών αντιδραστήρων.

Για την εξασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας της χώρας απαιτούνται :

(α) Ίδρυση δημόσιου φορέα διαχείρισης δικαιωμάτων του δημοσίου στον τομέα των υδρογονανθράκων.

(β) Πλήρης νομοθετική επαναφορά του δικαιώματος παραχώρησης εκμεταλλεύσεως πηγών ενέργειας στο ελληνικό κράτος.

(γ) Βελτίωση νομικού πλαισίου για την προσέλκυση ξένων πετρελαϊκών επενδύσεων.

(δ) Ίδρυση Υπουργείου Περιβάλλοντος και Δημόσιας Επιχειρήσεως Πυρηνικής Ενέργειας.

(ε) Ανάκτηση της αεροναυτικής υπεροπλίας στο Αιγαίο.

(2) Πολιτικές Οικονομικής Διείσδυσης της Ελλάδος στο χώρο των Βαλκανίων. Παρούσα Κατάσταση - Προοπτικές

Ο Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κ. Αθανασόπουλος, παρουσιάζοντας το θέμα «Πολιτικές Οικονομικής Διείσδυσης της Ελλάδος στο χώρο των Βαλκανίων. Παρούσα Κατάσταση – Προοπτικές» τόνισε τα πολλαπλά οφέλη για τη χώρα μας που προκύπτουν από τη διείσδυση αυτή στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα.

στ. Στρατιωτική Στρατηγική / Επιχειρησιακή Σκέψη και Σύγχρονα Μέσα Διεξαγωγής του Αγώνα

(1) Ο εξοχώτατος Πρέσβης της Γερμανίας στην Ελλάδα Dr Wolfgang Schulthei παρουσίασε την πολιτική ασφάλειας της χώρας του και υπογράμμισε την Ελληνο-Γερμανική συνεργασία στον τομέα των αμυντικών σχέσεων. Παρουσιάζοντας την πολιτική αυτή την συνόψισε στις παρακάτω αρχές :

(α) Διατήρηση της ελευθερίας, δημοκρατίας, ασφάλειας και των βασικών δικαιωμάτων των πολιτών.

(β) Εξασφάλιση της εθνικής κυριαρχίας και ακεραιότητας της Γερμανίας.

(γ) Παρεμπόδιση κρίσεων και συγκρούσεων οπουδήποτε, που δύνανται να έχουν επιπτώσεις στη Γερμανία.

(δ) Συμβολή στην παγκόσμια ασφάλεια και στην αντιμετώπιση της διεθνούς τρομοκρατίας και της διαδόσεως των όπλων μαζικής καταστροφής.

(ε) Υποβοήθηση της διατηρήσεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενίσχυση της διεθνούς επιβολής τάξεως με βάση τον διεθνή νόμο.

Οι παραπάνω κατευθύνσεις της πολιτικής ασφαλείας, παραλληλίζονται με τα Ηνωμένα Έθνη που έχουν την κύρια ευθύνη για διασφάλιση της παγκόσμια ειρήνης, με το ΝΑΤΟ ως κύριο οργανισμό ασφαλείας για Γερμανία και Ευρώπη και την ΕΕ η οποία θα παίζει ένα σημαντικό ρόλο στην πολιτική ασφαλείας.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται η μεταξέλιξη των Γερμανικών Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίες εξοπλίζονται με σύγχρονα οπτικά συστήματα.

Τα αυτά οπτικά συστήματα προσφέρονται και στις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις, με τις οποίες έχουμε μακροχρόνια συνεργασία, θέμα το οποίο συνεζήτησε κατά την πρόσφατη επίσκεψή της στην Αθήνα με τον Έλληνα Πρωθυπουργό η Καγκελάρια Angela Merkel.

(2) Ο εκπρόσωπος της EADS Δρ E. Obermair, παρουσίασε το EUROFIGHTER, το οποίο όπως είπε είναι ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό αεροσκάφος 4^{ης} γενιάς, κατάλληλο για εναέρια επικράτηση (αναχαίτιση), δίκωξη-βομβαρδισμό, βομβαρδισμό κ.λ.π. Είναι αποτέλεσμα συνεργασία ευρωπαϊκών κρατών, που περικλύει τεχνολογίες αιχμής, κατάλληλο για τον ελληνικό χώρο.

(3) Ο εκπρόσωπος της εταιρείας TKS και Ναυπηγείων Σκαραμαγκά κ. Μανωλέμης, παρουσίασε τη δραστηριότητα της εταιρείας, την μέχρι σήμερα συνεργασία της με την Ελλάδα στα προγράμματα των νέων υποβρυχίων U214 καθώς και τον εκσυγχρονισμό των τριών U209 στα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά και παρουσίασε ως πρόταση για το πρόγραμμα νέων φρεγατών του Πολεμικού Ναυτικού τη νέα Φρεγάτα F125.

(4) Η εκπρόσωπος της BWB (Διεύθυνση Πολεμικής Βιομηχανίας της Γερμανίας) κυρία R. Ronken, αναφέρθηκε στα προγράμματα της υπηρεσίας της, τη συνεργασία με τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις και το πρόγραμμα αναπτύξεως της Φρεγάτα F125.

(5) Ο Αντισυνταγματάρχης του Γερμανικού Στρατού κ. Erik Gonterman, του Γερμανικού Υπουργείου Αμύνης / Επιτελείου Στρατού, παρουσίασε την μετεξέλιξη του Γερμανικού Στρατού, δείχνοντας την απλότητα, σαφήνεια και αποφασιστικότητα στην υλοποίησή της καθώς και την συνέπεια αυτής ως προς τους Εθνικούς Άντικειμενικούς Σκοπούς, στους οποίους προαναφέρθηκε ο Πρέσβης της Γερμανίας στην Αθήνα.

Όπως ανέφερε, σκοπός της είναι η ισχυροποίηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και δυνατότητας του Στρατού ώστε :

(α) Απειλές και προκλήσεις να αντιμετωπίζονται άμεσα και αποτελεσματικά.

(β) Ο Στρατός να έχει ικανότητες από τις Δικτυοκεντρικές Επιχειρήσεις μέχρι των Υψηλής Εντάσεως Επιχειρήσεων καθώς επίσης Ειδικών Επιχειρήσεων, Επιχειρήσεων Σταθεροποίησης, Παρεμποδίσεως Συγκρούσεων, Διαχειρίσεως Κρίσεως και Δράσεως ως «Initial Entry» δυνάμεως.

Για όλα τα επίπεδα Διοικήσεως, απαιτείται η ύπαρξη δυνατότητας για διεξαγωγή επιχειρήσεων σε διακλαδικό και πολυεθνικό επίπεδο.

Η μετεξέλιξη αυτή είναι συνδεδεμένη με :

(α) Την αλλαγή στη μορφή των συγκρούσεων.

(β) Στο διαθέσιμο προσωπικό και πηγές ανεφοδιασμού.

(γ) Τις διακλαδικές και πολυεθνικές επιχειρήσεις.

(δ) Την τεχνολογική εξέλιξη.

Ακολούθως δόθηκε η μορφή που θα έχει ο Στρατός με την ολοκλήρωση της μετεξέλιξεως, όπου διακρίνει κανείς την οικονομία σε μείζονες σχηματισμούς, όπως προκύπτει από τη δομή του, το διαχωρισμό της εκπαίδευσης από τους Επιχειρησιακούς Σχηματισμούς και τη σύγχρονη τεχνολογία που εισέρχεται σ' αυτόν.

(6) Η Εταιρεία RHEINMETAL παρουσίασε με διάφορους ομιλητές της, μία γκάμα σύγχρονων οπλικών συστημάτων για την αντιμετώπιση σημερινών και μελλοντικών απειλών. Έτσι εκ μέρους της εταιρείας παρουσιάστηκαν :

(α) Ο σύγχρονος αυτοκινούμενος όλμος 120 χιλ. σε ερπυστριοφόρο όχημα / αερομεταφερόμενο WIESEL-2 με υψηλές δυνατότητες βολής, κινήσεως, υψηλή ακρίβεια. Το σύστημα είναι δικτυοκεντρικό, απαιτεί λίγο προσωπικό, χαρακτηρίζεται από ευελιξία, κινητικότητα και ευκαμψία πυρών.

(β) Παρουσιάστηκε η σημασία των δικτυοκεντρικών δυνατοτήτων στο σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον και ειδικότερα η απαιτούμενη Διοίκηση και Έλεγχος (C²) που είναι ζητούμενο στο προαναφερόμενο περιβάλλον, με τη νέα μορφή τους «Κεντρική Διοίκηση – Αποκεντρωτικός Έλεγχος». Προς τούτο έγινε σχετική πρόταση προς τον Ελληνικό Στρατό για τακτικά συστήματα C² για τις Μονάδες Ελιγμού.

(γ) Στο θέμα της «Προστασίας από τις Σύγχρονες Αεροπορικές Απειλές», προτάθηκαν σύγχρονα A/A συστήματα όπως Randar (SKYRANGER) , πυροβόλο 35mm (SKYHIELD) τα οποία δύνανται να συνδυασθούν με τα A/A συστήματα που έχει ο Ελληνικός Στρατός τύπου ASRAD (Εποχούμενα Stinger).

(δ) Για την «Προστασία από απειλές Επιφανείας» προτάθηκαν τόσο μέσα παραλλαγής και παραπλάνησης όσο και σύγχρονα πυροτεχνικά μέσα.

ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΝΑΤΟ ΣΤΟ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ 1-3 Απριλίου 2008

Του Αντιστρατήγου ε.α. Σ. Παναγόπουλου

Ολοκληρώθηκε στις 3 Απριλίου 2008 στο Βουκουρέστι Ρουμανίας, η Σύνοδος Κορυφής του ΝΑΤΟ καθώς και η αντίστοιχος συνεργασίας ΝΑΤΟ-ΡΩΣΙΑΣ.

Η Σύνοδος αυτή είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, για την Ελλάδα, λόγω της επιχειρηθείσης εισόδου στο ΝΑΤΟ των Σκοπίων, καθώς και για την παγκόσμια κοινότητα λόγω της περαιτέρω προωθήσεως των στρατηγικών επιλογών της συμμαχίας, όπως αυτές απορρέουν από τη Σύνοδο Κορυφής της Ουάσιγκτον το 1999 και επικαιροποιήθηκαν από την προηγούμενη Σύνοδο Κορυφής στην Ρήγα το Νοέμβριο του 2006.

Τα αποτελέσματα της Συνόδου του Βουκουρεστίου, δείχνουν με ενάργεια, σε ποιους τομείς οι στρατηγικοί στόχοι της συμμαχίας έχουν προωθηθεί ικανοποιητικά, σε ποιους τομείς υφίστανται προβλήματα και τέλος σε ποίο βαθμό η στρατηγική αυτή δεν ευρίσκει σύμφωνους αρκετούς συμμάχους.

Σύμφωνα με τη διακήρυξη υπήρξαν, κατά τομέα τα παρακάτω αποτελέσματα :

- Έγινε η ένταξη στο ΝΑΤΟ της Αλβανίας και Κροατίας, ενώ δεν επιτεύχθηκε ο Αμερικανικός στόχος για ένταξη στην συμμαχία και των Σκοπίων, λόγω της σθεναρής στάσεως της Ελληνικής Κυβερνήσεως. Ομοίως δεν επιτεύχθηκε ο στόχος, της Αμερικανικής πλευράς, για ένταξη στο ΝΑΤΟ της Ουκρανίας και Γεωργίας, λόγω των αντιρρήσεων Γαλλίας και Γερμανίας.
- Έγινε αποδοχή των αποφάσεων συμμετοχής στο πρόγραμμα «Σύμπραξη για την Ειρήνη» (Partnership for Peace – PfP), του Μαυροβουνίου και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, ενώ η πρόσκληση προς τη Σερβία για συμμετοχή σ' αυτό παραμένει ανοικτή. Περαιτέρω αφήνεται να εννοηθεί ότι στο αυτό πρόγραμμα έχουν δυνατότητα να συμμετάσχουν και οι χώρες που με δυνάμεις τους συνεισφέρουν στη Νατοϊκή Επιχείρηση της ISAF στο Αφγανιστάν ή στην αντίστοιχη Αμερικανική «Operation Enduring Freedom», όπως η Ιαπωνία, Ν. Κορέα, Σιγκαπούρη, Αυστραλία, Ν. Ζηλανδία.
- Δίδεται έμφαση στην ενδυνάμωση του Μεσογειακού Διαλόγου, μέσω της Νατοϊκής εκπαιδευτικής συνεργασίας και ειδικών προγραμμάτων συνεργασίας με την Αίγυπτο, Ισραήλ και Ιορδανία, καθώς και τεσσάρων χωρών του Κόλπου (Κουβέιτ, Ομάν, Μπαχρέϊν, Αραβικά Εμιράτα) που συμμετέχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας Κωνσταντινουπόλεως (Initiative Cooperation Istanbul).

- Αποφασίσθηκε η συνέχιση της παροχής, εκ μέρους του NATO, εκπαιδύσεως στις δυνάμεις του Ιράκ (στρατιωτικές και αστυνομικές).
- Αποφασίσθηκε η συνέχιση της παρουσίας των Νατοϊκών δυνάμεων στο Αφγανιστάν, η παροχή υποστηρίξεως στις νεοσυσταθείσες στρατιωτικές δυνάμεις του ώστε να καταστούν ικανές να παρέχουν ασφάλεια, σταθερότητα και ειρήνη στη χώρα και η περαιτέρω ενίσχυση των δυνάμεων του NATO, ώστε να αντιμετωπίσουν τη δραστηριότητα των Ταλιμπάν, που έχουν ενδυναμωθεί τον τελευταίο καιρό.
- Αποφασίσθηκε η τήρηση ετοιμότητος εκ μέρους του NATO για συμμετοχή στις επιχειρήσεις στο DARFOUR, μετά από πρόσκληση της Αφρικανικής Ενώσεως, για να σταματήσει η ανθρωπιστική καταστροφή που συμβαίνει εκεί.
- Αποφασίσθηκε η παραμονή των δυνάμεων του NATO (KFOR) στο Κόσσοβο.
- Αποφασίσθηκε η συνέχεια της προσπάθειας ολοκλήρωσεως της μετεξέλιξεως των δυνάμεων του NATO και η κάλυψη των κενών που υφίστανται σε ορισμένους τομείς (ελικόπτερα, στρατηγικές μεταφορές κ.α.).
- Υπήρξε αποδοχή της αντιβληματικής ομπρέλας που προτίθενται να εγκαταστήσουν οι ΗΠΑ σε Τσεχία και Πολωνία με προσπάθεια εντάξεως, σ' αυτήν, αντιστοιχών Ευρωπαϊκών Νατοϊκών συστημάτων και μελλοντικά ανάπτυξη ενιαίου αντιβαλιστικού Νατοϊκού συστήματος, θέμα που θα εξετασθεί κατά την επετειακή 60ή Σύνοδο Κορυφής του NATO το 2009.
- Ανακοινώθηκε ότι είναι σε πλήρη λειτουργία το Νατοϊκό τηλεοπτικό πρόγραμμα μέσω Internet.
- Αποφασίσθηκε η εφαρμογή ειδικής πολιτικής για την κυβερνοάμυνα και η ανάληψη ενεργειών για τη δημιουργία δομών-θεσμών και οργάνων υλοποίησής της.

Στην υπόψη Σύνοδο, σύμφωνα με τα συμπεράσματά της, επιβεβαιώθηκε η Στρατηγική του NATO, όπως αυτή διαμορφώθηκε στη Σύνοδο της Ουάσιγκτον του 1999, δηλώθηκε η σημασία που αποδίδεται στη διατήρηση και ενίσχυση του Ευρωατλαντικού Συνδέσμου, που υλοποιείται από το NATO και γίνεται σαφής αναφορά στην ανάγκη στενής συνεργασίας με τον ΟΗΕ που έχει τον κυρίαρχο λόγο διατηρήσεως της Παγκοσμίου Ειρήνης, την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους παράγοντες μεταξύ των οποίων και η Ρωσία, με σκοπό την εξασφάλιση ειρήνης και σταθερότητας.

Κατά την εκτίμησή μου τα κυριότερα θέματα της Συνόδου Κορυφής στο Βουκουρέστι, που έχουν άμεσο εθνικό ενδιαφέρον είναι τα παρακάτω :

- Δεν επετεύχθη η ένταξη των Σκοπίων, λόγω, όπως προαναφέραμε, της αυτονόητης στάσης (απόλυτα ορθής) της Ελλάδος, η δε μελλοντική ένταξή τους εξαρτάται από την επίλυση της διαφοράς για το όνομά τους μέσω της διαδικασίας του ΟΗΕ, με αμοιβαία αποδεκτή λύση μεταξύ Σκοπίων-Ελλάδος. Η επιτυχία της Ελλάδος εν προκειμένω είναι πρόδηλος.

- Απέτυχε επίσης η προσπάθεια των ΗΠΑ για ένταξη Ουκρανίας και Γεωργίας στο NATO, χάρις στην αντίδραση της Γερμανίας και της Γαλλίας. Η διατύπωση που υφίσταται στη διακήρυξη για το θέμα αυτό, είναι διπλωματική, δηλαδή δίδει τη δυνατότητα συμμετοχής στο παραπάνω πρόγραμμα, έτσι ώστε αυτές να ενταχθούν στις Ευρω-Ατλαντικές διαδικασίες ενώ έγινε υποδοχή της επανασυνδέσεως της Μάλτας στο πρόγραμμα PfP και Euro Atlantic Partnership Council).

Περαιτέρω η συμμετοχή και συνεργασία με το NATO των χωρών που συμμετέχουν στην προσπάθεια στο Αφγανιστάν, όπως η Ιαπωνία, Κορέα, Σιγκαπούρη, Νέα Ζηλανδία και Αυστραλία, είναι ανοικτό θέμα το οποίο θα εξετασθεί από το Βορειο-Ατλαντικό Συμβούλιο.

Στα θέματα των επιχειρήσεων του NATO, επιβεβαιώθηκαν :

- Η παραμονή της KFOR στο Κόσσοβο όπου αυτή συνεργαζόμενη με τον ΟΗΕ και ΕΕ θα εξασφαλίσει σταθερότητα, δημοκρατία και πολυεθνικό και ειρηνικό Κόσσοβο.
- Η ανάγκη συνέχισης των επιχειρήσεων της ISAF στο Αφγανιστάν, με την αναγκαία επίλυση της σε προσωπικό και μέσα, ενώ δεν αποφασίστηκε η ενοποίηση των επιχειρήσεων Enduring Freedom των ΗΠΑ, που διεξάγεται στις Νότιες περιοχές του Αφγανιστάν (σύνορα με Πακιστάν). Στο θέμα της ενισχύσεως των δυνάμεων του NATO στο Αφγανιστάν (επιχειρήσεις ISAF) υπήρξε μικρή ανταπόκριση εκ μέρους των κρατών μελών, πλην της περιπτώσεως της Γαλλίας, η οποία προσέφερε δύναμη 1.000 ανδρών, με σκοπό την επίτευξη δικών της στόχων, μετά την επανείσοδό της στο NATO.
- Η υπόθεση της αντιβληματικής ομπρέλας που επιχειρούν να εγκαταστήσουν οι ΗΠΑ σε Τσεχία και Πολωνία και η οποία αποτελεί το σημείο τριβής με τη Ρωσία, γίνεται αποδεκτή έμμεσα από το NATO, το οποίο θα επιδιώξει τη διασύνδεση σ' αυτό άλλων Νατοϊκών συστημάτων που είναι ανεπτυγμένα στην Ευρώπη, ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο σύστημα. Περαιτέρω το NATO για τη συλλογική άμυνα της Ευρώπης θα αναπτύξει ένα ενιαίο αντιβαλιστικό σύστημα, που να καλύπτει όλα τα σύνορα του NATO, θέμα που θα επανεξετασθεί στη Σύνοδο Κορυφής του 2009. Για να καμφθεί η Ρωσική αντίδραση στο θέμα, προτείνεται η ενίσχυση της συνεργασίας NATO-Ρωσίας στην αντιβληματική προστασία και μέσω της διασυνδέσεως αυτών η κάμψη των Ρωσικών αντιδράσεων, χωρίς όμως να αρθεί η θέση της Ρωσίας.
- Υπήρξε αποδοχή της αποφάσεως της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και Μαυροβουνίου να ενταχθούν στο πρόγραμμα «Σύμπραξη για την Ειρήνη» (PfP).
- Παραμένει ανοικτή η πρόσκληση προς την Σερβία για συμμετοχή στο πρόγραμμα PfP..
- Στο θέμα των στρατιωτικών δυνάμεων της συμμαχίας και πάλι τέθηκε με ένταση το θέμα της μετεξελίξεώς τους, ώστε να δύνανται να αντιμετωπίζουν όλες τις απειλές και άμεσα να απαντούν σε όλες τις προκλήσεις, με έμφαση στη Νατοϊκή Δύναμη Αντιδράσεως (NATO RESPONSE FORCE), τις στρατηγικές εφεδρείες και την κάλυψη των επιχειρησιακών κενών που υφίστανται.
- Ιδιαιτέρας μνείας είναι η απόφαση αποδοχής από το NATO της πολιτικής για την κυβερνο-άμυνα και των ενεργειών για τη δημιουργία δομής και αρχών υλοποιήσεώς της.

Αυτές είναι, σ'ότι αφορά τα άμεσα ενδιαφέροντά μας, οι κυριότερες αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής, που ολοκληρώθηκε στις 3 Απριλίου 2008. Σχολιάζοντας τη Σύνοδο αυτή μπορούμε να πούμε ότι :

- Δεν επιτεύχθηκε, παρά τις αμερικανικές πιέσεις λόγω της σταθεράς ελληνικής στάσεως, η ένταξη στο NATO των Σκοπίων, με τρόπο τέτοιο που η μελλοντική ένταξή του να προϋποθέτει επίλυση της διαφοράς με αμοιβαία αποδεκτό τρόπο με την Ελλάδα.
- Η μη ένταξη της Ουκρανίας και Γεωργίας, που «επίκρανε» τον Πρόεδρο των ΗΠΑ, απεσόβησε την επανέναρξη ενός νέου ψυχρού πολέμου στην Ευρώπη που θα ήταν ζημιογόνος δι' αυτήν.
- Η επέκταση της θεματολογίας της Συνόδου Κορυφής, ακόμη και σε ενεργειακά θέματα παράλληλα με την προσπάθεια επεκτάσεως του NATO μέσω διαφόρων προγραμμάτων, σε χώρες της Άπω Ανατολής (Ιαπωνία, Κορέα, Σιγκαπούρη) και Ωκεανίας (Αυστραλία και Ν. Ζηλανδία), δείχνει ότι υλοποιείται από τον οργανισμό, η Μαξιμαλιστική Στρατηγική των ΗΠΑ για την μετεξέλιξη του NATO σε παγκόσμιο οργανισμό ασφαλείας, που θα δρα παράλληλα και σε πολλές περιπτώσεις αυτόνομα με τον ΟΗΕ, στηρίζοντας την εγκαθίδρυση του μονοπολισμού.
- Η εγκατάσταση της αντιπυραυλικής ομπρέλας στην Αν. Ευρώπη και η μη αποδοχή της Ρωσικής πρότασης για την εγκατάστασή της στο έδαφός της, με δεδομένο ότι η αιτιολογία της εγκατάστασής της είναι η αντιμετώπιση των βαλλιστικών δυνατοτήτων Β. Κορέας και Ιράν, δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στις σχέσεις ΗΠΑ, Ρωσίας και μελλοντικά NATO-Ρωσίας, και παρά τις δηλώσεις του Προέδρου των ΗΠΑ στο Σότσι, ότι ο στόχος του προγράμματος αυτού δεν είναι η Ρωσία και ότι ο ψυχρός πόλεμος τελείωσε, δεν επείσθη η Ρωσία αλλά και αριθμός Νατοϊκών συμμάχων. Το θέμα παραμένει ανοικτό, όπως φαίνεται από την ασαφή διατύπωση στο κείμενο συμπερασμάτων.
- Με βάση τις αντιρρήσεις που αναπτύσσονται μέσα στο NATO, από πολλούς ευρωπαίους συμμάχους, για τη γενικότερη κατεύθυνση του οργανισμού, η οποία διαμορφώνεται από τις ΗΠΑ, είναι απαραίτητο να ολοκληρωθεί η προσπάθεια για την Κοινή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας της ΕΕ και η οποία να εκφράζεται ενιαία και δυναμικά μέσα στο NATO, έτσι ώστε ο Ευρω-Ατλαντικός δεσμός να διαμορφώνεται με βάση και τις προθέσεις της ΕΕ και όχι μόνο των ΗΠΑ.

ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΛΗΔΡΑΣ ΝΕΑ ΠΑΓΙΔΑ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΟΧΙΚΗ ΒΑΣΗ

Αντιστρατήγου ε.α. Γεωργίου Κοράκη Προέδρου ΕΑΑΣ και μέλους της ΕΛΕΣΜΕ

Η αλλαγή της πολιτικής κατάστασης στη Κύπρο έφερε το άνοιγμα της οδού Λήδρας που παραφορτώθηκε με συμβολισμούς και ελπίδες και τώρα που πέρασε ο απόηχος και κατακάθησε ο κουρνιακτός του γεγονότος μπορούμε να το προσεγγίσουμε χωρίς συναισθηματισμούς αλλά με την ψυχρή λογική.

Ο οδός Λήδρας είναι συνυφασμένη με τις δραματικές εξελίξεις του Κυπριακού προβλήματος των τελευταίων πενήντα χρόνων. Στο τέρμα αυτού του δρόμου αποτυπώνεται ο ισχυρός συμβολισμός της διαίρεσης της Λευκωσίας. Είναι γεγονός ότι πολλά γράφτηκαν και ειπώθηκαν πριν και μετά την κατεδάφιση του τείχους της Λήδρας αλλά και πρόσφατα όταν στη συνάντηση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Τ/Κ ηγέτη στις 21 Μαρτίου αποφασίστηκε η διάνοιξη της οδού.

Για λόγους ιστορικής αλήθειας θα υπενθυμίσω ότι το δεύτερο έτος του απελευθερωτικού αγώνα όταν οι Βρετανοί χρησιμοποιούσαν Τούρκους επικουρικούς, Τούρκοι προέβησαν σε λεηλασίες, εμπρησμούς καταστημάτων και δολοφονίες στην οδό Λήδρα που βρίσκεται στο εμπορικό κέντρο της Λευκωσίας. Με αφορμή αυτά τα γεγονότα οι Βρετανοί το 1956 έστησαν συρματοπλέγματα και διαχώρισαν τη Λευκωσία σε Ελληνικό και Τουρκικό τομέα εφήρμοσαν δηλαδή το δόγμα που πολύ καλά γνωρίζουν το «διαίρει και βασίλευε». Το 1958 όταν ξέσπασε νέο κύμα εμπρησμών, λεηλασιών, τραυματισμών και δολοφονιών στην Κύπρο οι Βρετανοί επεξέτειναν τα διαχωριστικά οδοφράγματα. Το 1959 με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το οδόφραγμα της οδού Λήδρας απομακρύνθηκε για να επανέλθει στη θέση του με τη φροντίδα των «ειρηνοποιών» Άγγλων λόγω της Τουρκοκυπριακής ανταρσίας το 1963 και παρέμεινε μέχρι που άνοιξε η οδός πριν από λίγες ημέρες. Αυτά για τους που καμώνονται ότι αγνοούν την αλήθεια.

Το 2003 οι κατοχικές αρχές της Βόρειας Κύπρου με τη συγκατάθεση ασφαλώς της Τουρκίας, πήραν την πρωτοβουλία για μερική άρση των περιορισμών στην ελεύθερη διακίνηση των κατοίκων του Βορρά. Ήταν ένα μέτρο που εξυπηρετούσε και αζακολουθεί να εξυπηρετεί τη στρατηγική της Τουρκίας για τους παρακάτω λόγους:

- A. Εκτονώθηκε η ασφυκτική πίεση για βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών διαβίωσης των Τουρκοκυπρίων και εποίκων στο Βορρά.
- B. Δημιουργήθηκαν θετικές εντυπώσεις στη διεθνή κοινότητα για την Τουρκία.
- Γ. Επηρέασε θετικά την επιδιωκόμενη από Τουρκία μορφή λύσης του προβλήματος.

Δημιουργήθηκαν σημεία εισόδου –εξόδου μέσω των οποίων επιτρέπεται η διακίνηση που θυμίζουν συνοριακές ρυθμίσεις και όχι ελεύθερη διακίνηση που θέλει να την παρουσιάζει η Τουρκία

Στο πλαίσιο αυτής της Στρατηγικής η συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου του 2006 προνοούσε μεταξύ των άλλων και τη διάνοιξη της οδού Λήδρας. Η διάνοιξη συμπεριλήφθηκε στην πολιτική ατζέντα της συνάντησης του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ηγέτη της Τ/Κ κοινότητας που έγινε στις 21 Μαρτίου 2008 υπό την αιγίδα των ΗΕ Έτσι μετά από κάποια πισωγυρίσματα, δεν ανοίγει.....ανοίγει η οδός Λήδρας άνοιξε και άλλο ένα σημείο συνοριακού ελέγχου άρχισε να λειτουργεί πριν από λίγες ημέρες

Η κατάσταση της διακίνησης μέσω συνοριακών ελέγχων βολεύει την Τουρκοκυπριακή κοινότητα διότι :

- A. Εξακολουθούν να νέμονται τα κεκτημένα της εισβολής και κατοχής.
- B. Αποκτούν πολλά από τα αγαθά της Κυπριακής Δημοκρατίας ως μέλους της ΕΕ και μάλιστα χωρίς υποχρεώσεις και ανταποδοτικότητα.

Δ Εάν υπήρχε κάποιος ενθουσιασμός η κάποια ελπιδοφόρα δυναμική στην Τ/Κ κοινότητα για πραγματική επανένωση (ιδιαίτερα αμέσως μετά την είσοδο της Κύπρου στην ΕΕ) αυτά με την ακολουθούμενη πολιτική του ανοίγματος μειώνονται. Η Κυπριακή Δημοκρατία δηλώνει η αφήνει να εννοηθεί ικανοποιημένη από την πολιτική αυτή. Σύγχυση η πολιτικαντισμός;

Πολλές πανηγυρικές δηλώσεις έγιναν για το άνοιγμα. Από τον τύπο πληροφορηθήκαμε ότι ξένοι παράγοντες είχαν εκφράσει την επιθυμία να παραβρεθούν στα «εγκαίνια». Ευτυχώς που επεκράτησαν ωριμότερες σκέψεις Κάποιοι από τους πολιτικούς μας ταγούς συνέδεσαν το γεγονός με το τείχος του Βερολίνου προκαλώντας μάλιστα παράλληλες εντυπώσεις και συνειρμούς-συμβολισμούς. Πρέπει να υπενθυμίσουμε σε αυτούς ότι το γκρέμισμα του τοίχου και η διάνοιξη της Λήδρας δεν παραπέμπουν στο τοίχος του Βερολίνου γιατί στην περίπτωση του Βερολίνου η πτώση του τοίχους ήταν σαρωτική και σηματοδότησε την απαρχή μιας νέας πραγματικότητας. Κάποιοι άλλοι έσπευσαν να προσδιορίσουν τις εκατέρωθεν ενέργειες διάνοιξης ως ένδειξη δημιουργίας προϋποθέσεων συνεργασίας που παραπέμπει σε συμβολισμούς αφαίρεσης διαιρετικών εμποδίων και στην δημιουργία κάποιας επανενωτικής δυναμικής. Αυτή η ερμηνεία του γεγονότος της διάνοιξης της οδού Λήδρας μπορεί στο κόσμο των συναισθημάτων να προκαλεί συγκίνηση και να δημιουργεί ελπίδα κινείται όμως στο κόσμο του επιθυμητού και δεν εκπέμπει δείγματα απτά και καθαρά αλλαγής της συμπεριφοράς της άλλης πλευράς. Η εικόνα που εισπράττουμε δεν υποστηρίζεται από τη λογική. Ο συμβολισμός που προκύπτει από την απομάκρυνση ενός εμποδίου (π.χ. τοίχου, συρματοπλέγματος που διακόπτει τη συνέχεια) είναι η ενοποίηση δυο ξεχωριστών τμημάτων. Ο συμβολισμός αυτός στο Κυπριακό πρόβλημα προϋποθέτει την ύπαρξη δυο ίσων μερών η οντοτήτων και αυτή την ερμηνεία η Τουρκία προσπαθεί να περάσει, κατανέμοντας αμφοτερομερώς το δίκαιο και το άδικο. Η προσδοκώμενη όμως ενοποίηση επιτυγχάνεται μέσα από διμερή διαπραγμάτευση που προϋποθέτει συνεργασία άρα και αλληλοαναγνώριση. Όμως σε αυτή την περίπτωση ξεπερνάμε με διπλωματικά τερτίπια την ουσία του προβλήματος που είναι η εισβολή και κατοχή.

Το άνοιγμα της οδού η Ε/Κ πλευρά το προσεγγίζει και το ερμηνεύει ως πράξη θετική και καλής θέλησης που βοηθάει στην εξεύρεση λύσης που θα επανενώνει σε κοινή πατρίδα Ε/Κ και Τ/Κ. Η άλλη πλευρά (Τ/Κ) το συνδυάζει με την προοπτική της ανάπτυξης και διατήρησης σχέσεων καλής γειτονίας μεταξύ των δύο λαών με διαφορετική κουλτούρα, γλώσσα, πολιτισμό και θρησκεία. Στην πραγματικότητα το άνοιγμα μας δημιουργεί αρνητικούς συνειρμούς ενώ στην διεθνή κοινότητα την εικόνα δυο κρατών δυο λαών και δυο διοικήσεων με σύνορα, τελωνεία, ελέγχους με επίδειξη ταυτότητας η διαβατηρίου. Παραπέμπει σε συνοριακές ρυθμίσεις και διευθετήσεις που ισχύουν διεθνώς.

Το Κυπριακό πρόβλημα δεν αφορά μόνο την ασφαλή διακίνηση στην οδό Λήδρας. Η εφορία και ο ενθουσιασμός έχουν προσωρινό χαρακτήρα. Οι εξελίξεις γύρω από το άνοιγμα ωραιοποιούν την εικόνα της Τουρκίας που επιδιώκει να φαίνεται κάποια κινητικότητα στο Κυπριακό προκειμένου να μη υπάρχουν εμπόδια στην ενταξιακή της πορεία και να επιτυγχάνει έτσι τους στόχους της.

Ο υπερτονισμός και η μονοπώληση του θέματος της διακίνησης που εστιάσθηκε στην οδό Λήδρας προωθεί τη λύση του προβλήματος που καταπατά τα ανθρώπινα δικαιώματα και συγκαλύπτει την εισβολή, την κατοχή, τον σφετερισμό των περιουσιών, τους διωγμούς, τη δημογραφική αλλοίωση και τα τόσα άλλα δεινά. Εντάσσεται στην Τουρκική Στρατηγική της ντε φάκτο λύσης κάτω από το παραπλανητικό προπέτασμα της επανένωσης που δήθεν αποτρέπει τη διχοτόμηση.

Ο στόχος μας πρέπει να είναι όχι η κατάργηση των ορατών συμβόλων του διαχωρισμού και η «εξομάλυνση» της κατάστασης που δημιουργήθηκε από την εισβολή και κατοχή αλλά ο αγώνας κατά της κατοχής αγώνας που δεν θεριεύει με διακηρύξεις του τύπου «**προσδοκούμε να επιστρέψουμε στην Κερύνεια, μια Κερύνεια ελεύθερη έστω και κάτω από Τ/Κ**

διοίκηση » Το πώς είναι δυνατό η ελευθερία της Κερόνειας να έχει έννοια όταν διοικείται από κάποιους άλλους μόνο αυτοί που τα διακηρύσσουν μπορούν να μας δώσουν απάντηση.